

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 7 (734) • VASARIS—FEBRUARY 13. • 1964—Donelaičio metai • 15¢ • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Vasario 16 aktualumas

DR. ANDRIUS BALTIMIS

Tarp mūsų yra susidariusi reikšminga paprotys švęsti tautos šventę — Vasario 16 ir išeivijos šalygose. Švenčiant ją mūsų šalygose, išskyla klausimas, ar domėjimasis Lietuva ir rūpinimasis jos laisve mums šiandien dar yra aktualus? Aktualu yra visa tai, kas mus domina, kas sužadina mūsų emocijas, ypač vertybių pajautimą, visa, ką mes pergyvename kaip geri, kaip kilni dalyką, arba, iš antros pusės, kaip kažkokį blogį, kurį reikia pašalinti.

Iškeltojo aptarimo šviesoje turime pasakyti, kad dauguma mūsų nesidomėjimą savo kėnciančia tauta ir jos laisve laikyti kažkuo, ko reikėtų gėdytis, kas mus žemintų. Mes vis dėlto jaučiame, kad mums yra dar gyvas reikalavimas vertinti ir mylėti tuos tūkstančius, kurie žuvo dėl mūsų tautai padarytų nusikaltimų. Mes jaučiame, kad mūsų prigimties giliausias dorinis reikalavimas verčia mus neapkęsti neteisybės, daryti visa, kas galima, kad ji būtų kokių nors būdu atitaisyta, kad ji bent nepasiektų savo galutinio tikslo, kuris ją yra įkvėpęs, būtent, lietuvių tautos laisvės panaikinimo visiems laikams.

Bet gal nevienas pasakys: ką galime padaryti, neturime jokių galimybių. Iš tikrųjų nebūsimė teisūs, jei sakysime, kad čia nieko negalime padaryti. Ką vis dėlto galima padaryti, kad mūsų priešai nepasiektų savo minėto tikslo — lietuvių tautos sunaikinimo. Čia yra galimi kairieji praktiški žingsniai, kaip pvz. moralinis ir medžiaginis mūsų žmonių rėmimas tiek išeivijoje, tiek Lietuvoje esančiųjų. Pagaliau yra vienas dalykas, kurį kiekvienas gali ir turi padaryti: neleisti išblėsti pačiai neteisybės pašalinimo idėjai, neleisti išnykti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minčiai. Kol mums nėra išnykusi Lietuvos nepriklausomybės atstatymo idėja, kol dar yra žmonių, kurie trokšta ir siekia už viską labiausiai, tol mūsų laisvės reikalas nėra prarastas. Pirmoji pareiga savo tautai čia tad yra išaugoti savyje norą būti laisvu, išlaikyti savyje troškimą atgauti išplėstą nepriklausomo gyvenimo vainiką ir jį nešioti. Dėmesio ir rūpestio savąja tauta išsekimas būtų mums nedovanotina klaida, tai būtų pirmas žingsnis į pasidavimą, kurį džiaugsmingai sveikintų mūsų priešai.

Savo laisvę brangindami turėtume parodyti lietuviškąjį ryšį — apie kurį daug kalbame: neturime prileisti, kad mūsų priešai tyčiotųsi ir sakytų — toks ten ir buvo jų patriotizmas ir Lietuvos laisvės meilė, jie nevertina jos net tiek, kad jai paaukotų bent porą valandų susirinkimams, kur ši laisvė minima; jie vadina tai „perdideliu nukrypimu į praeitį“ ir sako, kad visa tai neaktualu.

Nebūtų teisinga sakyti, kad visi iškilmingieji ir tragiškieji įvykiai, kurie vyko savo metu Lietuvoje, dabar mums kaip praeitis būtų neaktualūs. Daugeliui praeities įvykiai yra gyvenimo tikrovė, kuri apsprendžia visą jų gyvenimą. Belaisviui Bairono poemose prarastoji laisvė yra amžinai aktuali tikrovė, populiarinio Dumo romano herojų grafui Monte Cristo jaunystėje iškentėjusi neteisėybė pasilieka visuomet aktuali ir apsprendžia visus jo žingsnius. Sekspyro Hamletui jo tėvo praeityje išdaviškąs nužudymas yra jam gyviausia tikrovė, gyvenęs už visa tai, kas vyksta kas dieną prieš jo akis, ir apsprendžia jo gyvenimą ir mirtį.

Daugeliui tėvų savo vaikų netekimas mirties atveju lieka amžinai aktualus įvykis, ir taip pat mums lietuviams savo namų, savo žemės, savo valstybės ir jos laisvės netekimas, yra amžinai neužmirštamoji tikrovė, yra žaizda širdyje, kuri niekad neleidžia užmiršti, kas esame ir ko esame netekę.

Gal kas nors sakys, kad mes dabar esame laisvi, gyvename demokratinėse valstybėse, ko daugiau, kokios laisvės mums reikia? Tačiau aišku, kad kaip lietuviui nesame laisvi, negalime gyventi kaip mes norime, negalime net visose vietose visai laisvai kalbėti, rašyti, negalime patys tvarkyti savo gyvenimo, tikėtai išimtiniais atvejais galime būti savo bendruomenėje: esame svetimoje žemėje, turime gyventi taip, kaip mūsų globėjams atrodo gerai, turime gyventi pagal jų gyvenimo būdą, o ne mūsų. Todėl laisvės idėja mums tokia svarbi ir aktuali, kaip ir tiems lietuviams, kurie gyvena pavergtoje tėvynėje.

Vokietijos kancleris ramina italus

Tą dieną kai Prancūzijos vyriausybė oficialiai paskelbė užmezganti diplomatinis santykius su komunistine Kinija, kai Londone, prie posėdžių stalo, trys Atlanto S-gos partneriai — Graikija, Turkija ir Anglija nesėkmingai grūmėsi dėl Kipro likimo, V. Vokietijos kancleris Erhardas skriejo traukiniu Apeninų pusiasalio link. Po Paryžiaus, Vašingtono ir Londono Roma buvo ketvirtasis sostinė.

Jei paskutinis K. Adenauerio vizitas Amžinajame mieste pernai rudenį prabėgo melancholiškai atsisveikinimo nuotaikoj, nemant praeitį ir joje nuveiktus žygius V. Europos vienybės labui, nuotaikoj, kurioje virpėjo ir nervinantis netikrumas (italai tuo metu įsijungė naujos vyriausybės su tvirtesne parlamentine atrama, o vokiečiai nekantriai laukė naujo kanclerio rinkimų), — tai dabar, sausio 27-29 d., politinės aplinkybės buvo gana palankios pirmam naujų Vokietijos ir Italijos vyriausybų šefų susitikimui.

Realistas ir optimistas

L. Erhardo vardas yra gerai žinomas visiems V. Europos politikams. Kartu su savo pirmtaku Adenaueriu Erhardas sudarė tą ašį, apie kurią pokario metais, kai tik buvo iškurtas Feder. Vokietijos respublika, sukėsi visa užsienio ir vidaus politika. Keičiantis ministerijoms, įvedant pasilikdavę savo postuose: Adenaueris, beformuodamas V. Vokietijos santy-

J. PIPIRAS
Mūsų bendradarbis Vokietijoje

kius su Europos ir užjūrio valstybėmis, ir Erhardas, besisielodamas krašto ūkio atstatymu, pragyvenimo lygio kėlimu ir ekonominių jėgų derinimu. Tiek vienas, tiek kitas sėkmingai kopė į viršų, susilaukdamie ne vien savo tautos, bet ir kitų šalių pripažinimo. Ir kai asketiškai gotiškos išvaizdos Adenaueriui teko perduoti kanclerio keprą jaunesniam valstybininkui, krikščionių demokratų partijos nominavo barokišką liniją Erhardą.

Lyginant šituodų valstybininkus, visiems persi realisto ir optimisto terminai. Adenaueris priskiriamas prie realisto, jo įpėdinis — „prie optimistų. Optimizmas vadiną stebėtojai Erhardo nuostatą įsijungti derybų partneriuose visu pirmą ne tai, kas skiria, bet tai, kas jungia. Gi tokių jungiančių elementų Erhardui nebuvo sunku surasti nei Paryžiuje, nei Vašingtone, nei Londone, nei pagaliau Romoje.

Ką svarstė?

Pokalbiuose, kuriuos vedė Italijos premjeras Aldo Moro su svečiu iš Bonnos, buvo aptarti politinės Europos vienybės ir Atlanto S-gos klausimai, bendras atominių pajėgų planas, italų-vokiečių santykiai. Italus, kurie kažko baiminasi dėl prancūzų-vokiečių draugystės sutarties, Erhardas

Švedų kompartijos pavyzdys paveikė kaimynus: norvegų komunistai, nė nelaukdami suvažiavimo, taip pat pakeitė savo vadą jaunesniu. Senųjų švedų ir norvegų komunistų vadų kritimas siejamas su energingomis pastangomis atjauninti ir atnaujinti partijas, kurios praktiškai nevaizdina jokio vaidmens šių kraštų viešame politiniame gyvenime. Permainos vadovaujančiuose postuo-

se rodo savotiškas „naujo vėjo“ nuotaikas ir įsikišimus.

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoje

se rodo savotiškas „naujo vėjo“ nuotaikas ir įsikišimus.

Skandinavijos vienai

Maždaug tuo pačiu laiku įvyko kompartijų suvažiavimai ir kitoje Baltijos jūros pusėje: Latvijoje dar gruodžio mėnesį, o Lietuvoje — sausio viduryje. Pelšės, Sniečkaus ir Kebino per rinkimą pirmaisiais sekretoriais, atseit, partijų vadovais galima laikyti aiškiausi ženklu, kad čia „senoji gvardija“ dar nemano apie išėjimą.

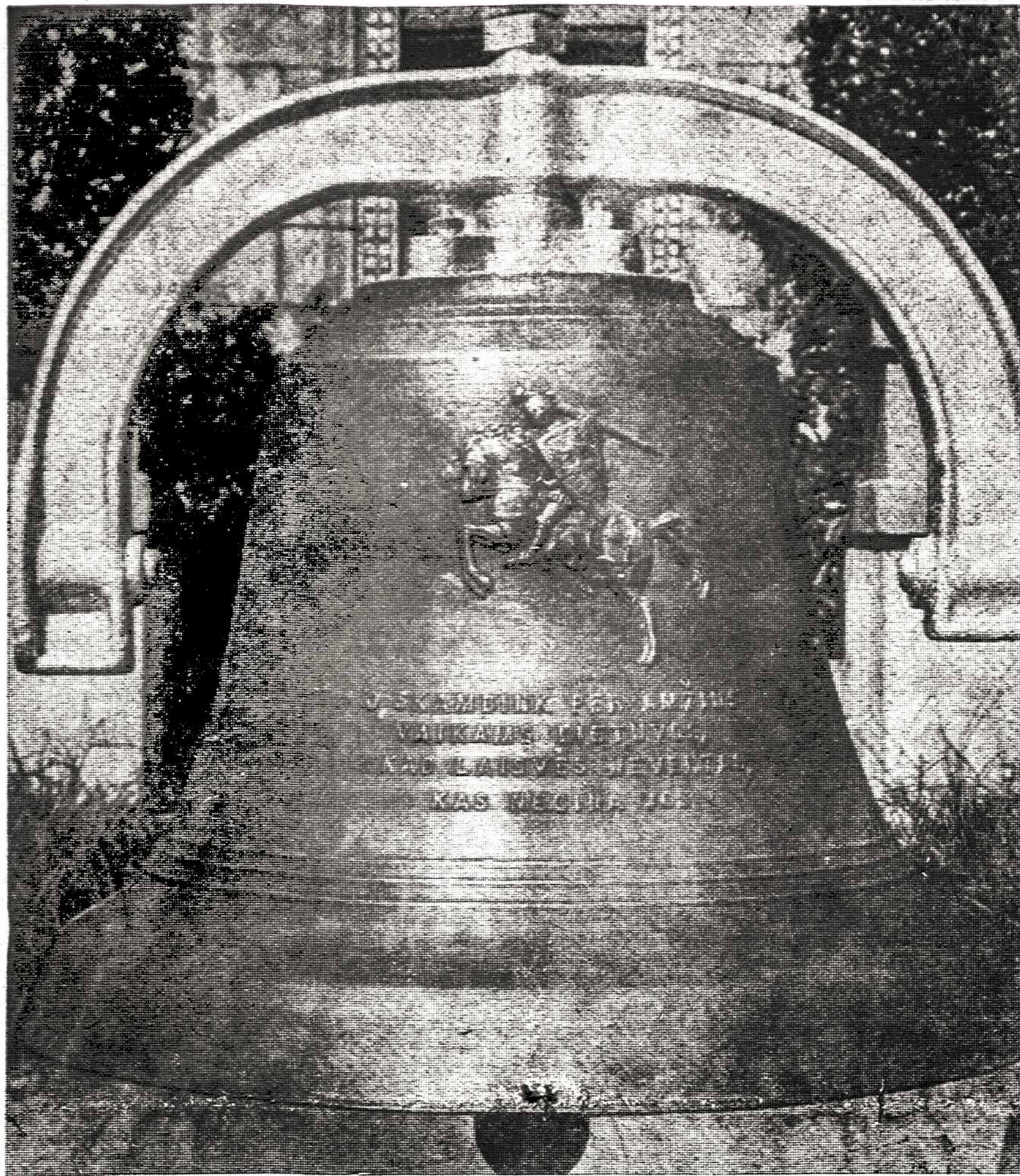
Vadinasi, Skandinavijos ir Baltijos maskvinės partijos laikrodį nenuša tos pačios valandos. Ir tai nenuostabu: juk viena ir kita Baltijos jūros pusė — tai du visiškai skirtingi pasauliai. Neabejotinai skirtingos išorinės veikimo sąlygos verčia skandinaviečius komunistus demonstratyviai rodyti atsinajinimo valią, atsiriboti nuo ligišolinių „staliniešų“ praeities vadų ir tuo būdu susidaryti patogesnę padėtį visuomenėje, kurioje jiems tenka tūnoti šešėlyje ir tykoti progų.

Pabaltijų kitaip

Visai kas kita Pabaltijų, kur sovietų karinės galybės išlaikoma partijai nereikia „kovoti už būvį“. Jeigu ir čia turi reikštis daugiau ar mažiau juntama vidaus kova tarp „naujo“ ir „seno“ tarp „jaunųjų“ ir „veteranų“, tai partijai atrodo naudingiau nepriimti kovai kokio nors drama-

Italų ryšių plėtotė

Tą pačią priešpie, kai Austrijos mieste Innsbrucke suskambo fanfara, skelbdami IX-tos žiemės olimpiados pradžią, kai 1350 sportininkų iš 35 valstybių traukė į stadijoną, džiugaujant 50.000 žiūrovų miniai, V. Vokietijos kancleris L. Erhardas užbaigė savo viešnagę Romoje pirmą audien-ciją pas Sv. Tėva Paulių VI, kuriam padėkojo už nepasikeitusią Sv. Sosto laikyseną valstybinės Vokietijos sudėties atžvilgiu.

Lietuvos Laisvės Varpas, dovanotas Amerikos lietuvių nepriklausomai Lietuvai 1922 m. Jis buvo atliedintas 1919 m. Amerikos lietuvių kongreso nutarimu pagal JAV Laisvės Varpą, esantį Filadelfijoje. Vienoje pusėje įrašyta: „Lietuvių seimas Amerikoje Lietuvai, Čikagoje, 1919 m. birželio 8-11 d.“ Kitoje pusėje: „O, skambink per amžius vaikams Lietuvos, kad laisvės nevertas, kas negina jos“.

Vėjai ir skersvėjai Lietuvoje

tiško išorinio pobūdžio. Senas rusų priežodis moko: „Tylesnis būsi, toliau važiuosi“. Tokiu dialektiniu galvojimu remiasi ir partijos oficialioji linija: išorinio testinumo skraiste pridengti gilesnius vidaus lūžius.

Kita vertus, partijos vidaus ginčų sudramatinimas Pabaltijo kraštuose, matyt, šiuo metu galėtų nelauktai suaktyvinti tuos opozicinius visuomenės sluoksnius, kurių partija pilnai ar visai nekontroliuoja. Atseit, nenorima šauktis vilko iš girios.

Tuo tarpu tegalima tikėtis spėlioti, kuris iš motyvų iš tikrųjų stipresnis ir faktiškai padiktavo dabartinį Maskvos centrines nurodymą — jokių eksperimentų Pabaltijai! Todėl ir paskutiniai partijų suvažiavimai šiuose kraštuose praėjo nusistovėjusia tvarka, be jokių staigmenų.

Nėra naujų vėjų

Vertinant paskelbtuosius Lietuvos KP XIV-jo suvažiavimo duomenis, tikrai negalima aptikti juose kokių nors naujo vėjo ženklų. Daugių daugiausia galima kalbėti tik apie „skersvėjus“. Paliekant juos nagrinėti tiems, kurie, kaip sakoma, iš to duona valgo, čia tenkinamės pastebėjimu, jog apie juos nesunku spręsti iš partijos organų asmeninės sudėties pasikeitimų ir suvažiavimo nutarimų.

Pačioje viršūnėje, kaip minėta, nėra jokių pasikeitimų. Savo vietoje pasiliklo ne tik Sniečkaus, bet ir jo antrasis „aš“, tikrasis Maskvos gauleiteris — Borisas Popovas, o taip pat kiti trys sekretoriai: A. Barauskas, A. Barkauskas ir J. Maniūšis. Vienintelį pasikeitimą sekretoriatai reikia laikyti šeštojo sekretoriaus R. Songailos atėjimą. Apie jį galima pasakyti, jog tai naujas žmogus ta prasme, kad XIII-me LKP suvažiavime jis dar neturėjo jokių žymesnių pareigų. Vėliau partijai pertvarkius pramonės ir žemės ūkio vadovavimą, Songaila buvo paskirtas LKP ck žemės ūkio biuro pirmininku. Tose pareigose ir dabar patvirtintas. (Nukelta į 8 psl.)

Būkime laisvės kovos dalyviai!

Tuščio sovietų gyrymosi laikai, kada jie skelbė visą išradę, visko prisigaminę, nugalėję ir belaidoją Vakarus, — praėjo. Jiems besigiriant, komunistinė jų ūkio sistema subankrutavo. Net duonos jie priversti įieškoti Vakarų kraštuose. Ir Lietuvos paskutiniai maisto likučiai išgabenami Sovietų Sąjungos gyventojams maitinti. Tai dar padidina okupuotos Lietuvos gyventojų skurdą. Vakaruose sovietai įsigijo tik dalį jiems reikalingo maisto, nes neužteko aukso jam pirkti. Ilgus metus Maskvos finansuota komunistinė propaganda užsienioje išsėmė sovietų aukso ir svetimos valiutos atsargas, pakirsdama Sovietų Sąjungos perkamąjį ir gamybinį pajėgumą.

Maskvos politinę galią kietai lauzia komunistinės Kinijos žygiai, siekiant paversti iš Kremliaus valdovų rankų komunistinio pasaulio vadovybę. Kremlius tenka įieškoti laisvajame pasaulyje ne tik duonos, bet jau net ir politinės atamos.

Deja, Vakaruose mes matome tam tikro susirūpinimo padėti Sovietų Sąjungai atsigriebtį, visai nereikalaujant, kad būtų panaikintas Europoje sovietinis kolonizmas. Todėl

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kovodamas dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir siekdamas greičiau ją išlaisvinti, pavergtos lietuvių tautos vardu

1. primena visam pasauliui, kad atėjo laikas imtis rimtų žygių sovietiniam kolonizmui Lietuvoje likviduoti;

2. kviečia išnaudoti Sovietų Sąjungos politinį ir ekonominį reikalių pasijimą bei atsisakyti nuo prekybinių mainų ir nereikalingų politinių žygių tiems sovietiniams reikalams pagerinti;

3. tiki, jog Vakarai, ypač didžiosios jų valstybės, nesitenkins vienu lūkuraviu, kad Lietuvai pati be jų pagalbos išsilaisvintų, ir supras, kad sovietinis imperia-lizmas jau yra įleidęs nagus ir kituose kontinentuose (Kuba, Gana, Zanzibaras ir kt.) bei vis naujų aukų siekia;

4. mano, jog atėjo laikas ir istorinė proga valstybių vyrams, visuomenei ir laisvajai spaudai kovingai pakelti savo balsą prieš Sovietų Sąjungą, kuri daugiau kaip dvidešimt metų laiko pavergusi lietuvių tautą;

5. laukia, kad Sv. Tėvas ir kitų religinių bendruomenių vadovai, siekdami visoms tautoms religinės laisvės bei taikos, vienybės ir artinio meilės žmonėse, pakeltų savo autoritetinius balsus prieš religijos persekiojimą okupuotoje Lietuvoje ir pareikalautų jos gyventojams tikėjimo ir Bažnyčios veikimo laisvės.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas iš savo pusės pakartotinai primins Vakarų pasaulio vairuotojams jų isipareigojimus, išplaukiančius iš tarptautinės teisės nuostatų — Jungtinių Tautų Chartos, Atlanto deklaracijos, Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos, kolonizmui panaikinti nutarimų bei eilės tarptautinių sutarčių, kuriomis buvo laiduota visoms tautoms — tarp jų ir Lietuvai — laisvė ir nepriklausomybė.

Ryšium su savo isipareigojimais ir numatytais žygiais VLI Kas kviečia visus lietuivius remti šiuos žygius savo sumanymais, darbais ir aukomis. Išteskime savo isipareigojimus tautai kovoti dėl jos laisvės ir vienybės! Vasario šešiolikty testiprina mus darbuose ir vienybėje! Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komiteas

Savaitės įvykiai

OLANDIJOS PRINCESSES IRENOS SUZADETUVES SUKĖLE POLITINĘ KRIZĘ. Pagal konstituciją, Olandijos karališkoji šeima turi būti protestantiška. Irena gi perėjo į katalikybę, susižadėjo su ispanų karališkos giminės nariu Don Carlos Buorbon-Parma. Irenos tėvai bandė ją atkalbėti nuo šio vedybų, nes vyriausybė atsisakė jas patvirtinti. Irena betgi to nepaisė, atsisakė teisių į Olandijos sostą, kaip antroji po sesers Beatričės, ir pasirinko privatų gyvenimą Prancūzijoje, kur yra įsikūręs jos būsiamasis vyras.

Kubos valdžia išjungė vanden-tieki Amerikos bazei Guantanamo lankoje, keršydamas už sulaukymą 36 žvejų, žvejybosiu arti Amerikos krantų. Du iš žvejų jau prašė Amerikos vyriausybės politinės globos teisių, nes nenori grįžti atgal.

Graikai su turkais kovoja toliau Kipro saloje. Tik viename kaime žuvo 6 graikai ir 5 turkai; visais kaimais sudegė.

Vietname bolševikų partizanai jau artinasi prie sostinės Saigono. Puola daugely vietų, taip kad vyriausybės kariuomenei sunku pramatyti kur partizanai puls ir puola.

Kongo vyriausybė, kovodama su komunistų vadovaujamais sukilėliais, turėjo didelių nuostolių; žuvo pulk. Abeya, kuris vadovavo toms kovoms, nuo užnuodytos vilyčios.

Ganos diktatorius Nkrumah išvarė iš savo universiteto 4 amerikiečius profesorius, kuriuos apkaltino antivalstybine veikla. Šioj prososietinėj valstybėj paskutiniu laiku prasidėjo sistemingas priešamerikinis veikimas, ir žinoma, Amerikos ambasados langų daužymas. Vadovauja visur vi-nintelės valstybinės partijos nariai su savo vadovais.

Burmos vyriausybės galva gen. Ne Win lankė Indijos premjerą Nehru, kuris dar serga ir pareigų neina. Norima manyti, kad šis staigus vizitas reikšia tarpininkavimą tarp raud. Kinijos ir Indijos. Iniciatyva turėjo išeiti iš su-grįžusio iš kelionės po Afriką Kinijos premjero Čuenlai.

Kongo raudonasis Mulele, treniravęs Pekingė ir buvęs garsaus Lumumbos kabinete šviet. ministeriu, sudaręs bandą terorizuoja ir centrinės vyriausybės

valdininkus, užmušinėja misijonierius, degina misijų pastatus. Jis yra palaikomas ir rusų, ir kiniečių. Apie 250 misijų darbininkų jau yra evakuota iš revoliucinių provincijos.

Kubos treniruoti „partizanai“ jau neduoda ramybės beveik visoms vidurinės Amerikos valstybėms. Pirmiau terorizavo Venecuella, dabar — Hondurą. Aiškiai nustatyta, kad jie veikia ir Panamoje, kur Castro draugas Then Thelma King jau turi suorganizuoti zaves apie 1.000 „draugų“.

Amerika ligi šiol po II D. karo yra išleidusi pagalbai kitų tautų \$108 bil.; karo reikalams — \$684 bil. ir visidėlio neįsigijo nei per daug draugų, nei įvarė baimės priešams.

Amerikos spauda konstatuoja (Time), kad Prancūzija savo politika iš antraeilii valstybių išli-po į pirmą. Anglija pripažino raud. Kiniją prieš 14 metų, bet niekas dėlto nesijaudino. Dabar, kur Prancūzija pripažino tą pačią Kiniją, sujudo visi, ir smerkia De Gaulle.

Kanados lietuvių kunigų suvažiavimas

Šaukiamas vasario 26 d., trečiądienį, Hamiltone AV par. klebonijoje. Prasidės 10 val. pamaldomis už mirusius sanbrolius. Po sėdžiose dalyvaus ir vysk. V. Brizgys. Dabartinę Kunigų Vienybės valdybą Kanadoje sudaro: pirm. mons. dr. J. Tadaras, sekr. T. B. Mikalauskas, OFM, ižd. kun. B. Pacevičius. Dalyvaujantieji prašomi atkreipti dėmesį į datą — suvažiavimas įvyks vasario 26 d., o ne 24, kaip laiškas buvo pranešta.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkinas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metų prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamas numeriai priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

• **Ateistinių knygų antplūdis.** Kovoje prieš religiją komunistai svarbiu ginklu laiko ateistines knygas. Todėl Lietuvoje jų leidžiama daug ir įvairių. Kasmet auga išleidžiamų ateistinių knygų skaičius. 1963 m. valstybinės leidyklos išspausdino ir metę i rinką 30 ateistinių knygų, kurių bendras tiražas siekia 360.000 egz. Vien tik lapkričio-gruodžio mėn. buvo išleistas šios ateistinės knygos: S. Laurinaitis-S. Bistrickas, „Jų dievas“, 15.000 egz.; A. Veščikas, „Tarybiniai ištatymai apie religinius kultus“, 8000 egz.; B. Poškutė, „Mokslas ir religija“, 2000 egz.; V. Niunka, „Nuo Vatikano pirmojo iki Vatikano antrojo“, 5000 egz.; V. Laurinaitis, „Tamsos skleidėjai“, 15.000 egz.; A. Jablonskis-E. Jušys, „Dangaus ir žemės nieks nesutvėrė“, 15.000 egz.; P. Pečiūra, „Dievai palieka žmones“, 12.000 egz.; P. Kirijenka, „Raudonasis vikaras“, 10.000 egz.

• **Atnaujinami šūkiai.** 1962 m. pradžioje Lietuvos komunistai metė šūkį: „Kova prieš religinę ideologiją yra būtina sustiprinti“ („Komunistas“ nr. 4). 1963 m. vasario 12-13 d. Vilniuje įvykusiame Lietuvos komunistų partijos c. k. posėdyje svarstyta ateistinės propagandos klausimai ir reikalaujama sustiprinti bei pagerinti ateistinę veiklą ir suduoti religijai lemiamą smūgį. 1964 m. sausio 9-10 d. Lietuvos komunistų partijos XIV suvažiavime partijos sekr. A. Sniečkus vėl kartojė: „Mokslinio-ateistinio auklėjimo darbas tebėra vienas iš svarbiausių partijos uždavinių. Reikia siekti, kad ateistinė propaganda būtų giliai moksliška. Ypač svarbu sustiprinti ateistinių auklėjimą svyruojančių tarpe. Kovai prieš religiją reikia panaudoti visas ideologinio poveikio grandis, negalima nuolaidžiauti bažnyčios atžvilgiu.“ (Literatūra ir menas“ 1964 m. nr. 2).

• **Vardynos su gaudu.** Komunistai vieton krikšto sakramentą įvedė vardo suteikimo apeigas — vardynas, kurios atliekamos apylinkės vykdo. komiteto raštineje — metrikacijos skyriuje. Vietoj krikšto tėvų, čia vardo tėvai atneša kūdikį, kurį įveda i metrikacijos biurą ir pasakui jį išveda vaikas, apsirėngęs gaudu. Suraišius metriką, sakomos kalbos ir sveikinimai; išskilmės padidinti dalyvauja orkestras ir vaikų pionierių choras; naujagimiui įteikiamas dovanos, o išleidžiant perkerpama laimės juosta. Štai kaip praktiškai pravedamos tokios vardo suteikimo komunistinės apeigos Pasvalyje:

„Šeštadienio popietę susijaudinę pionierių ir spaliukų skubėjo i metrikacijos skyrių. Vaikai darnia greta išsikišioja iškilumi kambariye. Orkestras groja maršą. Iš mašinos išlipa vardo tėvai, nešdami statybinių Zaliausko sūnelį. Štai prie jų, lėtai keldamas raudonas kojas ir lingudamas ilgą kaklą pristypčioja gaudras. Jis, paplasnodamas juodais sparnais, rodo kelią ir veda visą iškilmingą eiseną i vidų. Maršas dar linksmiau trenkia, kai gaudras su vardo tėvais įjengia i papuoštą iškilumų kambarį. Ilgakaklis prieina prie stalo, nusilenkia čia laukiantiems me-

trikacijos skyriaus darbuotojams, mosteli snapu i naujagimį ir pasitraukia i šalį. Atseit, savo pareigą jis atliko. Vaikai tik šypsosi, nes žino, kad po gandro apdaru slėpi jų draugas Gediminas Razbadauskis. — Remigijus — iškilmingai skelbiamas mažojo Zaliausko vardas. Nespažė metrikacijos biuro vedėja užbaigti savo kalbos, kai gaudras duoda ženklą ir suskamba pionierių balsai. Geriausiųjų deklamacijai sveikina mažąjį Remigijų. Vaikai linki jam eiti į jį, spaliukų ir pionierių keliais, būti dar geresniu už juos. Vaikų žodžiai jaudina susirinkusius, ypač mažojo Remigijaus tėvus — Danutę ir Gintautą Zaliauskus.

Pagaliau balsai nutilo. Dabar nuo būrio atsiskiria keli pionieriai ir prieina prie vardo tėvų, laikantių Remigijų. Algimanta Nainytė paduoda pionierių dovanėlę. Ją paėmė vardo tėvai. Remigijų žaisliukas kol kas nerūpi. Bet kiek džiaugsmo bus pasakui, kai pradės žaisti.

Vardo tėvai pasuka durų link. Čia jau išsikišę vaikai, o per vidurį nusitęsusi laimės juosta. Ketvirtokas Algis Patamsis ištiesia vardo tėvams žirkles. Tegu perkerpa laimės juosta, tegu eina i gyvenimą mažasis Remigijus, lydimas sėkmės.“ („Lietuvos Pionierius“ 1963 m. nr. 104).

• **Neakivaizdiniai kursai.** Vokietijoje, Frankfurto mieste, veikia Katalikų Tikėjimo Informacijos biuras. Jo tikslas yra pasiekti tuos katalikus, kurie šventadieniais nedalyvauja pamaldose. Neakivaizdiniai būdai vedami kursai užtrunka 6 mėn. Iki šiol, per 3 metus, 25.000 katalikų pasinaudojo šia galimybe savo tikėjimui stiprinti. Jų tarpe buvo: ¾ vyrų ir ¼ moterų, 18,5% jaunuolių iki 20 metų, 62,1% suaugusių iki 40 metų ir 19,4% virš 40 metų; 53,3% darbininkų ir tarnautojų, 25,6% mokinių ir studentų, 12,3% savarankiškų ir laisvų profesijų, 8,9% šeimininkių.

• **80-tasis vokiečių katalikų suvažiavimas** — Deutscher Katholikentag rengiamas Stuttgarte rugsėjo 2-6 d. Suvažiavimo motot: „Pasiekiskime naujo galvojimo dėką“.

• **Atidaryta pirmoji seminarija pasaule** Wuerzburg, Vokietijoje. Vakaraais, dukart per savaitę, skaitomos paskaitos. Mokslas užtruks 2 metus. Seminariją baigusieji gaus teisę dėstyti mokyklose tikybą. Šiuo metu seminariją turi 60 lankytojų.

• **Vokietijos katalikų ir evangelikų sociologai** sausio 14 išleido bendras rekomendacijas, panaudotinas nuosavybės politikoje. Sociologai rėmėsi iš katalikų pusės enciklika „Mater et Magistra“, iš evangelikų — memorandumu „Nuosavybės sudarymas socialinės atsakomybės požiūriu“, kartu atsižvelgdamai i naujausias ekonomikos pažintis ir praėjusių metų patirtis. Šitos rekomendacijos susilaukė plataus atgarsio vokiečių visuomenėje.

Ar jūsų Dirbtiniai dantys nejudą, neslankioja, ar nekrenta?

FASTTEETH yra pagerinti milteliai, kurių užduotis — apsaugoti ir išvalyti dantų paviršių, dantis tvirtina laikosi savo vietoje. Nustoję slankioti, krinta bei judėti. Nesijaudinkite, kad dantys nekrenta, nes FASTTEETH yra terminai bei sulipimo jausmas. FASTTEETH yra terminai bei sulipimo jausmas. FASTTEETH yra terminai bei sulipimo jausmas. FASTTEETH yra terminai bei sulipimo jausmas.

NAUJA LIETUVIŲ AUTOMOBILIŲ ATSTOVYBĖ

ALBION MOTORS LTD.

R.R. 3, Bolton, Ont. Tel. Bolton 857-1030

PARDUODAMI: CHEVROLET, CHEVELLE, CHEVY II, CORVAIR, CORVETTE (SPORTINIS) IR OLDSMOBILE AUTOMOBILIAI BEI CHEVROLET SUNKVEŽIMIAI.

MUSŲ KAINOS ŽEMIAUSIOS, pvz., naujas, pilno dydžio 1964 m. Chevroletas tik \$2.298,85. Įmokėjus \$298,85, balansas \$18,72 i savaitę. 2 metų arba 24.000 mylių garantija.

Taip pat parduodami naudoti automobiliai ir priimami kaip trade-in.

Atstovybė yra prie 50 plento, i pietus nuo Bolton miestelio, ir turi didelį parodomąjį kambarį (show room) bei atsarginių dalių sandėlį. Taip pat atliekami mechanikiniai pataisymai. Toliausinių vietovių perkėjamas kainas prisitūnčiamie pastū ir automobilius pristatome tiesiog i Oshawos arba i savo prekybos. Rašykite lietuviškai arba angliškai. Skambinant klausiti Joe arba John.

VISAIS AUTOMOBILIŲ REIKALAIS KREIPTIS:

JUOZAS STALIORAITIS G. McCalLEN
Namų tel. RO 2-2407 Tel. Bolton 857-1030

Telefoniniai pasikabėjimai i Toronto apmokami Albion Motors Ltd. pasakius "collect charge".

Lietuvos pavergimas ir prisikėlimas 24.

Kova prieš tikėjimą

Maskva per vietinę kompartiją siekia užgnaužti tautinę lietuvių galvoseną ir įbrukti rusiškąją. Kadangi tikėjimas glaudžiai siejasi su tautiškuumu, sovietai puola abi tvirtoves — tautinę ir religinę.

Kompartija turi daug priemonių žmogui palenkti. Spauda, radijas, televizija, literatūra, mokyklos ir net mokslas panaudojamas komunizmo pasaulėžiūrai skleisti. A. Sniečkus 1964 m. sausio 9 d. partijos XIV suvažiavime priekaištaavo:

„Atskirti laikraščiai ir žurnalai spausdina nepakankamai patikrintą medžiagą. Leidyklų vadovai kartais būna nepakankamai reikūs leidžiamai literatūrai. Vis dar pasitaiko žemo idėjinių ir meninio lygio kūrinių, neturinčių skaitytųjų paklausos. Daugelis kultūros ir švietimo dirba silpnai, daro neįžymią įtaką savo kaimo, rajono idėjiniams gyvenimui. Meninės saviveiklos repertuare turi būti daugiau kūrinių, šiuolaikinėmis temomis. Ryžtingai pagerinti kito teatro darbą. Dar būna ir tokių studentų, kurie išeina i gyvenimą be plataus politinio akirato. Pasitaiko, kad mėsioniškumui ir skeptiškumui nuotaikos vis dar prasišverbia i jaunuolių sąmonę...“ (Tiesa, 1964. I. 10).

Žymiai daugiau vietos jis skiria kovai prieš tikėjimą. Šiuo klausimu jis tėra L. Iljčiovo, rusų kompartijos ideologo, atskambūs. Sniečkusas tvirtinimai prieštarauja sovietų konstitucijai, kurioje skelbiama sąžinės laisvė: „Svarbią vietą partinių organizacijų veikloje turėjo kova prieš religinę ideologiją. Moksliniam-

ateistiniam auklėjimui pagerinti padėjo platus šio klausimo apšvarstymas Lietuvos KP CK plenumo, o taip pat vietinės partinės organizacijos. Mokslišnės-ateistinės propagandos tarybų sudarymas padeda gerinti ateistinio auklėjimo koordinavimą ir jo organizavimą, o taip pat ruošti kovingus ateistus...“

Reikia siekti, kad ateistinė propaganda būtų giliai moksliška, geriau organizuoti individualų darbą su tikinčiaisiais. Ypač svarbu sustiprinti ateistinių auklėjimą svyruojančiųjų tarpe. Kovai prieš religiją reikia panaudoti visas ideologinio poveikio grandis, neleidžiant nei nuolaidžiausio bažnyčios atžvilgiu, nei administravimui i tikinčiųjų jausmų pažeidimui“ (Tiesa, 1964. I. 10).

Šiuo metu vykdoma arši ateistinė propaganda. Bandymas prasišverbti i kaimo gyventojus susilaukė pasisekimo. Prieinamesni pasirodė miestelėnai, linkę prisitaikyti prie komunistinių reikalavimų. Zėmdirbiai laikosi drąsiau, nes jie mažai ką gali prarasti.

Žalzdos ir viltys

Lietuvių tauta skaudžiai pažeista. Vien partizaninių kovų tarpsnyje buvo išaukinta apie 30.000. Prano Zundės teigimu: „Lietuvių tautos aukos partizaniniame kare su sovietais pusantro karto didesnės kaip italų, 2,5 karto kaip prancūzų ir kone 5 kartus didesnės kaip amerikiečių praėjusio karo metu, tūkstančių gyventojų“ (Sėja, 1963 m. 5-6, 43 psl.). Šios aukos, giliosios lietuvių

tautos žalzdos, daro įtakos ne tik vyresniesiems, kurie tebešioja nepriklausomos Lietuvos atminimą, bet ir jaunimui.

Lietuvių tauta ūkiškai engiama ir apilėšiama. Tas ją toliau nuo Rusijos ir jos sukurtjo valstybinio kapitalizmo, kuris vadinamas socializmu ar komunizmu.

Lietuvių pastangos naudotis nors ir mažą savivaldą, gintis nuo rusų išgalėjimo krašte vertę panaudoti įvairias priedangas.

Rusinio užmačios sustiprino lietuvių jaunesnės kartos pastangas ugdyti savąją kultūrą. Ji savo kūrybinius polėkius nukreipė i lietuvišką tautosaką, tautodailę, didelio masto kalbotyrą, istorinių paminklų priežiūrą, tautinės tematikos scenos meną, atramos įsiekojimą lietuviškojo praeityje.

Mums teikia daug vilčių lietuvių tautos gyvastingumas: didesnis gyventojų prieauglis, tvirtas ryžtas kovoti už savo kultūrą, tautiškumą ir tikėjimą sunkiausiose sąlygose. Iki šio mėto lietuvių tauta atlaikė milžiniškus smūgius ir patyrė nepaprastus nuostolius. Ne tik kruvinoji, bet ir tylioji kova reikalauja aukų.

Mums turėtų kelti didelio susirūpinimo Maskvos apsisprendimas Sunkiųjų metų didiesiems bandymams tebevykstant, deja, lietuvių Vakarų pasaulyje nepateisino mūsų tautos vilčių. Ji vylysi mūsų veiksmų — sulaukė žodžių, jį tikėjosi mūsų ryžto — patyrė sustingimą, jį laukė planingos veiklos, rado mūsų pasimetimą, kuris talkina pavergėjui.

Susirūpinę savo buvusiu partekturatoriai anglai įsakė prie Adeno plūduriausiam lėktuvnešiu „Centaurui“ ir naikintojui „Kenbrijanui“ plaukti prie Tanganikos krantų. Frigata „Rhyt“ jau patuliavo Dar es Salamo apylinkėse. Ant „Centauru“ buvo 600 invazijai pasirodusiu kariu.

Juodukai maistinėkai apie šiuos laivus turbūt nieko nežinojo, nes ir grįžę i karines tebesielgė arogantiškai, vos nesušaudė trijų vokiečių ir dviejų italų korespondentų, kurie norėjo pasikabėti su nauju kariuomenės vadu. Maistinėkai kiekvieną momentu galėjo grįžti i sostinę ir ten vėl pradėti šeiminkant.

Nijerere i ketvirtadienį, sausio 23, kažkas, ar juokais ar rimtai, paklausė, ar jis manas bausti maistinėkus. Tas tik nusišypsojo, patraukė pečias, atsislojo ir tuo užbaigė konferenciją. Matėsi, kad jis buvo nustojęs galios ir lyg kažko laukė. Ir sulaukė.

Išgąsdinti ir nuginkluoti

Šeštadienį, dar neišausus, prie Kolito kareivinių iš kažkur atsirado būrys ginkluotų baltųjų su beretėmis ir panašiomis uniformomis kaip kad juodukai dėvėjo. Vienas baltasis, prisipaudęs prie sienos, autoritetingu balsu riktelėjo pirma angliškai pasakui svahiliškai:

— Pasiduokite! Jūs apsupti! Juodukai turėjo atpažinti savo buvusio kariuomenės vado brigadieriaus P. Daglaso balsą. Bet tylėjo visi kaip pelės.

Tada Daglasas davė įsakymą šauti i sargybos būstinę 3,5 colio raketine bazuka, kuri nuolė sargybos būstinę stogą ir išbarsė aplinkinių pastatų langus. Tuo pat metu 60 anglų komandų, at-

Sunku buvo ir tikėti, kad dar saulei nenusileidus, kareiviai gaves pralavę ir nakčiai paskelbė karo stovį — joks civilis negalės išeiti ant gatvės. Rytąjus dieną, antradienį, visas batalijonas, kaip avinėliai, grįžo i karines. Vieno sako, kad ministris Kambona juos savo autoritetu perkabėjęs, kiti mano, kad jie pridarę triukšmą išsigando ir grįžo i savo įprastą aplinką.

Tuo tarpu visus anglos karininkus ir jų šeimas kareiviai dar maisto dieną buvo nuvežę i aerodromą ir išskraidinę i kaimyninę Keniją. Prezidentas buvo dingęs. Kai viskas šiek tiek aprimo, staiga i prezidentas J. Nijerere vėl atsirado sostinėje. Maisto dieną sukilėliai jo niekur negalėjo rasti. Dabar jis kreipėsi per radiją i sostinės gyventojus, ragino juos grįžti i normalų gyvenimą ir išreiškė viltį, kad „tokia gėda Tanganikoje niekad nebeprisikartos“.

Kai viskas buvo pradėję krypti i gerąją pusę, Dar es Salama pasiekė žinios, kad maistauja ka-

Jie sako...

J. Richter: „Norint pilnai įvertinti tris dalykus — miegą, turtą ir sveikatą, reikia kurį laiką jų neturėti“.

Rusų pilietis, stovėdamas eilėje prie teatro ir matydamas negrų studentus, einančius be eilės: „Kodėl mes turime stovėti eilėje šaldami, kai tos bežadžios įleidžiamos prieš mus!“

Ganos gynybos ministeris: „Kwame Nkrumah šiandien Afrikai yra tu, kuo Leninas buvo Rusijai 1917 m.“

N. Chruščiovas, kalbėdamasis su keliaujančiu JAV ambasadoriumi Averell Harriman: „Laikas nuo laiko mes jums užmimsime ant kojos ir kai jūs sušuksite, mes atsispausim. Bet išeidamas iš kambario aš negarantuojau, kad vėl neužmimsime jums ant mazo!“

Prez. Johnson: „Mes nieko nesiruošiamo palaidoti, bet ir patys nesiduosime laidojami“.

Ludwig Erhard, V. Vokietijos kancleris: „Mum yra reikalinga amerikiečių protekcija, bet mes nesame Amerikos protektoratas“.

„Toronto Daily Star“: „Šiandien daugelis žmonių nerūsta pasirodyti bažnyčios priekyje, nebent lydimi karstanešių“.

Bob Hope, JAV komikas: „Sov. Sąjungoje kiekviename viešbučio kambariye yra televizija. Skirtumas tik tas, kad ne tu ją, o ji tave „watchina“...“

Br. Raila: „Iš ilgo patyrimo aš esu jau beveik priėjęs įsitikinimui, kad kuo rimtesnis ir kuo labiau yra pagrįstas pamokslas, tuo daugiau jis duoda priešingų vaisių... Pradėk pamokslininkauti nesąmones, tai gal matysi, kaip daugelis ims iš užsispyrimo eiti protingyn“.

AUKA PALENGVINS KOVĄ

LIETUVIAI,

Mūsų brangioji tėvynė Lietuva šventai tebetiki, kad laisvasis pasaulis, jausdamas pavojų savo laisvei, padės mums kovoje prieš pavergėją iki atgausime laisvę ir nepriklausomybę.

Laisvajame pasaulyje esantiems lietuviams kovoje prieš pavergėją vadovauja Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas — VLIK. Jo uždaviniai yra nepaprastai sunkūs ir komplikuoti.

Efektiniai kovai už laisvę vesti yra reikalingi ir pinigai, kurių ne cento iš svetimųjų negauname. Tad turime patys iš savo sunkaus uždabio dalį atiduoti, kad laisvinimo darbai ne kiek nesušilpnėtų.

Didžioji dalis sukeltų lėšų eina šioms kovos priemonėms vesti: a. RADIJUI. VLIKas naudoja žinių perdavimui i pavergtą tėvynę lietuviškai per Romos, Madrido ir Vatikano radijoфонous. Okupantas nepaprastai bijo tiesos žodžio iš laisvojo pasaulio ir įvairiausiais būdais prieš siuntimą kovoja. Tačiau nei grasinimai, nei

bėgo i kiamą nežinodami ką daryti. Anglams jų nuginkluoti nereikėjo, tik nuraminti. Per visą tą triukšmą trys maistinėkai buvo užmušti. Du iš jų žuvo nuo bazukos. Panašiai buvo nuginkluoti ir Načinevos garnizono kariai 260 mylių i pietus nuo sostinės, prie portugalų Moambiko kolonijos, ir Taboro garnizonas, 450 mylių i vakarus nuo Dar es Salamo.

Prezidentas Nijerere paskelbė, kad 1.350 Tanganikos šaulių karmija bus demobilizuota, o jų vietą sudaryta nauja kariuomenė iš „Tanganikos Afrikos tautinės sąjungos“ jaunimo. Sąjunga yra Nijereres partija, beveik be opozicijos.

bausmės nuo slapto žinių klausymo neatbaidė. Mes turime dar labiau stiprinti ryšius su pavergtąja tėvyne oro bangomis. Tai kelia ten lietuviškumo dvasią ir duoda daugiau vilčių.

b. ELTOS BIULETENIAMS. VLIKas informacijos tikslu leidžia biuletenius lietuvių, vokiečių, anglų, italų ir ispanų kalbomis. Tie biuleteniai yra siunčiami draugingų kraštų politikams, žurnalistams, visuomenininkams, mokslininkams, spaudai ir kt. Tie biuleteniai yra svarbūs, labai vertinami ir daug prisideda prie laisvinimo kovos.

Tautos Fondas yra VLIKo padalinys. Jis rūpinasi lėšų telkimu, kad kova už tėvynės laisvę būtų ne tik tiesiama, bet ir suaktyvinta. Todėl i šiais metais Tautos Fondo laukia Jūsų aukos, kuri yra nepaprastai reikalinga. Jūsų auka palengvins kovą ir sustiprins tėvynės Lietuvai kelią i laisvės rytąjį.

Savo auką malonėkite siųsti Tautos Fondo atstovybėms ar igaliotiniams. JAV savo auką Vasario 16 proga siųskite ALTAI per jo skyrius, kadangi ALTA piniginis remia VLIKo veiklą. Gi visuose kituose kraštuose malonėkite piniginę auką siųsti Tautos Fondo atstovybėms. Norintieji savo auką įteikti betarpiškai Tautos Fondui, prašomi siųsti šiuo adresu:

Lithuanian National Fund
64-14 56th Road
Maspeth, New York 11378,
U.S.A.

Kanadoje aukas siųsti TF atstovybei: Mr. V. Vaidotas, 45 Camoer Cr., Toronto 9, Ont.

Tautos Fondo valdyba

Otava. — Kanados popieriaus ir medienos gamyba 1963 m. siekė \$1,7 bil., eksportuota už \$1,2 bil.

Vašingtonas. — Išrasta nauja elektroninė mašina pašto ženklams perforuoti, kuri ne tik pagreitins, bet ir patobulins darbą. Jau nuo 1894 m. vyriausybės žinioje dirbantys Bureau of Printing and Engraving turėjo daug sunkumų ir įvairiausių bandymų jiems pašalinti. Deja, tik dabar pasisekė kliūtis nugalėti.

ZENITH

The Quality Goes In Before the Name Goes On

Kodėl Zenith TV, radijo ir Hi-Fi aparatai yra geresni nei kiti?

1. Visi aparatai yra rankų darbo — ne ant plastikos spausdinti sujungimai, kurie nuo karštų lempų trūksta ir susilanksto.
2. Televizijos turi transformatorių (power transformer), dalys augštesnės kokybės.
3. Stotijų paskirstymo dėžutėje (tuner) kontaktai 16K aukso (ne double) paveiklo ryškumui bei gerumui.
4. Zenith 45 metų elektronikos praktika reiškia patyrimą šioje srityje, todėl neapsivilsėte nusipirkę Zenith.

ZENITH APARATUS GALITE GAUTI PRIEINAMOMIS KAINOMIS PAS:

L 2746 H

ALFA Radio & TV SALES-SERVICE

672 Lansdowne Ave. Toronto 4. LE 1-6165 Sav. Alfa Cizikas

Jaunimo aktualijos

Myliu Tave, nors nemačiau

Lietuva, mano tėvyne, aš pasi-juntu tau skolinga. Aš kalbu ta-vo gražia kalba, turiu iš tavęs paveldėtus papročius ir myliu tave, nors niekad nemačiau. Ta-ve aš pažįstu tik iš tėvėlių ir šeš-tadienines mokyklos mokytojų pasakojimų. Tu esi graži ir liksi man graži mintyse nors man gal ir neteks tavęs matyti. Tu buvai didelė ir galinga Didžiojo Lie-tuvos Kunigaikščio Vytauto lai-kais, tavo ribos siekė Baltijos ir Juodosios jūros krantus: tai bu-vo tavo galybės vidurienis.

Bet tu ir vargo ir priespaudos

išnaudojimo ir naikinimo ilgą kelią perėjai. Tavo sūnūs, norė-dami tavo laisvės, atgaivino ta-ve ir prikėlė, nors ta laisvė ir nebuvo ilga: šiais metais sueina 46 metai nuo tavo nepriklausomybės atgavimo. Bet šiandien ir vėl tu esi paversta. Tavo skaus-mai tęsiasi tolyn. Tavo sūnūs Si-birą miršdė dėl tavęs. Lietuva, ką aš turiu daryti? Kalbu ir kal-bėsiu tavo kalba, priklausysiu lietuviškos organizacijos ir prašysiu Dievo Motinėles, kad Ji tavęs neužmirštų. Noriu aš tau, mano tėvyne, likti ištikima!

Irena Dvilaitytė

KAS YRA LIETUVIS?

Vasario 1-2 dienomis Liet. Studen-tų Sąjungos Toronto skyrius suruošė studijų dienas. Vieną iš paskaitų skaitė A. Rinkūnas, augščiausia minia tema. Dedame tos paskaitos santrau-ka, kurią paruošė pats autorius. Red.

Visi išeiviai stovi ant dviejų pasaulių ribos: vienoje pusėje yra senoji tėvyne, kitoje — nau-joji žemė. Dviejų pasaulių susi-dūrimas kiekvienam žmogui kelia konfliktą. Tas dvasinis konfliktas išeiviui yra lemiantis. Jis gali pakelti išeivį į dvasines augštybes, bet jis gali žmogui ir visai sulugdyti. Dvasinį konfliktą jaučiame ir mes visi — senes-nieji ir jaunieji lietuviai. Jis, no-rime ar nenorime, atsiliepia mu-myse kaip lietuviškos sąžinės balsas.

Norėdami savo dvasios kon-fliktą pasukti tinkama kryptimi, pirmiausia turime pažinti abu pasaulius, kurie mums ta kon-fliktą sukėlė. Tas veda į įjėsko-jimą atsakymo į du klausimus: kas yra lietuvis ir kas yra kana-dietis? Palikę antrąjį klausimą kitam svarstymui, pabandykime pajieškoti atsakymo į pirmąjį: kas yra lietuvis? Gal kažkam at-rodė, kad klausimas yra savai-me aiškus, ir jo svarstymui tik gaisnima laika. Deja, taip nėra. Labai dažnai dalykai, kurie yra perarti, yra kaip tik tie, ku-riuos mažiausiai pažįstame.

Rasė

Jungtinių Tautų UNESCO ko-misija 1951 m. yra nustačiusi to-ki rasės sąvokos apibūdinimą: "Žmonių būriui nuo kito skirti, rasės žodis tegali būti naudoja-mas vien antropologine pras-me, imant dėmesį tik paveldi-mai perduodamas žmogaus fizi-nės savybės". Rasinę mūsų pri-klausomybę sunku nustatyti, nes visą laiką gyvenome ant didelių tautų kelio ir turime kitų rasių priemišius.

LIETUVA DABAR

Klaikau siaubo replėsė

Irika Našiūnaitė

Emė stipriai skambėti telefonas centrinėje, kur dirbau. Kažkas prašė milicijos kuo greičiau. Sujun-giau ir klausiau, nes mes telefonistės visos taip da-rydavom. Balsas sakė: "Žinai, šįvakar mokiniui lip-dys plakatūs; aš žinau, Aldona bus. Tai išgavau iš jos, nes zadėjau kartu eiti". Milicininkas atsakė: "Gera".

Toliau skambino pas "liaudies gynėjus", vadinda-mi juos NKGB (o mes sakydavom "stribokai"). Aš laukiau. Kai manęs atėjo pakeisti pamaina, bėgau pranešti Aldonai. Visur buvo pilna kariškių. Kadangi eėjau iš tarnybos, nebijoju. Staiga išgirdau triukšmą: penki stribokai veda Aldona, vos penkio-likos metų mergina. Girdžiu jos žodžius: "Tegyvuo-ja nepriklausoma Lietuva!" Kruvina, sudaužyta. Aš bėgau toliau. Staiga balsas — "Sustok!" Išsigandusi uniformuoto vyro sakau jam:

— Aš vokiečiai; pareinu iš darbo.

— Nu ir bek!

Sutinku merginą su gėlėmis. Jos nešė jas parti-zanams, kurių kapus susekdavo. Aš viena sakau: — Regina, Aldona suėmė! Stribokų pilna!

— Tu neini kartų?

— Ne, aš labai alkana.

Bet įėjusi į kiemą grįžau atgal. Staiga iš tolo pa-mačiau bėrį vyrų. Greitai šokau už tvarto ir pasi-slėpiau. Prasidėjo šaudymas, kuris truko maždaug pusę valandos. Stribokai traukėsi, o aš galvoju — kur Regina? Ji atbėgo per laukus.

— Regina, kas atsitiko?

— Du sužeisti! Mes turime juos nuvilkiti!

Ant rytojaus Regina mane nuvedė pas partizanus. Kartu ejo Stasė ir atrado Juozą. Aš priejau ir jutau, kad aš Juozui nusikaltau. Priejau visai arti, ir jis kalbėjo:

— Irika, aš tave norėjau sutikti. Tu ištėkėjusi?

— Taip, Juozai.

— Nesiteisink, tik tiek galiu pasakyti, kad myliu tave, bet aš neilgai gyvensiu. (Buvo sužeistas).

Jis nutilo. Aš sėdėjau iki sutemos. Paskui nu-ėjau pas Algį, kuris arkliu pašta veždavo. Pas jį gavau arkli ir nuėjau tada pas kleboną A. prašyti, kad kartą jotų pas du partizanus. Kunigas apsiėngė ir abu nuėjome. Vieną partizaną atradome mirusį, o Juozas dar kalbėjo, bet už keturių valandų ir jis užmerkę akis su stipriu pasitikėjimu, kad Lietuva bus laisva, kad amerikiečiai ją padės išlaisvinti.

Lavonus buvo galima palaidoti kapinėse tik nak-ties metu, nes dieną buvo pavojinga. Klebonas, atli-kes savo šventą pareigą, išėjo, o aš pasiėjau Stasę ant arklio ir joju namų link.

Aš negalėjau jos raminti — tylėjojau abi, bet ji po kiek laiko pradėjo pasakoti savo gyvenimą, kaip buvo įsimylėjusi į vieną vokiečių karininką, kuris leido jos vyrą išvėžti į Vokietiją. Aš jai tariau: — Kam tu man tai sakai, kam nori prisiminti, kas daugiau nesugrąžinama?

Namuose radau atvykusį savo tėvą. Aš jį apkabi-nau... Abu verkėm. Išgėrėm arbatos ir ilgai kal-bėjome apie visą mano gyvenimą. Bet kur buvau, ne-sakiau, nes aš nekėnujau komunizmo, kuris nuo na-cional-socializmo nei kiek nesiskyrė.

Už kelių dienų tėvas išvyko. Grįžo mano vyras Jonas karininku ir gavo vietą J. milicijos pasų sky-riaus viršininku. Bet mūsų santykiai nebuvo tokie, kaip anksčiau — kažkaip viskas šalo ir blėso. Jis pareidavo naktimis; vis sakydavo, kad daug darbo.

Bėgo laikas, o komunistinė santvarka ir jos žia-urumas stiprėjo. Žmonių buvo daug išvėžta, bet galo dar nebuvo matyti. Kai gaudavom telegramas su penkiom skaitlinėm ir jų būdavo daug, žinodavom, kad kažkas įvyks. Tas telegramas vadindavo "šif-rovkom".

Štai ir vėlei praėjo metai. Vėl pavasaris ir vėlei žydėjo sodai, obelys, vyšnios, o žmonių veidai buvo pilni baimės.

1949 metai atnešė vėlei daug ašarų. Pareidama viena rytą iš darbo pamaniau — varo bėrį vaikų — 12 berniukų; mažiausias — vos 8 metų, vyriausias — 15 metų. Tie vaikai išplėšė katalikų bažnyčią, iš-nešė ką ten rado, pardavė, o kitą numetė. Po kiek

me buvo žemdirbiai — ūkinin-kai. Tai gi, turime visas ūkinin-ko charakterio žymes: konservatiškumą, palinkimą užsidaryti savyje, meilę gamtai, artojui įprastą vaišingumą. Mylime ir vaišiname net savo priešus.

Naujai įgytoji kultūra

Rasė, kalba ir tautinė patirtis sudaro didelę mūsų tautiškumo dalį. Tačiau tai dar neviskas. Ki-tą mūsų dvasios pusę sudaro kultūra, kurią patys išgyjame begyvendami. Čia ir prasideda jau minėtas mūsų dvasios kon-fliktas. Ji ypač jaučia jaunimas, kuris iš tėvų įgavo kilmę, kalbą ir praeitį, bet visą dabartį semia-si naujojoje žemėje. Yra didelio pavojaus, kad kitų tautų kultū-ra per daug neįsivyratų mūsų dvasioje, išstumdamas visa, kas yra lietuviška. Kad taip neįvyk-tų, turime stengtis ir dabartyje semtis ne tik kitatautiškumą, bet ir tautinės kultūros. Tos tauti-nės kultūros šaltiniai išeivijoje yra mokyklos, organizacijos, lie-tuviškas menas, literatūra ir mokslas. Kitatautiškumui ir tautinė kultūra turi kasdien ateiti į mū-sų dvasią lygiomis normomis. Tada tik jausime tinkamą dvasi-os pusiausvyrą ir galėsime ne tik įsisavinti vis naujus lietuviš-ko kultūros laimėjimus, bet ir patys tą lietuvišką kultūrą kurti.

Paskaita sukėlė gana gyvas diskusijas. Daugiausia buvo dis-kutuojami trys klausimai:

1. Ar rasinė kilmė turi mums kokios reikšmės? Ar, pavyzdžiui, totoriai, apsigyvenę Lietuvoje Vytauto laikais, nėra tiek sulie-tuvtų, kad galėtų save skaityti lietuviais?

Ats. Iš totoriaus niekad nebus

kalbos grynai mokslo reikalui. Lietuvių kalba yra didelė mūsų tautiškumo žymė. Tie lietuviai, kurie jos nebevertuoja, yra nu-stoję didelės tautiškumo dalies.

Tautinė praeitis

Nemažiau sena yra ir mūsų tautinė praeitis. Archeologinės iškasenos rodo, kad lietuviai gy-veno Baltijos pajūryje jau apie 2000 metų prieš Kristaus gimimą. Labai anksti lietuviai — bal-tai yra sukūrę ir savo stiprią kul-tūrą, iš kurios mokėsi kaimyni-nės tautos. Lietuviai - baltai per-ėjo iš akmenų į žalvario laiko-tarpį jau apie 1500 metų prieš Kristų, kai tuo tarpu, sakysime, Kanados indėnai tebebuvo ak-mens amžiuje iki maždaug tu pat metų po Kristaus gimimo.

Gili tautinė kultūra iš praei-ties yra palikusi mūsų charak-teriję palinkimą į intelektualinį darbą ir sugebėjimą vadovauti.

Po gražaus žydėjimo laikotar-pio, mūsų praeitis nebuvo lai-minga. Kelis šimtmečius esame buvę baudžiauninkais, beveik vergais. Ilgas baudžiavos laiko-tarpis yra palikęs mūsų charak-teriję vergiškumo žymių, verž-lumo trūkumą, nenorą kariuoti dėl savo pozicijų, nepakankamą sugebėjimą tvarkyti praktiškus verslus.

Didelių žymių mūsų charak-terui yra palikusi ir ta aplinky-bė, kad daugelį šimtmečių esa-

me buvę žemdirbiai — ūkinin-kai. Tai gi, turime visas ūkinin-ko charakterio žymes: konservatiškumą, palinkimą užsidaryti savyje, meilę gamtai, artojui įprastą vaišingumą. Mylime ir vaišiname net savo priešus.

Naujai įgytoji kultūra

Rasė, kalba ir tautinė patirtis sudaro didelę mūsų tautiškumo dalį. Tačiau tai dar neviskas. Ki-tą mūsų dvasios pusę sudaro kultūra, kurią patys išgyjame begyvendami. Čia ir prasideda jau minėtas mūsų dvasios kon-fliktas. Ji ypač jaučia jaunimas, kuris iš tėvų įgavo kilmę, kalbą ir praeitį, bet visą dabartį semia-si naujojoje žemėje. Yra didelio pavojaus, kad kitų tautų kultū-ra per daug neįsivyratų mūsų dvasioje, išstumdamas visa, kas yra lietuviška. Kad taip neįvyk-tų, turime stengtis ir dabartyje semtis ne tik kitatautiškumą, bet ir tautinės kultūros. Tos tauti-nės kultūros šaltiniai išeivijoje yra mokyklos, organizacijos, lie-tuviškas menas, literatūra ir mokslas. Kitatautiškumui ir tautinė kultūra turi kasdien ateiti į mū-sų dvasią lygiomis normomis. Tada tik jausime tinkamą dvasi-os pusiausvyrą ir galėsime ne tik įsisavinti vis naujus lietuviš-ko kultūros laimėjimus, bet ir patys tą lietuvišką kultūrą kurti.

Ats. Iš totoriaus niekad nebus

kalbos grynai mokslo reikalui. Lietuvių kalba yra didelė mūsų tautiškumo žymė. Tie lietuviai, kurie jos nebevertuoja, yra nu-stoję didelės tautiškumo dalies.

Tautinė praeitis

Nemažiau sena yra ir mūsų tautinė praeitis. Archeologinės iškasenos rodo, kad lietuviai gy-veno Baltijos pajūryje jau apie 2000 metų prieš Kristaus gimimą. Labai anksti lietuviai — bal-tai yra sukūrę ir savo stiprią kul-tūrą, iš kurios mokėsi kaimyni-nės tautos. Lietuviai - baltai per-ėjo iš akmenų į žalvario laiko-tarpį jau apie 1500 metų prieš Kristų, kai tuo tarpu, sakysime, Kanados indėnai tebebuvo ak-mens amžiuje iki maždaug tu pat metų po Kristaus gimimo.

Gili tautinė kultūra iš praei-ties yra palikusi mūsų charak-teriję palinkimą į intelektualinį darbą ir sugebėjimą vadovauti.

Po gražaus žydėjimo laikotar-pio, mūsų praeitis nebuvo lai-minga. Kelis šimtmečius esame buvę baudžiauninkais, beveik vergais. Ilgas baudžiavos laiko-tarpis yra palikęs mūsų charak-teriję vergiškumo žymių, verž-lumo trūkumą, nenorą kariuoti dėl savo pozicijų, nepakankamą sugebėjimą tvarkyti praktiškus verslus.

Didelių žymių mūsų charak-terui yra palikusi ir ta aplinky-bė, kad daugelį šimtmečių esa-

me buvę žemdirbiai — ūkinin-kai. Tai gi, turime visas ūkinin-ko charakterio žymes: konservatiškumą, palinkimą užsidaryti savyje, meilę gamtai, artojui įprastą vaišingumą. Mylime ir vaišiname net savo priešus.

Naujai įgytoji kultūra

Rasė, kalba ir tautinė patirtis sudaro didelę mūsų tautiškumo dalį. Tačiau tai dar neviskas. Ki-tą mūsų dvasios pusę sudaro kultūra, kurią patys išgyjame begyvendami. Čia ir prasideda jau minėtas mūsų dvasios kon-fliktas. Ji ypač jaučia jaunimas, kuris iš tėvų įgavo kilmę, kalbą ir praeitį, bet visą dabartį semia-si naujojoje žemėje. Yra didelio pavojaus, kad kitų tautų kultū-ra per daug neįsivyratų mūsų dvasioje, išstumdamas visa, kas yra lietuviška. Kad taip neįvyk-tų, turime stengtis ir dabartyje semtis ne tik kitatautiškumą, bet ir tautinės kultūros. Tos tauti-nės kultūros šaltiniai išeivijoje yra mokyklos, organizacijos, lie-tuviškas menas, literatūra ir mokslas. Kitatautiškumui ir tautinė kultūra turi kasdien ateiti į mū-sų dvasią lygiomis normomis. Tada tik jausime tinkamą dvasi-os pusiausvyrą ir galėsime ne tik įsisavinti vis naujus lietuviš-ko kultūros laimėjimus, bet ir patys tą lietuvišką kultūrą kurti.

Ats. Iš totoriaus niekad nebus

kalbos grynai mokslo reikalui. Lietuvių kalba yra didelė mūsų tautiškumo žymė. Tie lietuviai, kurie jos nebevertuoja, yra nu-stoję didelės tautiškumo dalies.

Tautinė praeitis

Nemažiau sena yra ir mūsų tautinė praeitis. Archeologinės iškasenos rodo, kad lietuviai gy-veno Baltijos pajūryje jau apie 2000 metų prieš Kristaus gimimą. Labai anksti lietuviai — bal-tai yra sukūrę ir savo stiprią kul-tūrą, iš kurios mokėsi kaimyni-nės tautos. Lietuviai - baltai per-ėjo iš akmenų į žalvario laiko-tarpį jau apie 1500 metų prieš Kristų, kai tuo tarpu, sakysime, Kanados indėnai tebebuvo ak-mens amžiuje iki maždaug tu pat metų po Kristaus gimimo.

Gili tautinė kultūra iš praei-ties yra palikusi mūsų charak-teriję palinkimą į intelektualinį darbą ir sugebėjimą vadovauti.

Po gražaus žydėjimo laikotar-pio, mūsų praeitis nebuvo lai-minga. Kelis šimtmečius esame buvę baudžiauninkais, beveik vergais. Ilgas baudžiavos laiko-tarpis yra palikęs mūsų charak-teriję vergiškumo žymių, verž-lumo trūkumą, nenorą kariuoti dėl savo pozicijų, nepakankamą sugebėjimą tvarkyti praktiškus verslus.

Didelių žymių mūsų charak-terui yra palikusi ir ta aplinky-bė, kad daugelį šimtmečių esa-

me buvę žemdirbiai — ūkinin-kai. Tai gi, turime visas ūkinin-ko charakterio žymes: konservatiškumą, palinkimą užsidaryti savyje, meilę gamtai, artojui įprastą vaišingumą. Mylime ir vaišiname net savo priešus.

Naujai įgytoji kultūra

Rasė, kalba ir tautinė patirtis sudaro didelę mūsų tautiškumo dalį. Tačiau tai dar neviskas. Ki-tą mūsų dvasios pusę sudaro kultūra, kurią patys išgyjame begyvendami. Čia ir prasideda jau minėtas mūsų dvasios kon-fliktas. Ji ypač jaučia jaunimas, kuris iš tėvų įgavo kilmę, kalbą ir praeitį, bet visą dabartį semia-si naujojoje žemėje. Yra didelio pavojaus, kad kitų tautų kultū-ra per daug neįsivyratų mūsų dvasioje, išstumdamas visa, kas yra lietuviška. Kad taip neįvyk-tų, turime stengtis ir dabartyje semtis ne tik kitatautiškumą, bet ir tautinės kultūros. Tos tauti-nės kultūros šaltiniai išeivijoje yra mokyklos, organizacijos, lie-tuviškas menas, literatūra ir mokslas. Kitatautiškumui ir tautinė kultūra turi kasdien ateiti į mū-sų dvasią lygiomis normomis. Tada tik jausime tinkamą dvasi-os pusiausvyrą ir galėsime ne tik įsisavinti vis naujus lietuviš-ko kultūros laimėjimus, bet ir patys tą lietuvišką kultūrą kurti.

Ats. Iš totoriaus niekad nebus

kalbos grynai mokslo reikalui. Lietuvių kalba yra didelė mūsų tautiškumo žymė. Tie lietuviai, kurie jos nebevertuoja, yra nu-stoję didelės tautiškumo dalies.

R. Europa - didžiausia JAV galimybė

Komunistų siekis — įtraukti žmonių vergijon, mūsų gi siekis — atnešti laisvę komunistų pa-vertom tautom. Mūsų politikos pagrindas turi būti: gint laisvę ne tik savo, bet ir visų žmonių. Aš tikiu, kad ta galima atsiekti be karo. Rytų Europa — Chruščiovo silpnybė, o mūsų — stipriausia galimybė. Ka turime da-ryti, norėdami pagelbėti paver-gtiem atgauti laisvę?

Tenka pripažinti, kad yra daly-kų, kurių negalima liest. Negali-ma kalbėti apie sukilimą prieš val-džią sąlygose, kur yra tūkstančiai sovietų kariuomenės. Prisiminki-mo Vengrijos sukilimą. Tai buvo tikrų vengrų sukilimas: tūkstan-

liautis šimtu nuosimčių, nes jis yra nelietuviškos kilmės, ly-giai kaip lietuviai niekad negali pasidaryti 100% anglo, nors at-sisakytų lietuviybės, užmirštų lie-tuvių kalbą ir pakeistų savo pa-varde.

2. Kokią Lietuvą jaunimas no-ri matyti: romantišką svajonių šalį ar realią?

Ats. Nors buvo pasisakyta ir už romantišką Lietuvos vaizdą, tačiau daugumos nuomonė bu-vo, kad Lietuvą reikia matyti re-alia — tokia, kokia ji yra, su vi-somis gėrybėmis ir blogybėmis.

3. Ar jaunimas gauna pakan-kamai ir tinkama forma lietuviš-ko kultūros iš senųjų?

Ats. Deja, ne. Senieji rodo daug gerų norų ir stengiasi, ta-čiau jiems trūksta sugebėjimo perduoti savo žinias jaunimui geriau suprantama ir šiame krašte įprasta forma. A. R.

SVEIKATOS KLINIKA - HEALTH CLINIC

Vienintelė valdžios registruota, natūralaus gydymo, lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektros ir fiziniai rankų masažai; spindulinės ir garų vonios; gydymieji judesiai ir kita.

474 Roncesvalles Ave. • Tel. LE 3-8008

B. Naujalis, R.M.N.Pt.

R. NIXON

★

Šių minčių autorius yra buvęs JAV viceprezidentas, neseniai lan-keis R. Europoje ir Berlyne. Čia pateikiame laisvai atpasakotas mintis, kurios buvo paskelbtos amerikiečių spaudoje. Jei Nixono asmuo dar kartą iškiltų JAV poli-tiko, suaktualėtų ir jo idėjos. Red.

čią darbininkų ir mokinių stojo į kovą prieš žiaurią komunistų val-džią. Tada sovietų kariuomenė išbrovė į Budapeštą; laisvės ko-vojai šaukėsi pagalbos, o mes pareiškėm tik užuojautą. Ir kas daugiau galima buvo daryt visu-tinės karo grėsmės akivaizdoj?

Aš manau, kad Chruščiovo ir jo komunistų padarytas nusikal-timas yra didelis, tačiau Vengri-jos atžvilgiu galima buvo panau-dot kitokius būdus. Turėjome nu-traukti diplomatinis ryšius su sovietais. Antra, turėjome leist laisvose šalyse organizuoti savorių būriams ir eit į pagalbą laisvės kovotojams. Kaip tik šia veikla Kremlius naudojosi per-vertę šalyse. Trečia, kai Ka-daro buvo sudaryta marionetinė vyriausybė, turėjome pripažinti Vengrijos valdžią svetur. Tai bū-tų reikšminga nevien vengram, bet visai Rytų Europai ir tiem, kurie gyrė jų pastangas ir drąsą kovoj už laisvę.

Amerikiečiai visada teigė, jei norime išlikti laisvi, turime remt kovojančius už laisvę. Juokinga, kad JAV didžioji savo libera-lumo, bet pasirodo priešingos tiem, kurie organizuoja veiklą siekti laisvės. Tokio nusiteikimo

žmonės, kalbėdami su Chruščio-vo yra linkę neliesti jo pavergtų-jų ir tartis tikiai "taikos" reika-lu... Prileiskime, kad Chruščio-vas supyks keliant pavergtų tau-tų klausimą. Bet ar ne laikas iš-bandyt ju norus? Neseniai sutar-rem sustabdyt branduolinių gink-lų bandymus. "Naujas" Chruščio-vas vaizduojamas visoje žemėje kaip taikos vadas ir Rytų-Vakaru įtampos švelnintojas. Bet ką jis iš tikrųjų padarė tai įtampai su-mažinti?

Teigiama, kad karo pavojus su-mažintas uždraudus branduolinių ginklų bandymus. Be abejonės, karo pavojus sumažintas; tačiau pralaimėjimo pavojus padidėjo. V. Europoj, JAV ir P. Amerikoje komunistai siekia nuversti val-džias. Toks puolimo būdas be ka-ro yra pavojingesnis, nes jis sunku susekti — neapčiuopiamas...

Mūsų siekis turi būti — palaikyti laisvę, ją ugdyti, siekti išlais-vinti Kubą, Rytų Europą ir Kin-ją ramiu būdu.

Mūsų sąjungininkai už geležinės uždangos

Ką teigiama JAV gali daryt iš-laisvinimui 97 milijonų R. Eu-ropoj?

• Pirmiausia stengtis palaikyti negestamą išlaisvinimo viltį; tai reikšia — turime spirti Chruščiovo noram pripažinti pavergtas tautas, laikyti jas neteisėtai pasi-grobomis.

• Turime atsisųlgti į kiekvie-ną R. Europos šalį, kad ir komu-nistinę, atskirai, nes jos nėra lyg vienos uolos gabalas. Kiekvienos pavergtos tautos žmonės bijo ir nepasitiki Rusija. Jie visi turi tautinius skirtumus. Auganti tau-tinė samonė R. Europos tautose yra nemaža mįslė Chruščioviui. Bet mūsų sąjungininkas — kong-resas turi teikti vyriausybei ga-lią valstybinuose ir ūkiniuose reikaluose atskirai atsisųlgti į kiekvieną šalį.

• Neprivalom padėti komuni-stų valdžiom, jei jų veiksmas ne-lengvina priespaudos. Pavyzdžiui nuo 1945 iki vidurio 1962 m. da-vėm 2.3 bil. dolerių Jugoslavijai karo ir ūkio reikalams. Daugiau-sia todėl, kad Tito atskilo nuo

Na, norėjai sužinoti kas darosi lauke? Mums išaušo laiminga diena; mes vėžame tuos, kurie kina vargšus vaikus, darbininkų išnaudotojus. O tu tyli! Supranti? — Jis priejo prie manęs ir pa-ėmė mane į glėbį. — Ach, grįžo tu, patinki man!

Aš gyniau nuo šio žvėries. Nežinau kaip aš jam stipriai įkandau į veidą. Jis mane mušė per veidą, bet kareivis liepė mane paleisti, sakdamas:

— Ji darbe, tu neturi teisės jos užkabinti.

Leitenantas gi atkrito:

— Aš čia sėdėsiu tris naktis, gal visą savaitę ir tu turėsi būti visas naktis su manim.

— Eisiu pas komendantą, — pagrasinau.

Jis visą naktį neleido man ramiai sėdėti. Aš spy-riau jam. Netekusi kantrybės, ėmiau verkti, jis at-sitraukė. O kareivis vis liepė leisti man ramiai sė-dėti. Jis buvo tikrai doras jaunuolis.

Rytą parėjau namo. Jono nebuvo — jis irgi pa-dėjo vežti žmones. Grįžo tik už savaitės. Parsivėžė didelį maišą drabužių ir dalindamiesi su kitu mi-licininku pešėsi. Aš jam sakiau:

— Man nereikia žmonių kruvinų ašarų! Ar tu piktos dvasios apstėtas?

Daug jie išvėžė lietuvių. Su kaikiuriom tų išvėžtų merginų kartu dirbom, bet komunistai rado nusi-kaltimų. Aš mokydavau mažuosius dainuoti, šokti — viskas būdavo negeral, nes "netarybiška". Tarnyboje, kur aš geriausia darbininkas buvau, viskas buvo nege-ral: mano eiseną, mano judesiai... Ir jie buvo nege-ral, "netarybiški".

Praėjo ir šie sunkūs metai. Dainos girdėdavosi liūdnos. Žmonės kažkaip netokie kaip anksčiau. Visų akys baimė ir nespasitikiama vienas kitu, nes neži-nojai kur prieša gali sukilti. Bažnyčios buvo pilnos, nors jaunima sekė ir draudė į jas eiti. Kunigas šmeižė vis daugiau. Naujam katalikų klebonui net įkalbėti norėjo, kad mergina laukiasi iš jo kūdikio. Vieną sekmadienį atėjo moteris su kūdikiu ant

ISTORIJOS REFORMUOTOJAI

Lietuvos karynų lentynose pasirodė „LTSR istorijos“ II tomas, apimantis 1861-1917 m. įvykius. Medžiaga pagal komunistinį kūrpalį paruošė P. Girždžiūskienė, E. Griškaitė, M. Jučas, J. Jurginis, V. Merkys, L. Mulevičius, B. Pranskus, R. Šarmaitis ir J. Žiugžda.

1863 m. sukilimas vaizduojamas paprasta valstietiška kova prieš dvarininkus. Niekas, girdi, nei negalvojęs pakelti rankos prieš pačią rusų tautą. Istorijos autoriai tautinio judėjimo nemato ir 1905-7 m. įvykiuose. Autorių nuomone, tai buvęs tik paprastas Rusijos revoliucinio judėjimo atspindys. Lietuvos darbininkai žygiavo koja kojon su Rusijos proletariatu, kuriam vadovavo bolševikai. Garbinamas V. Mickevičius-Kapsukas, Z. Aleksa-Angarietis, Lenino „Iskra“, „Pravda“ ir kita marksistinė literatūra.

Juokingiausia, kad šie istorijos reformuotojai netgi mėgina apkalinti nepriklausomą Lietuvos istorikus: jie, girdi, vadovavę subjektiviui požiūriui, visuomenės gyvenimo reikšinius traktavę idealistiniu atžvilgiu ir samoningai mažinę liaudies masių vaidmenį. Barami ir dabartiniai „buržuaziniai“ istorikai emigrantai už tai, kad jie nušvietai tik atskiras istorinio proceso puses, nemėginant atskleisti objektyvaus dėsningumo lietuvių tautos istorijoje. Dėsningumu, be abejonės, istorijos reformuotojai laiko marksistų ir bolševikų vadovimą ir lietuvių amžinų „draugystės“ ryšius su „broliais“ rusais, kaip to šiandien pageidauja kompartija.

„NERIES“ KULIAMOJI

1961 m. Sakių rajono Valentiūnų kolchozas pirkė „Neries“ pagaminatą kuliamąją „Imanta-42“. Sumokėta buvo 3.200 rb., o mašina, nė poros to nu nepriklaus, sukreikavo. Kauno „Atramos“ remonto dirbtuvės kuliamojoje rado stambius konstrukcinius klaidus, kurias pašalinti galėtų tik patį „Neries“ gamyklą. Prasidėjo ilgas susirašinėjimas, „Neries“ atstovų vizitai į kolchozą ir jų draugiškas patarimas — laukite, mes viską sutvarkysime. Pagaliau praėjusių metų rudenį kolchozo pirm. V. Miliauskas gavo oficialų „Neries“ vadovų laišką: „Garantinis laikas baigėsi, ir gamykla pretenzijų neprima...“

Kalgariečiai po pamaldų Sv. Kryžiaus ligoninės koplyčioje. Sveikiniai juos lankė T. St. Kulbis, SJ, kuris kartas nuo karto aplanko Kanados vakaruose gyvenančius tautiečius.

Fort William — Port Arthur, Ont.

LIGONIAI IR MIRUSIEJI. — P. Giedraitienė buvo susirgusi, gulėjo ligoninėje. Dabar sveiksta namie. J. Krupaitis sužeistas darbe; gydyosi ambulatoriškai. Apyl. v-bos sekr. J. Eršovs vasarą sveiksta ir pradėjo dirbti. Višiemis ligoniams linkime greito pasveikimo.

Toronto miręs J. Dautartas yra dirbęs ilgesnį laiką čia miškuose. Malonaus ir ramaus būdo, nuosirdus lietuvis. Jo dėdei ir giminėms reikiama nuosirdžia užuojautą mūsų apylinkės vardu.

KALEDŲ EGLUTĖ vaikams suruošta Giedraitienė namuose. Vaikai gražiai pasirodė deklamuodami, dainuodami, šokdami. Eršovų sūnius Kęstutis pagrojo akordeonu, Paukščių 2 dukros (3 ir 2 metų) padainavo duetas; Krygerių berniukai ir mergaitės pašoko; Kalibatų dukros padainavo duetas; Kriškiūnų ir Bagdonų anūki deklamavo.

Dalyvavo 28 vaikai ir nė vienas nemoka lietuviškai. Patartina vaikais išmokyti, be vietinės kalbos, ir abiejų tėvų kalbos! Vaikui išmokyti yra labai lengva, ypač jeigu namie yra

ANYKŠTIETIES SKUNDŽIASI

„Tiesa“ atspaudė charakteringą laišką: „Brangioji redakcija! I jus kreipiasi anykštiečių moterys, kurių vyrai dirba Anykščių autotransporto kontoroje. Šios kontoros darbuotojai, pradedant soferiais ir baigiant viršininkais, daug girtuokliauja, nesąžiningai elgiasi. Mūsų vaikai nuolat mato klykiančias nuo girtų vyrų smūgių motinas. Ir kaip skaudu, kai 3-4 metų vaikas vakarais prašo mamytę: „Išlikime iš namų, ateis tėtė girtas ir muš vėl“. Kiek naktų tenka nakvoti įstaigoje arba pas pažįstamus!“

Šiai kontoral, pasirodo, vadovauja A. Lobacas ir kompartijos sekr. R. Sadauskas. A. Lobacui keturi soferiai praėjusiais metais dovanojo nupirko medžioklinį šautuvą. Abiems vadovams pareikštas partinis papeikimas, o iš pareigų atleisti: autobuso stoties viršininkas A. Žvirblis, konduktorė Malaševičiūtė, soferiai — Lebedevas, Sakutinas ir Rakstelis.

A. BIMBAI 70 METU

Vilniaus un-tų akt salėje kompartija pagerbė JAV liet. komunistą Antaną Bimbą. Pranešimus apie jo „moksline, istorinę ir publicistinę“ veiklą padarė akademikas J. Žiugžda, Kauno Politechnikos instituto prof. K. Baršauskas, žurn. A. Laurinčiukas ir kt. Posėdžio dalyviams buvo parodytas filmas, kuriame užfiksuotas Vilniaus un-to garbės daktaro diplomų įteikimas A. Bimbai. Lietuvos komunistinėje spaudoje raudama, kad JAV vyriausybės organai jubilijai nori nupulいた. Niekas neužsimena, jog šiam Sov. Sąjungos ir sovietinės Lietuvos garbintojui būtų laikas išsikraustyti iš Amerikos ir pagyventi komunistiniame rojuje. Lietuvių komunistų dienos JAV baigiasi su jų senyvu amžiumi ir visiška komunistinio jaunimo stoka.

PAMINETAS

A. A. K. JURGELIONIS. Komunistinė spauda, sulaužydama tylos tradiciją, kelionis elutėmis paminiėjo Kalfornijoje mirusį žurnalistą ir rašytoją Kleofą Jurgelionį. Laikraščiai, užsiminę apie velionies dalyvavimą 1905 m. revoliucijoje ir išvardinę jo parašytas knygas, pastebėjo: „...vėliau K. Jurgelionis nutolo nuo pažangaus visuomeninio judėjimo...“

SI SEKMADIENI — VASARIO 16.

Tą dieną prie miesto rotušės bus iškelta Lietuvos trispalvė priminti visiems, jog tai ypatinga lietuviams diena. AV parapijos bažnyčioje turėsime iškilmingas pamaldas, po to Libera kritusius už laisvę ir tradicinį čia mūsų vainiko įnešimą. Šiemet tar-atiks mūsų skautai.

3 val. p.p. punktualiai Liet. Namų „Delta“ kino salėje įvyks iškilmingas minėjimas. Trumpai, bet įdomiai žada kalbėti ped. Ant. Rinkūnas iš Toronto. Meninėj dalygirdėsim du chorai: AV parapijos ir Hamiltono vaikų. Scenoje pasirodys dvi grupės gyvatariečių. Vyresnieji pademonstruos precizišką judesį ir graciosų mūsų tautinių šokių meną ir jaunesnieji parodys, kad jie irgi ruošiasi tautiniuose festivaluose niekam kitam nepažinti pirmųjų vietų. Dainuos sol. Vac. Verikaitis, kuris niekada publikos nenuleistiems nuo scenos be pakartojimo. Gabi deklamatoriai J. Kaminskaitė pademonstruos eilėraščių. Dalyvaukime visi ir pademonstruokime svečiams kanadiečiams, kad mūsų yra daug ir kad mums yra svarbi ta diena.

Kas dar nebus balsavęs iš ryto parapijos salėje, galės tai atlikti „Delta“ kino salės vestibulyje prie įėjimo.

K. M.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS RINKIMINIS KOMISIJOS PRANEŠIMAS.

— Rinkiminė komisija pakartotinai skelbia, kad rinkimai į KLB Hamiltono apylinkės valdybą ir kontrolės komisiją 1964-65 m. kadencijai įvyks ta Hamiltono 1964 m. vasario 16 d. sekančia tvarka: nuo 9 val. ryto iki 1 val. p.p. AV parapijos salėje, 58 Dundurn St. N., Hamilton, Ont. No 230 v. p.p. iki 5.30 v. p.p. Liet. Namuose, 1083 Main St. E., Hamilton, Ont.

Kandidatų į apyl. valdybą sąrašas:

1. Kačinskas, Stasys, 34 m., darbin.
2. Kanopa, Povilas, 47 m., darbinink.
3. Kaušpėdas, Antanas, 53 m., darbin.
4. Kazemėkas, Juozas, 47 m., tarnaut.
5. Lasevičius, Pranas, 43 m., darbin.
6. Lukošius, Petras, 49 m., tarnaut.
7. Mikšys, Kazys, 50 m., darbininkas.
8. Pinkevičiūtė Filomena, 28 m., tarnautoja.

9. Rimkevičienė, Regina, 38 m. Seim.

10. Stasiulis, Otonas, 40 m., tarnaut.

Kandidatų į reviz. komisiją sąrašas:

1. Dalangauskas, Adomas, 39 m. darb.
2. Milleris, Kazys, 43 m., mokytojas.
3. Pulianauskas, Zigmas, 52 m., darb.
4. Stonkus, Juozas, 51 m., darbinink.
5. Varanavičius, Jonas, 51 m., tarnaut.
6. Balsuoti galima nedaugiau kaip už 7 asmenis apyl. valdybą ir nedaugiau kaip už 3 asmenis kontrolės komisiją.

Balsavimo teisę turi kiekvienas L. Bendruomenės narys, nejaunesnis kaip 18 m. amžiaus.

LIETUVIŲ NAMAI.

— Gana gausi ir judri Hamiltono lietuvių kolonija vis dar nepajėgia įsigyti kiek didesnių savo kultūriniam poreikiams patalpų — Liet. Namų. Paskutinių kelių savaitų reikšmingai rodo, kad per kelis metus taip plačiai išgarsinti nauji Liet. Namų statybos reikalai neįveda priekinio — atsidūrė kryžkelėje. Pats didžiausias stabdis — lėšų stoka. Bet yra ir kitų priežasčių, kurios trukdė ir trukdo namų statybai. Viena jų — tai vadovaujančių asmenų nesutarimas kaip išbusti iš susidariusios padėties. Pasi-girdo tarpusavio kaltinimai, iškilo nauji planai, sumanymai ir pan. Viso to pasekmė — daugelis šerinkų padavė pareikšimus atsilimti pinigams. Liet. Namų valdyba, įsiekdama išties, 1963 m. gruodžio 15 d. suaukė visuotinį šerinkų susirinkimą. Valdyba jame nepasieė jokio konkretaus plano. Po diskusijų buvo daugumos nubalsuota parduoti „Delta“ pastatą ir statyti naujus namus turimame sklype. Pirm. S. Bakšys balsavo prieš. Jis siūlė statyti apartamentinį pastatą su mažda 150 vietų sale lietuvių reikalams. Tai visus nustebino, nes ligi šiol buvo propaguojami gražūs, didingi Liet. Namai. Kol kas čia ir sustato. Ruošiamasi naujam šerinkų susirinkimui galbūt kovo mėn. ir tikimasi rasti iš eiti iš susidariusios padėties.

A. Lukas

MOKSLIEIVIAI ATEITININKAI IR JAUNUCIAI

gausiai dalyvavo Toronto ateitininkų metinėje šventėje vasario 2 d. Dalyvavo ir daug ateitininkų sendraugij. Ateitininkų vadovybė nuosirdžiai dėkoja už nuveiktą jaunųjų ateitininkų šventę: J. Deksnį, V. Sasnauskį, V. Apanavičių, P. Lauskį, K. Bungardį, V. Kazemėkį, B. Orvidų, K. Gudinskį.

NOTARAS

ANTANAS LIUDZIUS, B.L. savo įstaigą nuo liepos 1 dienos

perkėlė

į naujas patalpas —

Turner Building (Suite 203)

21 Main St. East, Hamilton.

Telefonai palieka tie patys:

įstaigos: JA. 7-5575

namų — FU. 3-8928

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

„TALKOS“ SUSIRINKIMAS.

— 1964 vasario 15 d., šeštadienį, 5 val. p.p. šaukiamas metinis Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvo „Talka“ narių šerinkų susirinkimas AV parapijos salėje, 58 Dundurn St. N., Hamilton, Ont., šiai darbotvarkėi svarstyti:

1. Narių registracija
2. Susirinkimo atidarymas
3. Pr. metų protokolo skaitymas ir priėmimas
4. Pranešimai: a. valdybos pirmininko, b. iždininko — bankelio vedėjo, c. kredito komiteto, d. revizijos komisijos
5. Diskusijos dėl pranešimų
6. Apyksaitos už 1963 m. priėmimas
7. Pelnų paskirstymas už 1963 m.
8. Šamata. 1964 m.
9. Rinkimai į valdybą, kredito komitetą ir revizijos komisiją
10. Įstatų pakeitimas (pakelti bankelio nariams skolinimosi normos asmeninėms paskoloms iki \$5000 ir nekilnojamo turto pirmųjų morkių paskoloms iki \$15.000).
11. Klausimai
12. Susirinkimo uždarymas.

Valdyba nuosirdžiai kviečia visus narius dalyvauti šiame devintajame iš eilės metiniame susirinkime, kuriame bus sprendžiami labai svarbūs bankelio nariams piniginiai reikalai. Kviečiame atsivesti ir savo draugus, kurie dar nėra nariai, nes norintieji galės vietoje įstoti nariais. Į susirinkimą prašome atsinešti savo nario-bankelio knygetus. Laukiam atvykstant!

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvo „Talka“ valdyba

MONS. DR. J. TADARAUSKAS

vasario 2 d., sekmadienį, per visas Mišias darė metinį parapijos pranešimą iš pranešimo matyti, kad parapijos vienos skolos išmokėtos, įsigyta naujų liturginių drabužių, pradėta dėti vitražai ir taip pat numatyta š.m. daug didelių darbų parapijos ribose. Taip pat parapija nemazs pinigų sumas skyrė šėštad. mokyklos išlaikymui, sportui, jaunimo reikalams; Silvijos koplyčiai Vašingtone paskautė \$1000.

ŠI SEŠTADIENI, vasario 15 d., 10 val. šv. Mišios bus laikomos už a.a. Marijos Petrusaitienės vėlę.

ISPŪDINGAS KAUKIŲ BALIUS.

Šėštad. mokyklos tėvų komiteto ruoštas kaukių balius vasario 1 d. praėjo su dideliu pasisekimu, kuriame dalyvavo virš 250. Buvo priemuotos 6 kaukės. Komisiją sudarė: L. Kybartienė, L. Meškauskienė, M. Salikienė, inž. D. Slavinskis, K. Milleris, J. Mikšys ir A. Vainauskas. I premiją, skirtą šėštad. m-lės įsteigėjų ir jos globojė mons. dr. J. Tadarauksui, atiteko K. Donelaitis „Metams“. Ši kaukė tikrai buvo verta I premijos. Keturis „Metų“ laikus vaizdavo: pavasari — H. Žilvitenė, vasarą — R. Bagdonienė, rudenį — J. Narušienė ir žiemą — H. Rickienė, šios kaukės sumanytoja. II premija atiteko „Motinai ir vaikui“, kurių rolėje buvo Pr. Klimaitienė ir V. Ulbinienė. III — laukinis žmogus; jos autorius — torontietis V. Ročys. Sios abi premijos skirtos Sure Oil Heat sav. A. Simkevičiui. IV premija, duota Canada Meat sav. A. Kybarto, atiteko indėnei — V. Lekavičiūtei. V ir VI, skirtos tėvų komitetui, atiteko japonai — S. Martinkutei ir žirniui, deštat. m-lės IX skyr. mokiniui M. Griniui. Be to, šokių metu buvo turtinga loterija ir laimės staliukai, kuriuos laimėjo L. Kuperskienė, A. Grajauskas, Prieglauskas, P. Rimkus, A. Vizgirda, Sedukienė. Vakaras praėjo labai gražioje nuotaikoje, tik permaža salė tokiam dideliame parengimui. Visas pelnas — šėštad. mokyklai.

VAGIS vasario 1 d., šeštadienio

vakare, įsilaužė į E. Sudiko butą. Nenuaidis išvertė visą butą, įsėjojo pinigų. Jų neradęs išsinešė tik bonką degtinės.

E. K. GUDINSKŲ SŪNELIS ANTA-

NELIS mokykloje, pertraukus metu, susilaužė dešinę ranką. Ligoninėje ranką sugipsavo ir grįžo namo. Lin-kime Antanėliui greitai pasveikti.

J. P.

ZUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ

KLUBO VEIKLA. — Sausio 18 d. buvo įvykdytos klubo medžiotojų „trap“ (skraidančių lėkščių) šaudymo varžybos. Pagal nustatytas taisykles, kiekvienas medžiotojas turėjo šėštai išau-ti po 100 nr. 7,5 šovinių. Iš dalyvavusių 11 varžovų I vietą ir pereinamą geriausio šaulio klubo taurę laimėjo Mykolas Trumpickas.

NOTARAS

ANTANAS LIUDZIUS, B.L. savo įstaigą nuo liepos 1 dienos

perkėlė

į naujas patalpas —

Turner Building (Suite 203)

21 Main St. East, Hamilton.

Telefonai palieka tie patys:

įstaigos: JA. 7-5575

namų — FU. 3-8928

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

SAUSIO 19 D. buvo praves tos tarp-

klubinės tokio pat šaudymo varžybos, kurias laimėjo Toronto Liet. medžiotojų ir žūklautojų klubo penketukas: Z. Zaleskis, E. Kuchalskis, J. Lukošius, J. Šimkus ir J. Žavys. Tuo būdu Toronto klubas ir laimėjo Hamiltono klubo „Giedraitis“ įsteigtą pereinamą taurę. Sekančiais metais Toronto klubas yra įpareigotas suruošti tokias pat šaudymo varžybas Toronte ir pakviesti visus Kanadoje veikiančius žūklautojų ir medžiotojų klubus.

M. Trumpickas, laimėjęs Hamiltono žūklautojų ir medžiotojų klubo pereinamą taurę.

SAUSIO 25 D. įvyko „žuikių balius“.

Be kitų garbingų svečių, klubo baliuje dalyvavo miesto burmistras su ponia, policijos vadas su ponia ir Hamiltono gerai žinomų „Clarion“ senelių prieglaudų-ligoninių dir. D. Savic, kuris paaukojo klubui \$50 ir tuo būdu pagal klubo statuto 9 str. tapo klubo nariu-rėmėju. Baliaus metu buvo įteiktos minėtiesiems laimėtojų taurės. A. taurės Hamiltono klubui paaukojo Walker & Sons Co. Ltd., kurios atstovas Ted Manorek perdavė taurės klubo pirm. A. Liūdžiui, o pastarajam prašius — miesto burmistras V. Coppas jas įteikė laimėtojams. Be to, dar buvo įteiktos taurės Vl. Sasnauskui, laimėjusiam II vietą klubo „trap“ šaudymo varžybose, ir seniausiam klubo nariui Pareščiui, sugavusiam didžiausią „black bass“ 1963 žuvavimo sezono. Klubo valdyba sveikina visus laimėtojus ir nuosirdžiai dėkoja Sure Heat Fuel Oil's savininkams Simkevičiams, auksiojusiems laimės staliuką ir įėjimo premijoms laikrodį; Concession Garage sav-kams Armonui ir Bolksui — laimės staliuką ir įėjimo premiją; Tri Realty Limited sav-kams Didžbaliui ir Pranckevičiui — laimės staliuką, Economy Meat Market sav. V. Kybartui — laimės staliuką ir Sakas Parcel Service — už vertingą dovana loterijai. Klubo valdyba taip pat nuosirdžiai dėkoja poniais M. Stulienėi, D. Jonikienėi ir Z. Rickienėi, puikiai paruošusioms užkaienos vakariene, paneleis S. Martinkutei, V. Lekavičiūtei ir D. Rakauskaitei, pardavinėjusioms įėjimo ir loterijos bilietus, ir visiems kuo nors prisidėjusiems prie šio pirmo klubo balius gero pasisekimo. Knights of Columbus salė buvo be maža perpildyta. Gauta apie \$300 pelno.

KLB HAMILTONO SALPOS FON-

DO KOMITETO 1963 M. SALPAI AU-KOJUSIŲ SĄRAŠAS. — Hamiltono:

Mons. J. Tadarauksas \$25, St. Bakšys \$20.

Po \$10: J. Asmenavičius, V. Narkevičius, A. Pilipavičius ir J. Skaitys.

Po \$5: J. Andriukaitis, V. Antanaitis, J. Astar, R. Bacevičius, J. Bajoraitis, Bartninkas, Z. Bolskis, P. Breichmanas, J. Bulionis, K. Bungarda, S. Dalius, J. Dervaitis, A. Garkūnas, B. Grajauskas, K. Gudinskis, A. Jankūnas, A. Januskevičius, P. Kalvaitis, V. Kazlauskas, V. Kazemėkas, A. Kerutytė, V. Kezys, J. Kežinaitis, L. Klevas, D. Kochanka, Mrs. J. Koll, B. Kronas, J. Kšivickas, A. Kybartas, J. Kybartas, M. Lazdūtis, V. Leparskas, J. Mačiukas, J. Mačiulaitis, G. Martišius, P. Masys, K. Mikšys, O. Mikšytė, G. Melnikas, K. Milleris, V. Navickas, A. Obcarkis, A. Petras, J. Pleinys, A. Petkevičius, V. Pilkauskas, L. Pliu-ra, Z. Pulianauskas, V. Sakas, P. Sakalas, G. ir L. Skripkūnė, J. Stanaitis, K. Stanaitis, J. Švilas, A. Ščiuka, A. Šilinskis, P. Ši

SKAITYTOJAI PASISAKO

JAUNIMO SVENTĖ

Norėčiau padėkoti vaikų vardų ateitininkų šventės rengėjams už tokią puikią šventę. Namo vežiau pilną automobilį jaunimo, kuris nenustojo diskutuoti programos ir džiaugėsi gražiai praleistu vakaru. Tai pirmas toks atsitikimas. Dažniausiai jie grįždavo namo pavargę, nepatenkinti. Ko daugiau ir bereikia, jei jaunimui ruošta šventė taip labai jaunimui patiko. Linkėčiau, kad ir ateityje jaunųjų šventės būtų jiems pritaikintos.

Patenkinta mama

TAUTINĖS GRUPĖS

Tautinės grupės Kanadoje, tarp jų ir mes lietuviai, kalbėdami apie mozaiką, iš kurios kraštas susideda, siūlome ar galvojame siūlyti savus pakeidavimus. Niekam neaišku, kokie reikalavimai. Visos tautinės grupės turi laisvę leisti savo laikraščius, kurti savas parapijas. Ukrainiečiai Kanados vakaruose, kur jų yra dauguma, naudojami dar didesniems teisėms. Jeigu dabar Kanada turi vargo ir nežino kaip rasti išeitį turėdama dvi oficialias kalbas ir dvi didesnes tautines grupes (anglų ir prancūzų), tai kas bus, kai atsiras Babelio bokštas, ir visos tautybės pradės reikalauti įvairių teisių? Tauta ir tautinė kultūra kuriama visu gyventojų, kokios kilmės jie būtų ir tai kartą, bet ne atskirai.

Kaip su mūsų lietuviška kultūra ir lietuviškes išlaikymu? Tas priklauso ne nuo kokios "Royal commission", bet nuo mūsų pačių. Priklausys nuo to, kaip stipri bus mūsų pačių dvasinė kultūra. Kai patys tėvai, šeima, nepalaikys lietuviškos dvasios, tai jos mum neįkvėps nė "Royal Commission on Biculturalism". V. K.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAI

Atsiliepiamas į J. Žilio pasisakymą

Labai malonu, kad spaudoje yra kelių mūsų sukurtų bankelių reikalai, bet taipogi ir liūdna, kad esame puolami, mes, verslininkai, kad tik taupytojus norima išskirti siūlant, kad verslininkai būtų išskirti iš bankelių valdomųjų organų.

Kaip Tamsta žinai, bankai ir bankeliai gyvuoja tik indėlininkų ir skolinkų pagrindu — nebus indėlininkų, neturėsime nei skolinkų. Jei nebus skolinkų, kai darys su pinigais bankeliai? Aš manau, kad kiekvienas skolinkas kartu yra ir indėlininkas. Pagal Tamstos palyginimą, balsavimo teisę turėtų turėti tik vieni indėlininkai — taupytojai ir tvarkyti sušęstą kapitalą, nors didžiausias bankelio pelnas yra gaunamas iš verslininkų.

Visai nerimtas siūlymas judamam turtui neduoti paskolų. Tai visai neįlaiko kritikos. Šiandien, kai bankai yra paskyrę kreditus įsigyti autovežimams, televizijai, radiui, namų apyvokos reikalingam ir namų remontams dar specialius kreditus, Tamsta siūlai tuos kreditus mūsų bankeliams nutraukti. Nejaugi mūsų bankeliai gyvuos vien iš taupytojų? Gali atsitikti, kad neturės pajamų nei tarnautojams apmokėti, kurie dėl taupymo ir šiaip yra perkrauti darbu.

Prekių inkasavimas — bereikalingas, nes atrodo, kad tuo pasinaudojo tik iniciatoriai, ir gali būti, dar pora verslininkų.

Nepaslapstis, kad nuo pat bankelių įsikūrimo yra asmenų, kurie per susirinkimus garsiau šaukia už visus kitus, leidžia skatinančius taupyti atsišaukimus, o savo santaupas laiko netolimuose bankuose ir visa laiką yra renkami į valdomuosius organus.

Paskolas duodant reikia rimtai apsvaistyti, į valdomuosius organus rinkti sąžiningus ir darbščius žmones, padidinti dirbančių bankeliuose personalą ir įvesti normalias bankų darbo vandas.

Nuostolių visur yra ir bus. Ir kiekvienas verslininkas, pradėdamas verslą, galbūt pirmiausia užveda pelno ir nuostolio sąskaitą. Reikia pabrėžti, kad verslininkams rūpi ne vien tik pelnas, bet ir patarnavimas. Kredito bankeliai kuriami tam, kad saviems taupytojams kartu duotų ir paskolas geriausiomis ir prieinamiausiomis sąlygomis, neišskiriant nei verslininkų.

Nejaugi turėdami savo sukurtus bankelius tik taupsime, o paskolas imsimės iš skolinkamųjų bendrovių, mokėdami 24 ir didesnę nuosimtį?

Nors esu verslininkas virš 10 metų, bet dar paskolomis iš bankelių nesinaudoju, o santaupas juose laikau ir laikysiu, nežinodamas visų gąsdinimų spaudoje; o jei kas nepasitiki, patariau panigus laikyti kojineje arba investuoti į skolinkimo bendroves, kurios duos tikrai gražų "pelną".

Tad taupykite ir paskolas imkite

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarbės tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugėdijanti sutraukti hemorojus bei skausmą. Ji per keletą minučių sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimų atvejais, švelnėjantis skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimą.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdeles formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Garantuoja — arba grąžinami pinigai.

iš savo bankelių ir nedarykite skirtumo nei paskolų davime, nei rinkime į valdomuosius organus — ar jis verslininkas, ar ne.

Juk bankai taipogi turi pelno ir nuostolio sąskaitas, o mūsų verslininkai geriau seka kapitalo judėjimą, negu laikam atrodo.

S. Barzdaitis

MEDICARE PLANAS STIPRIA LAIKOSI SASKAČEVANE

"Maclean's" š.m. sausio 4 d. laidoj paskelbė, jų manymu, iškilių kanadiečių, pasižymėjusių 1963 m. sąrašą. Trečiuoju eina Woodrow Lloyd, Saskačevano ministeris pirm. Pasak "Maclean's", šis lėtai ir ramiai kalbąs pyporius senukas vertas pagyrimo už jo pastangas įvedant "Medicare" sveikatos planą savo valdomojoje provincijoje, planą, kuris, su valdžios subsidijomis, už \$24 į metus duoda kiekvienam pilną sveikatos globą. Girdi, tai esąs pirmas tos rūšies bandymas šiam kontinente. Prieš 2 metus "Medicare" plano įvedimas sukėlė daug vėjo: gydytojai paskelbė visuotinį streiką, grąsindami masiniu išsikėlimu iš Saskačevano, publika kėlė protesto demonstracijas, o opozicijos politikai skelbė, neva, komunizmo kėslų užuomazga.

Saskačevano provinc. valdžia emė kvietimą gydytojais iš Anglijos. Lordas Taylor, darbičius šūlas, pats gydytojas, atkviestas, greit visus įtikino, kad čia nesą jokių komunizmo užuominų, nes panašūs "Medicare" sveikatos planai jau seniai veikia Britanijoje, Australijoje ir N. Zelandijoje. Taip "Medicare" planas ir buvo paliktas, su mažais kompromisais. Šiandien, pagal "Maclean's", girdi, paaiškėjo, kad gydytojų pajamos Saskačevane nenukenėjo ir gydytojų skaičius nei kiek nesumažėjo. Gydytojų kolegijos vadovs pareiškė viešai, kad, girdi, "jokių abejonių nebegali būti, ir "Medicare" planas turėtų likti čia ir toliau", o kitas atstovas pareiškė karštą norą, kad per sekančius rinkimus būtų kuo mažiau išužiminta apie "Medicare", kad nekiltų karčių prisiminimų.

O kiek kartais gali kainuoti gydymas, čia rašančiam teko neseniai patirti pačiam, kai vienam iš jo artimųjų, jų už 2 savaites ligoninėje buvo priskaityta \$900, už operaciją \$400, už 3 mėn. ligoninėje po to dar \$2.900. Bet mirtis atėjo nelaukta ir užėjo dar \$1.500 laidotuviams bei kukliam paminklui. Taip liga gali nušauti ilgu metų santaupas, nors apraudo organizacijos ir apmoka stambia dalį, tačiau neviską.

Kai serga nedirba senučiai (tėvai, uošviai), arba kai ir dirbančiam ligoninėi ilgesnį laiką sergant jo darbovietė nebeturi iš ko daryti atskaitų, gi šeima užmiršo pratesti duoklių mokėjimą, gali atsirasti didelių sunkumų gauti tiek ligos, tiek mirties aprauda iš privačių bendrovių, kol jos reikalus tvarko savarankiškai. "Medicare" planas, koks jis yra Saskačevane, šiuos trūkumus pašalina ir dėlto linkintina jam sėkmės išsiplėsti visoj Kanadoje. St. Bijūnas

The Telegram, Toronto

Dalis žaidėjų garsiosios Kanados ledo ritulio komandos, kuri dalyvavo tarptautinėse olimpinėse žaidynėse Innsbrucke, Austrijoje. Komandą sudarė, paruošė ir vadovavo kun. prof. Bauer, bazilijonas. Komandos nariai — daugiausia studentai.

KOMISIJA DVIEJŲ KALBŲ IR KULTŪRŲ REIKALAMS

Kanados karališkoji komisija dviejų Kanados kalbų ir kultūrų reikalams tirti nepradėjo dirbti taip, kaip ji tikėjosi. Ji susitiko dviem dienom Otavoje išklausti ne argumentų rūpimu klausimu, bet gauti idėjų ir kurias sritis ji turėtų nukreipti savo dėmesi. Ji gavo pageidavimų, bet susilaikė ir perspėjimų.

Visdėlto tos dvi dienos inėšė aiškumo į esamus skirtumus, liečiančius Kanados kultūrinį ir kalbinį gyvenimą, kurie bus tiriami pagrindiniai.

Kanados tautinės grupės jau yra padarę stiprių pareiškimų. Dr. J. A. Wojciechowski Kanados lenkų kongreso vardu kritikavo komisijos pavadinimą. Kanada esą turi daugiau kaip dvi kultūras; komisijos titulas liečia tik dvi grupes, nors yra penki milijonai kanadiečių, nepriklausančių nei anglams nei prancūzams; Kanada esanti daugelio kultūrų šalis.

Yra stiprių argumentų prieš pripažinimą tik anglų ir prancūzų kultūrų įstatymu kelių, kaip dviejų inasų į sudėtingą šalį, kuri vadinasi Kanada. Įtakinga St. Jean Baptiste draugija Kwebeko prov. sako, kad negali būti klausimo apie palikimą ir apsaugojimą bet kurios kitos tautinės grupės kultūros. Esą jos gali pasirinkti tiksliai grupę, kurioje asimiliuoti — angliškojoje ar prancūziškojoje.

Nesunku spresti, kad komisijos apklaudinėjimai sėksis apie prancūzų kalbos ir kultūros išskelimą

prieš visą kitą Kanadą. Tie, kurie kalba anglų kalba arba europiečių kalbomis, o ne prancūzų, bus nepajėgūs sudaryti bendro fronto, kaip tai padarys prancūzai. Faktas yra, kad Kanada yra daugelio kultūrų šalis, kurioje prancūzai kanadiečiai sudaro didžiausią ir vieningiausią grupę, turinčią ir didžiausią politinę įtaką. Komisija pradėjo darbą su prielaida, kad prancūzai kanadiečiai gauna mažiau iš konfederacijos, negu jiems priklauso. Jos uždavins, jos paskyrimas "krizės" atmosferoje, jos sąstata (visi nariai kalba abiejomis kalbomis — anglų ir prancūzų) lenkia visą darbą viena kryptimi.

Kanados tautinės grupės greitai suprato, kad prancūzai kanadiečiai pripažįsta tik dvi tautas Kanadoje ir kad kitos grupės neturi kito pasirinkimo kaip sutirpti katilė ir nieko daugiau. Tautinės grupės jau yra pasirušusios kovoti prieš tirpinamojo katilo sampratą.

Gali atsitikti, kad komisija, pradėjusi apklausinėjimus, atras kelius kaip gydyti susiskaldymą, pasireiškusį dar prieš pradinius apklausinėjimus. Bet Otavos pažūra šiuo metu yra tokia, kad komisija savo darbus tęstų ir baigtų kaip galint greitiau.

Can. Scene

Pastabos, pastabėlės

EDVARDAS SULAITIS

1962 M. PABAIGOJE ČIKAGOJE IVYKO KULTŪROS KONGRESAS. Prieš jį ir jo metu buvo daug kalbų. Bet po kongreso sekė tylą. Tiesa, kai kuriose daugiau sujungdino pagrindinio paskaitininko kalbą, tačiau ir ją iš esmės mažai kas reagojo — atsiliepė tik tos grupės žmonija, kurie konkrečiai buvo liečiami. O pati paskaitos esmė lyg ir praėjo be atgarsio, nors ir buvo surašyta rezoliucijose.

Po metų su kaupu — 1964 m. sausio pradžioje Čikagoje Kultūros Fondas buvo sukvietęs kultūrininkų pasitarimą ano kongreso nutarimų pakeitimui. Pranešėjas kun. dr. A. Baltinis

atreipė dėmesį į kongreso rezoliucijas. Jis čia daugelį darbų sukrėvė Lietuvių Bendruomenė — iš vardo skambiai, bet aktyvių darbuotojų skaičiumi labai neturinti organizacija. Mačius ir matant JAV LB aktyvą, tenka suabejoti jai uždedamomis pareigomis. Kalbėdami apie Lietuvius Bendruomenė, norėtume matyti tikrai bendrą lietuvių organizaciją, o ne apie 5% tautiečių, kurie moka LB nario mokesį.

Tenka sutikti su kun. A. Baltiniu: "Priešai nori mus sunaikinti, draugai nutautinti, o mes norime išlikti lietuviški." Taip! Tačiau vien tik noro nepakanka.

DAUG BUVO KALBĖTA APIE LIETUVIŲ KALBOS DESTYMĄ Amerikos universitetuose. Vis būdavo maloniai širdi kutena žinios, jog tas ar kitas universitetas sutiko ar sutiktų įvesti lietuvių pamokas, jeigu...

Taip, jeigu... atsiųstų kas lietuvių kalbos norėtų mokytis. Optimistai kalbėjo: kaip gi nenorės, Amerikoje yra arti milijonas lietuvių kilmės žmonių, iš kurių pora tūkstančių lanko augštas mokyklas. Tad ir šokta į darbą. Bandyta kukliai — Niujorko Fordhamo un-tė tik vasariniai kursai. Sąlygos geros — stipendijos, moksliniai kreditai... Tačiau rezultatai menki. Po kelių metų pritrūko klausytojų, nors jų minimumas buvo labai kuklus.

Plačiau užsimota Čikagoje. Buvo tikra, jog čia turėsime lietuvių k. pamokas kuriame nors un-tė. Optimizmo netruko derantis su universitetais. Bet kai reikėjo garantijos ar bus studentų, emė ir išsisėmė optimizmas. Galbūt išsisėmė ir idealizmas tų 300 lietuvių studentų — naujųjų ateivių vaikų, kurie Čikagoje gyvena. O juk čia turėta ir turima daug studentiškoji organizacija, kurios turi gražius šūkius, bet kai reikals sukasi apie 20 jaunuolių, kurie norėtų studijuoti lietuvių k., šūkių skambams gerokai sumažėja.

Planuota lietuvių k. studijas įvesti ir kitų vietovių augstosiose mokyklose. Spaudoje skaitome, jog UCLA (University of California Los Angeles mieste) nuo 1963 m. rudens jau yra dėstoma lietuvių k. Praėjusį semestrą buvo dėstomas pirmasis kursas — "Elementary Lithuanian", o 1963-64 m. antrame semestre bus "Intermediate Lithuanian" kursas. Sekančiais mokslo metais yra žadami du kursai pažangiesiems studentams.

Tai, be abejonės, džiugi žinia. Bet kyla klausimas, ar nepitrūks studentų, norinčių mokytis lietuvių kalbos? Nejaugi Los Angeles negausi lietuvių kolonija ims ir sugėdins dielės Niujorko ir Čikagos lietuvių jaunimo mases? Žinoma, būtų gerai, kad ji sugėdintų.

O KAIP ATRODO MŪSŲ MOKYKLINIO AMŽIAUS JAUNUOLIAI, kurie sudaro žaliavą mūsų studentiškajai bendruomenei?

Prieš kelias savaites LB Cicero apylinkės narių susirinkime teko girdėti du pranešimus — Cicero Augš. Lituanistikos mokyklos (atitinka mūsų gimnaziją) direktoriaus ir parapijinės mokyklos lituanistikos klasių vedėjo.

Direktorius pažymėjo, kad jo vadovaujama mokykla lanko tik nedidelis nuosimtis lietuvių vaikų. Ir tie, kurie lanko, čia eina tik tėvų dėka. Taip pat paminėjo, jog yra nemažai žymių tautiečių šeimų, su kurių vaikais lietu-

Didž. gerb. Sv. Kazimiero lietuvių parapijos kleboną
KUN. JUSTINĄ BERTASIŲ,
jo brangiai motinai mirus Lietuvoje,
skausmo valandoje visa parapija giliai užjaučiamo
ir drauge liūdime —

Parapijos komitetas

Mielą mūsų Dvasios Vadą
KUN. JUSTINĄ BERTASIŲ,
jo mylimai motinai mirus Lietuvoje,
gilaus skausmo valandoje užjaučia
ir drauge liūdi —

Winnipegio ateitininkai sendraugiai

Gerb. Winnipegio lietuvių Sv. Kazimiero parapijos
kleboną
KUN. JUSTINĄ BERTASIŲ,

bei jo artimuosius,
jo brangiai mamytei Lietuvoje mirus,
giliai užjaučiamo —

O. J. Demereckai, J. S. Ramančauskai,
H. J. Barkauskaitės ir J. Malinauskas

Winnipegio Sv. Kazimiero lietuvių parapijos kleboną

KUN. JUSTINĄ BERTASIŲ,
jo brangiai Mamytei mirus Lietuvoje,

nuosirdžiai užjaučiame —

V. P. Steponavičiai
J. J. Mikalauskai
A. A. Balčiūnai
J. T. Timmermanai

Ponios F. Skrinšienės
tėveliui Lietuvoje mirus,
ją ir jos šeimą giliai užjaučiame —

Stančikų šeima

Brangiai mamytei Lietuvoje mirus,
valdybos narį
KAZIMIERĄ MILERĮ ir šeimą
giliai užjaučia —
Hamiltono apyl. valdyba

Mielam mūsų idėjos broliui
KAZIMIERUI MILERIUI ir šeimai,
jo mamytei mirus Lietuvoje,
reiškiame nuosirdžią užuojautą —
Hamiltono ateitininkai

KAZIMIERUI MILERIUI ir šeimai,
jo mylimai mamytei Lietuvoje mirus,
nuosirdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi —
G. V. Kažemėkai

Bamfolinas — japonų vaistas vėžiui gydyti

Trys japonų mokslininkai — dr. M. Kuroki, dr. Ošima ir dr. Koi Jokojama — surado naujus vaistus kovai su vėžio liga. Prieš 20 metų japonų mokslininkai

ėmė tyrinėti antivežines vieno augalo savybes. Tas augalas vadinasi sasa. Eksperimentams buvo panaudota apie 10.000 pelių ir bandymai buvo visi sėkmingi. Ant žmonių tik dabar pradėta bandyti. Viena japonė turėjo piktybinį auglį burnoje ir tokioje stadijoje, jog operacija buvo negalima. Buvo panaudotas bamfolinas, sasos ekstraktas. Per 4 savaites skausmai ir guzas žymiai sumažėjo, o po 4 mėn. guzas visai išnyko. Bamfolinas duodamas milietelių pavidalu. Bamfolinas išgaunamas iš sumaltų sasos lapų. Kaip jis veikia organizmą, dar neįtirta, bet jau pastebėta, kad jis neturi pašalinio žalingo padarinio. Sasa yra retas augalas. Japonijoje jis auga tik vienoj kalnuotoj saloj — Jakušima, bet gal persodintas augtų ir kitur.

Viškai nelmanoma susikalbėti. Vėdėjas prisistatė irgi su liūdnokais duomenimis. Nors ši parapijos mokykla yra gal tik viena iš 34 pr. mokyklų Amerikoje, kur lituanistika yra dėstoma reguliarių pamokų metu, nevis lietuvių vaikai šia reta proga pasinaudoja. Atsiranda nemažai tėvų, kurie parašo rašukius, kad jų vaikai nebūtų lietuviškai mokomi...

Dabar gal nėra taip nuostabu, kad vienoje ar kitoje gausioje lietuvių kolonijoje neatsiranda bent 10 studentų, norinčių studijuoti lietuvių kalbą universitete. Jeigu pradinės ar augstesnias lituanistikos mokyklas telanko tik mažais vaikų nuosimtis ir tik tie, kuriuos tėvai siunčia, tai ko norėti iš paaugusių jaunuolių, išrūkusių iš prievalomos tėvų globos.

Kažkas pasiūlė viešai skelbti tų tautiečių pavardes, kurių vaikai nelanko lietuviškų mokyklų ir tų, kurie lietuviškai nebekalba. Tačiau kiti pabūgo sakdami, esą tų tėvų mes gal nesu-gradinsime, bet patys tikrai susigrądinsime patyrę, kiek žymių mūsų tautiečių atsidurtų tame sąraše.

Tokioje vietoje netrukus bus įtaisytas valstybinis dr. M. Ošimos vadovaujamas tyrimo institutas ir tyrimų duomenys bus siunčiami onkologiniams institutams visose šalyse.

Adams
GOLD STRIPE
CUSTOM BLENDED CANADIAN RYE WHISKY

Ka, duosite Lietuvai ir išeivijai?

Dr. JUOZAS GIRNIUS apie aktualiuosius mūsų gyvenimo klausimus

— Praėjusį pavasarį buvome išrinkti nauju Ateitininkų Federacijos vadu. Arčiau nepažįstamiems ateitininkų sąjūdžio atrodė, kad tai diktatūrinė pareiga. Koks iš tikrųjų yra vado vaidmuo ateitininkų sąjūdyje?

— Diktatūrinės pagundos niekada negundė ateitininkų. Ir tais metais, kai Lietuvoje viešpatavo vadinamasis autoritetinis režimas, ateitininkai nesvyruodami atstovavo demokratiniam nusistatymui. Vado titulas ateitininkuose atsirado anksčiau už politinio vadovavimo iškilimą ir be jokio sąryšio su politine „vado“ ideologija. Ateitininkai yra ne politinė, o idejinė organizacija. Vado titulas ateitininkuose sietinas ne su politine, o su pedagogine-moraline šio žodžio reikšme. Todėl, perimdamas Ateitininkų Federacijos vado pareigas, pačiu pirmuoju sakiniu pasisakiau: „Ateinu ateitininkų idealo tarnau... Šiai tarnybai lygiai visi yra įsipareigoję ir įpareigoti. Dėl to ir augščiau esančios idejinės organizacijos poste tenka likti tik eiliniu idėjos tarnu. Antra vertus, ir eiliniams nariui idejinėje organizacijoje privalo būti ta pati atsakomybė, kuriai įsipareigoja vadas“.

Koks iš tikrųjų yra vado vaidmuo ateitininkų sąjūdyje, akivaizdžiai matyti iš tų žmonių, kurie yra buvę Ateitininkų Federacijos prieštakyje. Tai Pr. Dovydas, St. Šalkauskis ir K. Pakštas ne tik klausomiesi Lietuvoje, Ad. Damašius — Vokietijoje (jam išvykus į JAV, jo pareigas ėjo A. Macelna), S. Siedziedis — JAV. Beveik visi būdingai yra ne „valdžios“, o minties žmonės. Ateitininkų Federacijos vadui iš tikrųjų tenka ne „valdyti“, o visų pirma teikti idejinę kryptį, ryškinant tuos uždavinius, kuriuos kelia skirtinga gyvenamojo mato padėtis. Faktinė „valdžia“ priklauso vadovybei turįs sąjungų (moksleivių, studentų ir sendraugiu), kurios ir sudaro Ateitininkų Federaciją. Ir pačios vado institucijos reikalavimai, kai ateitininkų sąjūdis pradėjo išsiskirti tomis atskiromis sąjungomis. Ateitininkų Federacijos valdyba greičiau jungia savo atskiras sąjungas, o ne joms iš viršaus diriguoja. Galima dar pridurti, kad ateitininkuose ir visais pareigais žmonės yra renkami, o ne skiriami. Ateitininkų Federacijos vadas taip pat yra renkamas visų ateitininkų ir jokios skyrimo galios neturi. Todėl jo kiu požiūriu nėra pagrindo Ateitininkų Federacijos vade įžiūrėti „diktatūrinę pareigą“.

— Ar ateitininkų sąjūdis sugebejo ir sugeba orientuotis naujojoje — tremtyje bei išeivijoje? Ką šiuo metu ateitininkų sąjūdis yra užsiėmęs duoti lietuviškajai išeivijai ir Lietuvai?

— Ši klausimą atsakant pirmiausia tenka pabrėžti, kad ateitininkų sąjūdis esmingai yra jaunimo sąjūdis. Moksleivių ir studentų sąjungos sudaro ateitininkų gyvą branduolį. Šių sąjungų gyvybingumu visu pirma tenka matuoti ir visos ateitininkijos gyvybingumą. Katalikiškasis lietuvių jaunimo auklėjimas yra ateitininkų sąjūdžio prasmė. Pagal tai klausimą, ką ateitininkų sąjūdis yra užsiėmęs duoti lietuviškajai išeivijai ir Lietuvai, atsakau — ugdyti jaunąsias lietuvių kartas integraliais krikščionišiais, kuriems ištikimybė Kristui ne slopinu, o gaivintu ištikimybė Lietuvai. „Ištikimybė Kristui... ištikimybė Lietuvai“ — toks buvo ateitininkų 50 metų jubiliejinio kongreso (1960 m.) šūkis. Šis šūkis ir išreiškia visos šio mato ateitininkijos veiklos pagrindinę kryptį. Tikėdami Kristu, ateitininkai nesima nieko stabinti dievint, kas žmogiška. Tačiau nieku būdu dėlto nesima nuvertinti, kas žmogiškai vertinga. Tai galioja ir tautai. Nestabiname tautos dievu, bet žinome, kad Dievas yra lygiai visų tautų Viešpats. Laikome ateitininkuose nesuapratimu visas šnekas, kad pakenka būti tik „geru žmogumi“. Lyg būtų kieno skelbiama, kad geram lietuviui nereikia būti geru žmogumi! Priešingai, būti geru lietuviu — tai būti ir geru žmogumi. Kiek tikra Dievo meilė išskleidžia žmogaus meilę, tiek ji drauge išskleidžia ir savosios tautos meilę. Šia dvasia ateitininkuose auklėjamas lietuvių jaunimas. Naujos sąlygos nepakeitė ateitininkijos auklėjimo pagrindinių uždavinių, o tik juos sudramatino. Be abejonės, tiek krikščioniškasis, tiek lietuviškasis auklėjimas yra sunkesnis svetur, negu buvo Lietuvoje. Dauge lyje kraštų, kuriuose atsidūrėme, viešojo gyvenimo klimatas didele dalimi lemia ne krikščioniškos įtakos. Lygiai visur aštriai stovima prieš nutautimo grėsmę. Tačiau, nepaisant visko, ateitininkuose bręsta jaunoji karta, kuriai galime pasitikėti.

Tai ir yra esmingiausia, ką ateitininkų sąjūdis yra „užsiėmęs“ duoti lietuviškajai išeivijai ir Lietuvai. Tai nelengva „duoklė“, nes ją sudaro vis naujų jaunų žmonių rengimas gyvenimui. Įvairios kitos atskirų organizacijų gali laikytis senais nariais. O jaunimo organizacijos gali būti gyvos, tik visą laiką iš naujo atsinaujindamos, vis naujus narius laimėdamos ir juos brandindamos lietuviškajai visuomenei. Bet kiek šis „duoklė“ nėra lengva, tiek ji drauge yra didelė. Kai laimimi jaunai žmonės lietuviškajai visuomenei, tai drauge laimima ir pačios lietuvių tautos ateitis. Į sendraugius išėjusieji ateitininkai sudaro savo atskirą sąjungą, bet joje neužsidaro. Sutinkame sendraugius visose katalikiškose ir bendrinėse organizacijose tiek centriniuose jų organuose, tiek atskiruose vietoviuose vadovybėse. Beveik visą katalikiškąją spaudą remiasi žmonėmis, išaugusiais ateitininkų eilėse, atseit, sendraugiais. Visuose kultūrinio gyvenimo baruose sendraugiai ateitininkai yra pasižymėję savo kūrybine iniciatyva. Visuose reikšmingesniuose visuomeniniuose darbuose veikliai dalyvauja ir sendraugiai ateitininkai.

Tai visa savaime atsako klausimą, ar ateitininkai „sugebėjo ir sugeba orientuotis“ tremtyje bei išeivijoje? Driščiau pridurti: ne tik patys ateitininkai sugeba „orientuotis“, bet ir kitiems padeda orientuotis bendroje kovoje už tautinę gyvybę.

— Kaipur girdėti nuomonių, esą, išeivijoje užtenka mūsų jaunimui įdiegti bendruosius krikščioniškus ir lietuviškus principus; nes reikalo turėti atskirą organizaciją, kaip ateitininkai, kurie, girdi, skaldo bendrąjį auklėjimą. Ką galėtumėt pasakyti taip galvojančioms?

— Norėčiau pamatyti, kokius veidus parodytų „taip galvojančiai“, jei ateitininkai imtųsi panašiai paneigti kitas „atsiras organizacijas“. Kiekviena organizacija yra lygiai „atskira“, ir todėl ne viena organizacija neturi teisės kitoms prikišti „skaldymą“. Tai taip aišku, kad nebežinau, ar patį klausimą supranta. Ar manoma, kad apskritai lietuvių jaunimo vienybė išlaikyti apskritai nereikia jokios jaunimo organizacijos? Bet kas tada rūpinsis „mūsų jaunimui įdiegti bendruosius krikščioniškus ir lietuviškus principus“? Ar šiam reikalui siūloma veikiančios jaunimo organizacijos nutraukti savo veiklą ir kurti ją vietoj naują jaunimo organizaciją, kuri visus apjungtų? Bet ir tokiai bendrai jaunimo organizacijai ar netiks toks pat „skaldymo“ priekaištas, nes vis tiek atsirastų tokių, kurie liks šalia ir tokios „bendros“ jaunimo organizacijos?

Manau, kad „taip galvojančiai“ patys greičiausia nesuvokia, ko nori. Buvo metas, kai tautinės vienybės vardan buvo stengiamasi visus „įkalbinti“ į vieną „tautinę srovę“. Turint savo rankose valdžią, šis „įkalbinimas“ turėjo tam tikro pasisekimo tuose, kurie mėgsta pasirovinti plaukti. Dabar

toliam „kalbinimui“ nebėra nė to pagrindo. Tačiau ir dabar „toki galvojimai“ pasąmoniskai žadina primityvius vienybės supratimus „bendru katilu“. Pamename, kaip savo laikų kaime buvo baidinamasi aplamai betkokiu organizacijai. Tai buvo galima suprasti kaip kaimo bendruomenės gynimą nuo organizacinio diferenciacijos. Bet čia, svetur, be savų organizacijų apskritai nesudarytume jokios bendruomenės. Todėl visiškai „belytės“ (be jokių organizacinių formų) vienybės niekas ir negali ilgėtis. Bet „vienalytės“ vienybės (visų susitelkimo tik vienon organizacijai) ilgesys tebėra gyvas „taip galvojančiuose“. Laikau jį taip pat naiivu, kaip savo metu Rousseau kvietimą „grįžti į gamtą“. Nebesame tokie „vienalytiški“, kad visus mus galėtų išsemti tik viena organizacija. Norint visus sutelkti tik vienon organizacijai, reiktų įieškoti bendro vardiškio, kuris lygiai visus patenkintų. Bet toks bendras vardiškis neišvengiamai liktų toks skurdus, kad jis nieko iš tikrųjų nepatenkintų. Tik viena organizacija visiems lietuviams išvairiems vargiai patenkintų ir patys „taip galvojančiai“. O ko nenorima sau patiems — suaugusiems, to nereikia piršti ir kitiems — jaunimui.

Kiekvienai bendruomenei natūralu siekti vienybės, tik nereikia vienybės primityviai suprasti „vienalytišką“ vienybę. Juo būties tobulėsnė, juo ji iš tiesų vienynėsnė. Bet taip pat juo augštesnė vienybė, juo ji sudėtingesnė, labiau diferencijuota ir šia prasme „daugalytiškesnė“. Pažinkimi amebos (vienaląstelinio organizmo) ir žmogaus vienybę! Nesuapratimas šnekėti, kad organizacijos skaldo žmones ir tuo būdu ardo vienybę. Užot skaldžiusios betkurią bendruomenę, organizacijos tik išreiškia jos diferenciaciją. Vienybė ardoma ne pačiomis organizacijomis, o tik nekultūringais tarpusavio santykiais.

Gyvenimas filmuose

Atominės bombos grėsmė

KORNELIJUS BUCMYS, OFM

Filmų gamintojas ir režisiorius Stanley Kubrick per eilę metų puoselėjo mintį pagaminti filmą apie galimą ateities atominį karą, pavaizduojant visą jo dramatiškumą. Apie jo ankščiau surežisuotą filmą „Paths of Glory“ Winston Churchill išsireiškė, esą jis geriausiai pavaizdavo pirmojo pasaulinio karo nuotaikas. Naujame filme „Dr. Strangelove: Or How I Learned to Stop Worrying and Love the Bomb“ Kubrick stengėsi pramatyti kaip dvi didžiausios gėdos, valdančios atomines, vandenilio ir kobalto bombas, gali pasireikšti trečiojo pasaulinio karo atveju. Pasiskolindamas vedamąją mintį iš Peter George knygos „Red Alert“, pats Kubrick su pora pagalbinių paruošė šio filmo tekstą.

Prieš karą idėja nukreiptoje propagandoje režisiorius įtaigoja, kad atominiai ginklai gali išslysti iš jų naudotojų kontrolės ir atnešti baisias pasekmes. Prieš išvažos, kad gyvenimiškiausiai įvykiai yra taip pat ir juokingiausi, Kubrick šiame filme bando komiška forma pavaizduoti kas gali nutikti netolimoje ateityje.

Vienas Amerikos generolų, turįs savo žinioje atominę bombą, stengiasi išlaikyti visur įžūri floridacijos pavoju, kaip komunistų priemonę iššūpti ir sunaikinti žmonių kūną gyvybės sultis. Privaciai iniciatyva pasiūlia bombonešį dalinį su vandenilio bombomis ir Rusija. Amerikos prezidentas, sužinojęs apie šio žūbi, ir panašius dalykus

kia. Tikrai vienybė rūpinantis, tenka ugdyti pakantą ir santaros dvasią, o ne uolūptiškai svajoti amebing vienybės vienos „neskaldačios“ organizacijos pavidalu. Negalima pikčiau pakenkti vienybė, kaip imtis jos vardan kitų paneigimo, nes tai lygu pradėti tikrą savitarpio kovą.

Visiškai nėra klausimo ateitininkuose savęs išsivadinti vienai „bendro vardiškio“ organizacijai. Kur yra vieniokų ar kitokių bendrų uždavinių, ten galima susitelkti ir atitinkamas bendrines organizacijas. Todėl visiškai nėra reikalo svajoti apie vieną „bendro vardiškio organizaciją“. Kitas dalykas rūpintis realiu lietuviškosios bendruomenės vieningumu. Juo ateitininkai nuosirdžiai rūpinamės. Nekurstome jokio fanatizmo. Priešingai, diegame savo jaunime toleranciją ne tik skirtingoms, bet ir tiesiog priešingoms organizacijoms. Veltui vargsta tie, kurie norėtų mums įkalbėti savo įsivaizduojamą katalikų „netoleranciją“. Taip pat nieku būdu neužsidarome tik savo tarpe. Priešingai, nesibaiminame kitų ir su jais telkiamės ir visais bendrines organizacijas vykdyti tiems uždaviniams, kurie visiems lygiai svarbūs ir reikalauja visų talkos. Tai ir yra realus vienybės kelias — gerbti vieni kitus, kur skiriamasi, ir bendradarbiauti, kur sutinkama. Ir jaunimui piršti kokią kitą vienybę nėra nei pagrindo, nei reikalo. Nematau jokio ypatingo rūpesčio dėl jaunimo vienybės. Greičiau man atrodė, kad jaunimas dabar yra vieningesnis už „placiąją visuomenę“, ir būtent, kaip tik dėlto, kad realiau supranta vienybės kelią, negu klausimo užminti „taip galvojančiai“.

— Kalbama apie ateitininkijos politinį skilimą ir krikščioniškos demokratijos ir frontininkus. Ar tai laikote tikru skilimu ir ar jie nesilpnina bendro ateitininkijos fronto lietuvių visuomenėje?

— Nors klausimas ir kitas, bet jis vėl grąžina į tą pačią vienybės temą.

Pirmiausia noriu šiuo klausimu pasinaudoti atkreipimui dėmesio, kiek neteisingai kartais pašaliniai įsivaizduoja, kad „geležinė doktrinos danga“ taip sukauciusi ateitininkus, jog visais klausimais visi privalo būti vienodai nusistatę. Tai neteisybė. Neatsakingoje polemikoje gali būti švaistomasi kuo tik norima, bet užtat tokia polemika ir lieka tik bergždžiu erzelu. Be abejonės, pagrindinių katalikiškumo ir tautiškosio principų laikosi visi ateitininkai. O jei kuriam tie principai pasirodo „geležinė danga“, tai jis savaime pasitraukia iš ateitininkų. Tačiau rėmiamasi bendraisiais katalikiškais ir lietuviškas principais nieku būdu nenuviliuoja ateitininkų uniformos, kaip mase. Katalikiškoji pasaulėžiūra neiškiria kultūrinės laisvės, ir ateitininkai nėra nei „suvaryti“, nei „susivaržę“ laisvai reikšties. Įvairiais klausimais ateitininkuose yra pakankamai skirtingų, kankuriais atvejais — net priešingų. Imant pavyzdžiui literatū-

ra ar dailę, vieni atstovauja „konservatyvines“, o antri — „avangardines“ pozicijas. Nieko nuostabaus, kad ir politikoj gali būti daugiau ar mažiau išsiskiriami. Ir anksčiau buvo vienokio ar kitokio išsiskyrimo. Šio mato išsiskyrimą dramatiškesniu daro greičiau tai, kad jis yra pasireiškęs ir organizaciniu pavidalu.

Kaip kas į tą skilimą žiūri, priklauso nuo to, kokia kieno paties pozicija. Vieni politiškai reikiąsi tradicinėje katalikų partijoje — krikščionyse demokratuose. Antri yra susitelkę į rezistencinės kovos metais užsimezgusį Lietuvos Frontą (kaikurie nuo to paties mato dalyvauja dar Vienybės sąjūdyje). Kas pats priklauso krikščioniškos demokratijos (partinė prasme), tas savaime frontininkus linkęs traktuoti „atskilėliais“. Kas į politinę veiklą yra įsijungę tik per Lietuvos Fronto rezistencinę kovą, tas lygiai savaime laiko savo teise ir toliau jame reikštis. Kas pagaliau stovi nuosaliai nuo abiejų, tas taip pat „savaime“ stengiasi neklaušti nei vieno, nei antrų aimanų, linkdamas laikyti „abu labu tokiu“.

Savu požiūriu kiekvienas iš šių trijų žvilgių turi tam tikro pa-

6 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1964. II. 13. — Nr. 7 (734)

grindų, bet nė vieno iš jų negalima laikyti ateitininkų požiūriu. Kadangi ateitininkai nėra politinė oragnizacija, tai netenka kalbėti ir apie joki „ateitininkijos politinį skilimą“. Krikščionių demokratų ir frontininkų organizacijos veikia už ateitininkų organizacijos ribų. Kiek vieni ir antri pozityviai vykdo savuosius uždavinius, tai visiškai nedrumsčia ateitininkų. Drumstimas atsiranda tuo atveju, kai vienai ar antrai susigundoma savo politinę skirtybę atspindėti ir ateitininkuose, visų pirma pamiršimu ateitininkijos broliškumo tiems savo bendrosios idėjos broliams, kurie šio mato politinėje veikloje dalyvauja skirtingoj organizacijoj. Tokio drumstimosi yra kartais pasitaikę. Kaikuriuos vietovėse gal ir dabar prisimenama vienai ar antrai šaliai pasitaikęs nelaimingas išsiskikimas, išsitarimas ar išsibarimas. Tačiau aplamai laiko būvyje vis daugiau vi si jaučia, kad ateitininkijos vienybė, savo pagrindu turinti Kristų, yra nepalyginamai augščiau už visus galimus politinius, orga-

nizacinius ar asmeninius ištemimus. Ateitininkiškas broliškumas savaime sklaido pasitaikiusius nesuapratimus. Kaip žinote, nesu iš „trečiųjų neutralių“ (nors, kiek visuomeniškai reiškiąsi, visų pirma reiškiąsi kultūrinių uždavinių bare, bet nesu liķes nuosaliai ir nuo mūsų politinės diferenciacijos). Tačiau savo ateitininkiškosiose pareigose niekur ligšiol nesuįsidūriau su kliuvimais, kilusiais iš vadinamojo „politinio skilimo“. Priešingai, visur patyriau nuosirdų nusistatymą ateitininkijos veikloj vieningai vadovautis krikščioniškosios meilės ir savitarpio pagarbos dvasia. Todėl galutina laikau ateitininkišką broliškumą esant tikresniu už betkokius kitus išsiskyrimus. Tu, kuriuos jungia kilni ryžtis „visa atnaujinti Kristuje“, niekas negali išskirti. Greičiau šios pagrindinės vienybės akivaizdėje visi kiti „skilimai“ iš esmės maža ką tereškia. Politiniai sambūriai atspindi tik laiko aplinkybes, o Kristaus tiesa yra amžina. (Atsakymai į kitus klausimus sekančiame „TŽ“ nr.).

Toronto moksleiviai ateitininkų metinėje šventėje vasario 2 d.: dalls ju iškilmingo žodžio metu. Dešinėje vaizde stud. Račkus MAS pirm. is Čikagos uždėda organizacijos ženklą — kaspiną. Nuotr. S. Dabkas

VYRŲ KVARTETO KONCERTAS DETROITE

Lietuvių Balso Radijo Klubas Detroito sureiše visuomenei lengvosios muzikos koncertą, kuris šį kartą pasižymėjo patrauklesniu repertuaru, geru dainų pasirošimu ir jų menišku išpildymu.

Meninę programą pravedė radijo pusvalandžio red. ir pranešėjas J. Kriščiūnas. Gražus Toronto kvarteto vyrų ir akompanatoriaus pristatymas auditorijai, idomiu aktualijų iškėlimas lengvo humoro forma programai davė pakiliuos nuotaikos, o dainininkas meninis lygis buvo vertas rimto dėmesio.

Kvarteto vadovas muz. St. Gailevičius, negalėdamas patys atvykti, kvartetui akomponuoti parinko kanadietį Herold Lugsdį, gerai susipažinusių su lietuvių muzika ir jos dvasia. Lietuviškų dainų interliudai ir akomponavimas kvartetui dainuojant parodė H. Lugsdį muzikalumą. Konservatorijoje jis yra studijavęs europiečių muziką. Tas, žinoma, daug padėjo greičiau suprasti ir lietuvių muziką. Jis pareiškė, kad lietuvių muzika yra gili ir turininga ir savo melodijom yra originali.

Vyrų kvartetas jau baigia aštuntuosius darbo metus. Iš pat pradžių iki šiolie dainuoja tie patys H. Rožaitis, A. Brazis ir J. Zubrickas. Tik baritonas B. Vrublevičius įsijungęs dar neseniai. Taigi, pakeitimas nedidelis ir vienas nėra per daug sunku susidantui su jau aštuonerius metus dainuojančiais tame pačiame sąstate. Tie dainos mylėtojai su gražia balsine medžiaga po 8 darbo metų užsitarnauja vieno iš mūsų geriausių kvartetų vardą.

Repertuaras įvairus kompozitoriais, taigi, ir dainų savitumu. Iš lietuvių paminėtini J. Svedas, St. Simkus ir Br. Budriūnas. Iš pasaulinio masto kompozitorių pažymėtinas George Bizet, „Carmen“ operos autorius; ryškiausias naujosios Vienos operetės atstovas Franz Lehár, Sigmund Romberg, kuris savo „The Student Prince“ išpopuliarėjo Amerikoje; lengvosios muzikos ir muzikinės komedijos vienas populiariausių kompozitorių Richard Rodgers, o taip pat G. Edwards, J. Mercer ir kiti.

Programos sustatymas buvo geras dainų spalvingumu ir dinamiškas pasikeitimo įvairumu. Lietuvių kompozicijų įmaišymas tarp svetimųjų irgi savaishkai teigiamai klausytojus paveikė, kad galėtai įstoti kuri muzika arčiau širdies ir kiek savoji sveria sugretinus su svetimosiomis.

STASYS SLIZYS

dymą, reikia pripažinti kvarteto vadovo nuopelnus, kad mokojo idiegti geras muzikos veikalų išpildymo savybes. Viena tų savybių, kurios trūksta mūsų daugeliui meno vienetų, atsidavimas dainai. Teko pajusti kvarteto jautrumą kiekvienai dainai: su kiekvienu daina keitėsi dainuojančių nuotaika ir išgyvenimai.

Tautinio žanro dainos kvartete gerai sekasi ir jis ryškiai parodė tautinį skonį Br. Budriūno „Tėviškėleje“, St. Simkaus „Ir atėjo rudenėlis“, „Karių dainoj“, Griaudės „Pražydo žajminai“ ir kitose. Kvartetas tų dainų išpildymu kiekvieno klausytojo širdyje rado atgarsį ir atskleidė dar naujų negirdėtų deimanciuok, nors ir tos dainos tiek daug kartų girdėtos ir žinomos. Čia jau atliekų menišką jautrumą ir išjautimas dainoje parodyti vis ką nors daugiau, vis ką nors naujo, nors daina ta pati.

Džazo muzikos dalykai kvartetui bene bus vieni iš mėgstamų ir parankių atlikti, nes čia daug padeda ir publikos skonis ir jų troškulys lengvajai muzikai. Tai gi įvairūs tango, nuotaikingai valsi visų mėgiami ir laukiami. Suprantamas dalykas, kad yra ir pigios džazo muzikos, tačiau kvartetas išpildė vadinamo „sweet jazz“ dalykus ir garsų muzikos veikalų ištraukas. Iš jų paminėtini F. Lehár „Vilija“ ir G. Bizet „Serenada“, kuriuos kvartetas buvo išprašytas bisuoti. Pasisekimo sulaukė ir J. Mercer „Rudens lapai“ ir R. Rodgers „Vien vilti turiu“, „Nuostabūs ryšas“, „Prieblandoj žavingoj“. Nemažiau populiarus ir S. Romberg „Gerk, gerk“ iš „The Student Prince“. Džazo muzikoj teko pastebėti gerą kvarteto savitumą, kurios na-

ir čia daug darbo įdėta, nes disonansuose kvartetas neparodė dirbtinių pastangų. Čia daug padėjo ir publikos skonis ir jų troškulys lengvajai muzikai. Tai gi įvairūs tango, nuotaikingai valsi visų mėgiami ir laukiami. Suprantamas dalykas, kad yra ir pigios džazo muzikos, tačiau kvartetas išpildė vadinamo „sweet jazz“ dalykus ir garsų muzikos veikalų ištraukas. Iš jų paminėtini F. Lehár „Vilija“ ir G. Bizet „Serenada“, kuriuos kvartetas buvo išprašytas bisuoti. Pasisekimo sulaukė ir J. Mercer „Rudens lapai“ ir R. Rodgers „Vien vilti turiu“, „Nuostabūs ryšas“, „Prieblandoj žavingoj“. Nemažiau populiarus ir S. Romberg „Gerk, gerk“ iš „The Student Prince“. Džazo muzikoj teko pastebėti gerą kvarteto savitumą, kurios na-

GRAMERCY SHIPPING COMPANY

Isteigta 1947. Turinti USSR Maskvos Vnešposyltorg leidimą. Turinti Dept. of Banking and Insurance (USA) leidimą ir draudimą.

Be maito

dovanos ir Sov. Sąjunga: automobiliai, siurvas mašinos, dviračiai, šaldytuvai, skalbimo mašinos ir daug kitų dalykų.

Gardaus maisto siuntiniai

GREETINGS "R", viso \$36.75
1 sv. degintos kavos, 1 sv. kavos, 1 sv. šokolado, 2 sv. virmimū alyvos, 2 sv. cukraus, 2 sv. ryžių, 1 sv. sūrio, 2 sv. rūkyto bekono, 2 sv. rūkyto kumpio, 2 sv. džiovintų vaisių.
AUGSTOS KORYBES TEKSTILĖS. Reikalaukite mūsų pilno sąrašo.

Pinigai į

Sov. Sąjunga

PILNAI GARANTUOTAS PRISTATYMAS PER DVI SAVAITES. PILNAI ISMOKAMA — JOKIŲ ATSKAITYMŲ.

Gavėjo pasirašytas kvitas. Kursas: 9 rubliai už \$10. Už patarnavimą iki \$35.00 — \$3.50. Virš \$35.00 — 10%.

Siuntiniai ir pinigai siunčiami į Vakarų ir Rytų Vokietijas, Lenkiją, Rumuniją, Vengriją, Čekoslovakiją ir t.t.

GRAMERCY, N.Y.

118 East 28th Street, #906, New York 16, N.Y. • Tel. MU 9-0598

Adolfo Šapokos

"SENASIS VILNIUS"

DR. VIKTORAS GIDZIUNAS, OFM

1963 m. pabaigoje išėjo iš spaudos a. a. Adolfo Šapokos "Senasis Vilnius". Šis veikalas yra mūsų sostinės šaltinių pagrįsta istorija. Ligi šiol nieko panašaus apie Vilnių lietuviškai parašyto neturėjome. Veikalas kruopščiai parašytas, skoningai išleistas ir gausiai Vilniaus vaizdais iliustruotas. Tai reta puošmena lietuvių švietimo asmeninei bibliotekai. Studija padalinta į 9 skyrius, o šie į mažesnius skyrelius.

Pirmame skyriuje nagrinėjamas Lietuvos sostinės klausimas. Autorius Mindaugo valstybės branduoliu laiko rytų vidurio Augštaitiją, dėlto linkęs manyti, kad ir jos sostinė buvo Vilnius, nors apie jį kaip sostinę sužinojome tik 1323 m. iš Gedimino laiško. Žinome, kad istorikai nesutaria įsiskaidyti Mindaugo sostinės. Vieni jos įsiskaido Augštaitijoje, kiti Zemaitijoje. Taip atsiranda, kad jo sostinė laikoma Varnia, Veliuona, Kernavė, Liškiava, Naudardukas ir kitos vietovės, nes šaltiniuose kartoja paminėta Voruta šiandieną neatsekama. Dr. A. Šapoka Mindaugo sostinę laiko Vilnių.

Antrame skyriuje autorius kritiškai peržvelgia Vilniaus miesto pradžias, jo atsiradimą. Nežinome, kad "Geležinio Vilko" legenda Gedimino laiko Vilniaus įkūrėjų, autorius atsisakė ir archeologinius duomenis patį miestą randa daug senesni, nes 1940 m. kasėjų metu buvo atrasta XII a. pilies mūro siena, o kitokių radinių rasta net iš V-VIII a. po Kristaus. Vilniaus pilis galėjo būti labai sena, o miestą jaunas. Tokios išvados Šapoka prieina sukritikavęs Limonovskio irodinėjimus, jog Vilnius buvęs prekybos kelių mazge, dėlto, pasak jo, pirmą atsiradęs miestas, o paskui tam miestui ginti pilis. Ilgai įsiskaido miesto pradžias ir atmetęs netikras nuomones, profesorius pabrėžia, kad pirmosios tikros žinios apie Vilnių yra 1323 m. pranciškonų rašyti Gedimino laiškei ir kad Vilnius ir istorijos sceną išeina kaip politinis centras — sostinė.

Trečiame skyriuje aprašomas Vilniaus miestas ir pilis. Iš Gedimino laiško žinome, kad Vilnius jau tuo metu buvo miestas su pranciškonų ir dominikonų bažnyčiomis, nors paprastai jis laikomas miestu nuo 1387 m., kai Jogaila suteikė magdeburgines teises. Žinome, kad jau Gediminas

rūpinosi miesto gerove, savo laisvais kvietė iš vakarų Europos visokių specialybių amatininkus ir pirklius, pažadėdamas jiems Rygos miesto teises ir laisves. Šiame skyriuje aprašomos ir kovos su kryžiuočiais, kai jie pradėjo pasiekti Vilnių, ypač Vytauto kovų metu su Jogaila dėl tėviškės ir vėliau. Toliau pateikiama pilies ir jos aplinkos istorija.

Ketvirtame skyriuje aprašoma Vilniaus miesto santvarka; privilegijos, įvairių Lietuvos valdovų suteiktos ir patvirtintos; miesto savivaldybė, jos sąstatas, teisės ir sunkenybės; jurisdikcijos, atseit, tokios miesto dalys, kurios buvo išimtos iš magistrato valdžios. Tokias jurisdikcijas turėjo vyskupas, pils, pranciškonai, karmelitai ir unitų metropolitas.

Penktame skyriuje parodomas miesto augimas Vytauto Didžiojo, Svitrigailos, Kazimiero, Aleksandro, Zigmanto Senio, Zigmanto Augusto laikais. Šį laikotarpį galima laikyti Vilniaus žydėjimo periodu, nes vėliau jau prasideda Vilniaus smukimas ir jo reikšmės mažėjimas.

Šeštame skyriuje autorius parašo Vilniaus apsaugą: miestą juosiančią sieną, vartus, bokštus, sienos išvaizdą ir jos nugriovimą, tiltą per Nerį ir miesto aprūpinimą vandeniu.

Septintame A. Šapoka kritiškai peržvelgia senus Vilniaus aprašymus įvairiose kronikose ir Brauno atlase, visa kas klaidinga ir legendariška atmesdamas ir pataisdamas, o teisingas Radvilo žemėlapis žinias priimdamas.

Aštuntame skyriuje aprašo Vilniaus bajorijos priespaudą, kai ši, vien savo reikalais ir lengvatomis rūpindamasi, jokių pareigų neprisėmė, bet jas užkraudavo kitiems. Blogo miestui buvo ir dėlto, kad valdovai tuomet Vilniuje jau negyveno ir iš viso įsiskaidę bajorijos suvaldyti nepajėgė.

Devintame skyriuje aprašomas Vilniaus nelaimės: didysis miesto gaisras, siaubingas rusų invazija ir kitos XVIII a. miestą ištikusios nelaimės.

Tik visą knygą atidžiai perskaitę matai, kaip vertinga ši istorinė studija, nes tuomet atstoji prieš didingą savo sostinės praeitį amžių sklaidoje, pamatai jos mągą gyvenimą, atžymėtą pergalemis ir pralaimėjimais, džiaugsmu ir skausmu. Tokį veikalą perskaitęs pasijunti esąs tokios tau-

tos narys, kuri turi didingą praeitį ir dėl kurios laisvės esi įpareigotas kovoti, nežinanti kur tu būtum, nes už jos ateitį esi atsakingas.

Tiesa, istorijos kritikas joje ataras trūkumų, kad nevisais archeologiniais duomenimis pasinaudota, kad nevisais šaltiniais ir naujausia literatūra remtasi. Autorius pats pirmas tai žinojo ir savo knygos įvade pasakė, kodėl jis tai padaryti negalėjo. Kitas tų trūkumų priežastis pasakė S. Sužiedėlis knygos "Užsklandose". Veikala be priekaištų ir dargi net kelių tomų autorius būtų mums davęs, jei jis būtų galėjęs dirbti laisvoje nepriklausomoje Lietuvoje ar bent tremtyje būtų galėjęs dirbti savo profesijoje.

Imkime šį a. a. prof. dr. A. Šapokos veikalą ir rankas ir skaitykite, nes jis yra vertingas, 1956 m. "Aidu" kultūros žurnalo mokslo premija dar rankraštį apdovanojė. Be to, jį turime skaityti ir dėlto, kad jis yra mūsų sostinės istorija, parašyta vieno mūsų geriausio istoriko, kurio jau neturime gyvųjų tarpe.

Kadangi knyga liko rankraštėje, tai jos technisku paruošimu spaudai rūpinosi vėlionės mokslo draugas — Simas Sužiedėlis. Išleido Tėvai pranciškonai Prisiškėlimo parapijos Toronte dešimtmecio proga 1963 — karaliaus Mindaugo — metais; spaudė Tėvų pranciškonų spaustuve Brooklyn, N.Y. Knygos kaina \$5.

S. PRAPUOLENYTE - BUNKER

Dedikacija

Už plaukiančius metus
Nuo pirmo krustelėjimo Motinos iščioje,
Už tėvus, brolius, seseris,
Gimtinę, gentis, giminę, draugus,
Vaikystės pasakas,
Jaunatvės fermentą,
Už saulę, vasarą, vagotą dirvą,
Takėlių per laukus, vejų žalumą,
Rudens aruodus;
Už pirmą sniegą,
Girų ošimą,
Pakalnių tylą;
Zuvėdros sparno švystelėjimą,
Žuvies nėrimą gėlmėna
Ir lengvą stirmos žingsnį;
Žmonių dainas,
Obels žiedų kvėpėjimą,
Medaus aromą;
Už giedrą, lietu, vėją,
Saulėtekį ir vakarinę žarą,
Už mėnesieną ir žvaigždynus,
Už griaustinio budinantį trenksmą
Ir žaibo kryžminį kalaviją;
Už išmintį žodyje,
Už išmintį rašte,
Už darbą, miegą, sapną,
Už laukimą ir netekimą,
Už ažuolą namų pavėsy —
Už visą didįžį tekančią
Gyvenimo Srovę —
Šitą violetinį irisą
Nuo Timagami —
Šitą trumpą poezijos posmą —
Jums atiduodu.

NAUJI IŠRADIMAI
TELEVIZIJOS SRITYJE

BAL. BRAZDŽIONIS

Kiekvienais metais tobulėja elektroniniai išradimai. Vienur gaminami instrumentai ir įvairūs tyrimo aparatai, ypač erdvės planams vykdyti, kitur sukama galva, kaip pagaminti ką nors naujo žmonių gyvenimui ir patogumui. Dabar jau spalvota televizija gerai veikia, nuostabiai gerai veikia įvairūs satelitai erdvėje ir per juos perdavimas programų iš vieno žemės krašto į kitą. O kur mokslo šakose įvairūs elektroniniai smegenys, gydymo įtaisai, net toks širdies pulsui palaikyti įtaisas ir daug kitų. Jei prieš 50 metų tai buvo svajonė, tai šiaudien ji tapo tikrove. Didžiulė elektronų pažanga atnešė vis platesnius laimėjimus. Siuo apžvalginiu straipsniu noriu supažindinti su visai nauju dalyku — pirminiu magnetofonu, kuris perduos televizijos ekrane vaizdus. PS Europos redaktorius David Scott skelbia, kad už metų ar mažiau rinkoje pasirodys televizinių vaizdų perduodantis magnetofonas, išrastas Anglijoje. Jis galės iš televizijos juostelės perduoti per televizijos aparatą įvairias programas. Įtaisas kainuos \$175 ir gerai priims visus rodomus vaizdus televizijos ekrane; juos

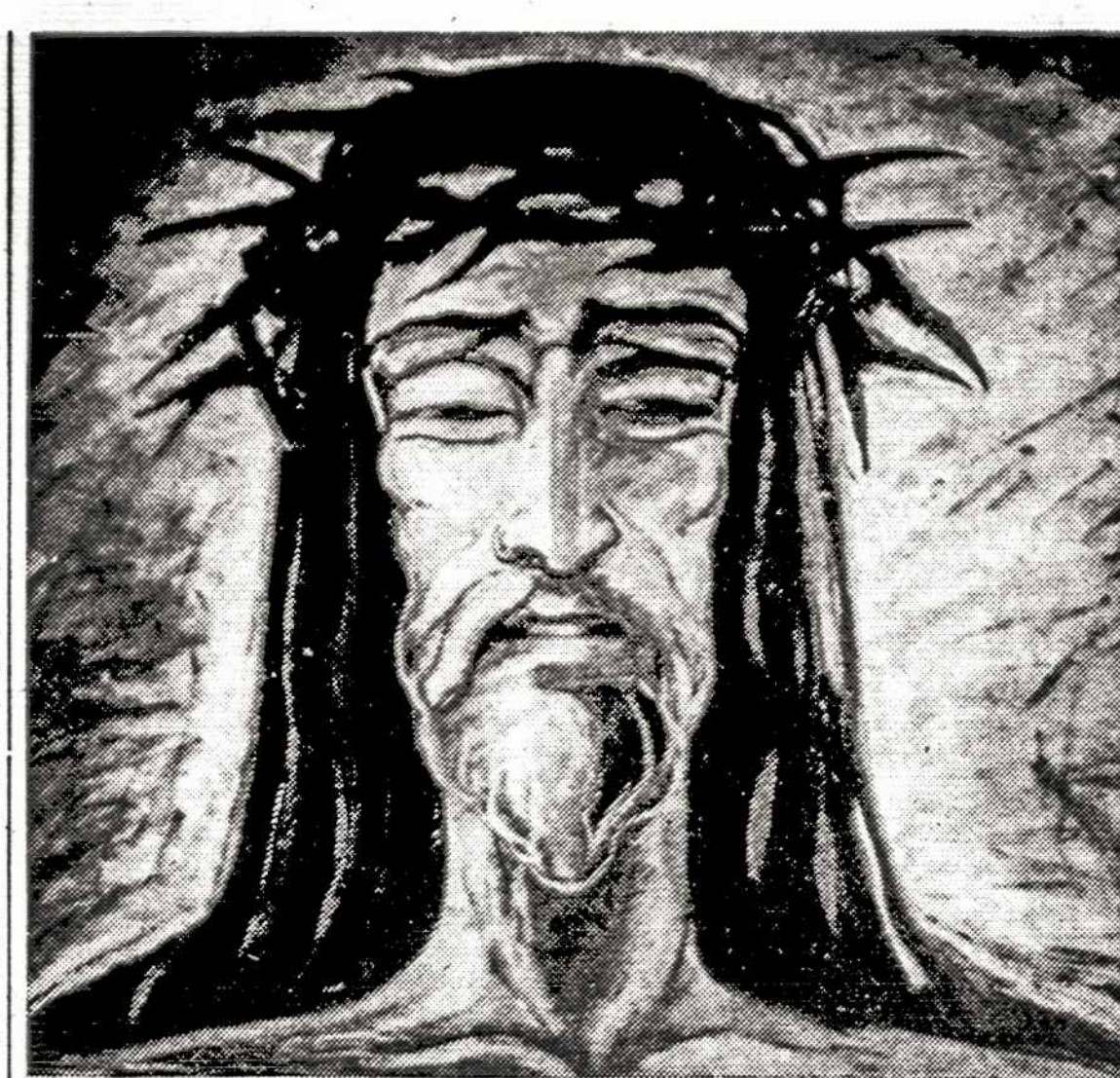
"užšaldys" ir kada norėsi tada juos galėsi pažiūrėti. Pavyzdžiui, vyksta kas idomus; norint pamatyti, reikia įjungti tokį aparatą ir parvykus visai šeimai viską vėl parodyti. Kaip filmu galime ir po 20 metų matyti, taip ir tas magnetofonas užrašys ir perduos ekrane ištisus filmus; reikės tik įjungti jį į televizijos aparatą. Iki šiol ką nors paruošti televizijai kainuodavo tūkstančius dolerių. Kodėl? Todėl, kad servo sistamai sulęginti elektrinius ir mechaninius elementus sunku. Vien tik juostelės padarymas 15 minučių kainuoja \$70.

Dar paslaptis, kaip padaryti magnetofono galvutę, kuri priima garso ir perduoda ką tik rodytą vaizdą. Paslaptis dar neskelbiama iki išradėjų paleis plačiau ir rinką visą įrengimą.

30 metų jaunuolis Norman Rutherford, vienas iš pagrindinių smegenų elektroninės sritys, naujajai išradimui pademonstravo bendrovei. Jis įjungė į televizijos aparatą, užreikdavo visą programą ir po to vėl ją iš naujo per jo mechanizmą perleido į ekraną. Vaizdas buvo truputį neryškus, balsas kiek virpėjo, tačiau mokslininkas tvirtina, kad tai tuoj bus išlyginta. Mokslininkas aiškina, kad matomi vaizdai dar nėra fokuse ir vertikalines linijas maišosi, tačiau už 5 metų visa tai bus pašalinta.

"Telekan" bendrovė dabar gamina keturių eilių magnetofonus stereo. Bet nuo dabar gamins vienus tik su dviem galvutėmis, kurių viena priims garso signalus, kita — televizijos vaizdus. Ir jos bus naudojamos vienu kartu sekundžių tikslumu. Įjungti tokį magnetofoną į televizijos aparatą busia labai lengva — video signalai eis į tam tikrą tašką aparatų, o garso signalai — į garso perdavimo sistemą. Magnetofono aparatui užteks dviejų megaciklų, ly stoties su 405 linijom. Dabar Europoje ir Amerikoje naudojami nuo 525 iki 625 linijų. Toks daiktas kaip 405 bus pakankamas geram vaizdo perdavimui. Tai didelis supaprastinimas ir instrumentų kiekyje. Didžiausia problema mokslininkui — kaip išvystyti pigiai ir gerai tuos dažnumus. Dabar 60 per sekundę, o naujas aparatas turės veikti dvigubai greičiau — 120 ir per 30 minučių pagamins 9000 pėdų juostą! Tai nebus sunku, nes magnetofonas naudos 11,5 inčų ritę, kurioje telpa 13.500 pėdų juosta, kurios užteks 45 minučių. Būsimoji televizija bus kamera, magnetofonas ir ekranas.

Paryžius. — Eifelio bokštą pr. metais aplankė virš 2 mil. lankytojų. Mažiau turistų buvo 1889 m., kai Eifelio bokštą buvo pastatytas.

Kun. Pijus Brazauskas
iš Čikagoje rengiamos religinės parodos "REX"

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

RAŠYT. VYT. ALANTO dramų rinkinys — "9 dramų veikalai" jau išėjo iš spaudos Čikagoje.

NAUJA SIBIRO MALDAKNYGĖS LAIDA ispaniškai atspausdinta ir išleista tėvų paustuvėje Bo-gotoje, Kolumbijoj.

LATVIŲ DAINŲ SVENTE, pr. vasarą surengta Klevelande, davė \$20.680 grynų pelno, kuris atiduotas latvių kultūriniam reikalams. Šalia to, latvių šieivijos Kultūros Fondas yra nusistatęs šių metų 3 mėnesių laikotarpį surinkti kultūriniam reikalams ir kultūrininkams materialiai paremti \$20.000.

DR. J. DEVEIKĖ, rašydama apie Lietuvių Enciklopediją, tarp kita sako: "Dar neseni tie spėjimai, kada buvo tvirtinama, jeigu išeis du tomai, tai kvapo pritrūks, jeigu pasirodys šeši, tai bus stebuklas. Jau arti ir trisdešimties tomų, tai ir yra stebuklas, kurio buvimą užginčyti negalima. Niekas nuostabaus, kad akivaizdoje tokio nerėgėto mūsų kultūros istorijoje fenomeno ir buvo kalbėta."

PRIES 20 METŲ, sausio 9 d., nuo įvykusio namuose gaisro (užtroškęs dūmuose) mirė pirmasis ir paskutinis neprik. Lietuvos valstybės prezidentas Antanas Smetona. Dvidešimtmečiui atžymėti Klevelande ir kitur buvo surengti minėjimai. Vienam jų istorikas dr. J. Jakstas skaitė paskaitą tema: "Antanas Smetona — vidurio kelio žmogus ir politikas". Paskaita spausdinama "Dirvos" atkarpoje.

JAV LB CENTRO VALDYBA, prieš dvejus metus parėmusi Pasaulio Lietuvių Archyvo išlaikymo našą, rūpinasi nuolatinių patalpų įsigijimu. Archyve sutelkta labai daug vertingos medžiagos. Archyvą nuo pat įsikūrimo tvarko istorikas Vincentas Liulevičius.

"THE NEW WORLD" SAVAITRAŠTIS, leidžiamas Čikagoje, sausio 24 d. numeryje išsėjo ilgą NC agentūros informaciją apie katalikų persekiojimus Lietuvoje. Pr. Al.

LIET. KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS SUVAŽIAVIME š. m. numatytos 9 sekcijos. Joms vadovauja: teologijos — prof. dr. A. Liūma, SJ, filosofijos — dr. J. Girmis, teisės bei ekonomikos — prof. dr. B. Kaslas, istorijos — prof. dr. Z. Ivinskis, medicinos — dr. D. Jasaitis, gamtos mokslų — dr. A. Damušis, politinių bei socialinių mokslų — prof. dr. V. Vardys, pedagogikos-psichologijos — prof. dr. V. Bieliauskas, literatūros ir kalbos — kun. dr. L. Andreikus, OFM. Suvažiavime bus bendra įžanginė paskaita, o pabaigoje — paminėjimas 100 metų liet. spaudos draudimo sukakties. Tikimasi, kad suvažiavime dalyvaus ir prof. dr. A. Macina iš V. Vokietijos ir skaitys pagrindinę paskaitą.

OKUPUOTOJŲ LIETUVOJ

"BUTIES VALANDŲJE", savo naujausioje poezijos knygoje, V. Mykolaitis-Putinas lieka ištikimas tradicinei asmeninio pobūdžio lyrikai. Pagrindinės temos, jo paties žodžiais tariant, yra gamta, meilė, mirtis, būties prieštaravimai. Recenzentas V. Galinis ir šioje Putino knygoje randa daug ankstyvesnės jo kūryboje naudotų išraiškų: "suteimti juodi varnai", "plėšri gėlė", "būties versmė" ir t.t. Jis vėdinto džiaugiasi, jog dabar Putinas geriau supranta gyvenamąją epochą, nors jį vis dar kankina "žmogaus likimo tragizmas griuonamųjų jėgų akivaizdoje". Eilėraščių forma beveik nepasikeitusi — tai liudija cituojama ištrauka:

"I saulę, i saulę!
I tą pakelės spinduliuotą viršūnę!
Prasmeki, tu pelkėtas raiste ir liūne!
Pavasario gados ir viltys ne tau!
Aš nauja gyvybė staiga pajutau
Savo dvasioj ir kūnė."

Dar anksčiau nei Šauliui, būtent — vasario 12 d. jis rašė V. Kapsukui:

— Nežinau, kaip kiti, o aš visai nuo politikos ir partijos nusisalinau: atsidodo jį man, nervus suardė, — nesinori nė kuo iš tų dalykų užsiimti, nors ir pirma iš manęs partijos politikas ir agitatorius buvo labai menkas — tik vis įkalbinėjau ir stumdė (prieštarauti nepadoru išrodė...). Bet daug ramiau jaučiuos universiteto knygynę, tarp leksikonų, senų knygų, etc., — nėra ten pykčių, nė konkurencijos, — ramu ir ramu, kaip bažnyčioj. Kaip matai, visai į davatą pavirtau.

SPECIALŲ ZENKLĄ K. DONELAI-CUI išleido Sovietų Sąjungos paštas. Šalia rašytojo atvaizdo pridėtas užrašas rusų ir lietuvių kalbomis: "K. Donelaitis, lietuvių literatūros klasikas". Zenklą paruošė dail. K. Dočkus.

Bronzos medali K. Donelaičio gimimo sukaktį paminėti sukūrė dail. E. Varnas. Rašytojo galvos profilį juosia užrašas rusų ir lietuvių kalbomis: "K. Donelaitis, 1714-1964."

"LIETUVIŲ KALBOTYRA", Vilniuje išleistas bibliografinis leidinys, kalbininkams pateikia visą Sov. Sąjungoje 1944-60 m. pasirodžiusią medžiagą lietuvių kalbos klausimais. Knyga sukurstyta į 9 skyrius: "Bendrieji kalbotyros klausimai", "Lietuvių kalbos istorija", "Dabartinė lietuvių literatūrinė kalba", "Personališkos ir t.t. Leidinyje panaudota apie 1.500 bibliografinių vienetų — knygų, disertacijų, autoreferatų, brošiūrų, korespondencijų.

MASKVOS KOLONŲ SALEJE buvo paminėta K. Donelaičio 250 m. gimimo sukaktis. Minėjimą organizavo Sov. Sąjungos ir Lietuvos rašytojų sąjungos su komunistiniu "Taikos gynimo komitetu". Vėd stengiamasi Donelaičių duoti raudoną atspalvį. Atidomąją kalbą pasakė Sov. S-gos rašytojų valdybos sekr. Aleksejus Surkovas. Apie K. Donelaičio kūrybą kalbėjo Lenino premijos laureatas Ed. Miezėlaitis. Žodį tarė eilė buvusių sovietų partizanų, darbininkų ir literatų. Latvių literatūros kritikas Evaldas Sokolas pasidžiaugė, kad Donelaičio "Metuose" ir latvių tauta įžiūri savo varginto praeities dailį.

Vakaras pajairvintais Donelaičio poezijos ištraukomis ir lietuvių menininkų atlikta programa. Vilniaus filharmonijos kamerinis orkestras pagrojo M. K. Čiurlionio ir J. S. Bacho kūrinių, baleto solistai — L. Askelevičiūtė ir Č. Zebrauskas pasako Čiurlionio noturną, Operos solistai — E. Paulauskas, V. Noreika padainavo po ketletą lietuviškų dainų ir rusiškų operų arijų. P. Tamošiūnas birbynę pagrojo piemenėlių melodiją, o paskui su lietuviškais liaudies šokiais pasirodė visas skudučių orkestras.

"VIENOS DIENOS KRONIKA" — naujas lietuviškas filmas pasirodė kino ekrane. Jo statytojas ir scenarijaus autorius V. Zalakevičius. Pagrindinė mintis — "žmonių, kovojančių už komunizmo idealus, heroizmą ir pasiaukojimą išaukštinimas". Dabartis atsiminimų grandinė iš Vilniaus perkeliama į Sibirą, į revoliucinių kovų dienas. Visą veiksmą jungia itin Rimša, kurio vaidmenį sukurė dramos akt. B. Babkauskas. Filmo personažų tarpe sovietinė mįsrainė: lietuviai, rusai, kazachai ir kt. Kritikai priekiaistauja, kad dirbtinės filmo detalės dažnai gėroka slopina patį filmo veiksmą. Svarbesniuose vaidmenyse — A. Masulis, D. Banionis, E. Žebertavičiūtė.

V. KAPSUKO PREMIA Isteigta Lietuvos žurnalistas. Jos tikslas gyinti propagandinis — "...skatinti Tarybų Lietuvos žurnalistus savo kūryboje dar aktyviau prisidėti prie kovos už komunizmo sukūrimą mūsų šalyje..." Premija, kurią suorganizavo Lietuvos žurnalistų s-gos valdybos prezidentas, bus skiriama kartą per metus, atskirai atžymint geriausius žurnalistų rašinius spaudoje, radijo ir televizijos laidoose, leidinykų išleistus žurnalistinių apybraižų ir straipsnių rinkinius. Laimėtojams bus įteikiami specialūs medaliai su užrašu "V. Kapsuko vardo premija". Šią ceremoniją ketinama atlikti balandžio 7 — V. Kapsuko gimimo dieną.

V. KREVES-MICKEVICIAUS apsakymų ir apysakų rinkinys rusų kalba išleistas Maskvoje. Vertėjai — A. Bauža ir I. Kaplanas. Knygos įvadą parašė akad. K. Korsakas.

— vks —

LATVIŲ GELIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampus Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GELES...
* Puikios nuotekoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškos ir kanadietiškos stilių.
* Įvairius rūšių skintos gėles bei vazonomi su gėlomis.
* Mes turime gėlių ir kitokių išdirbinių dovanoms.
Kolbome taip pat vokiškai ir rusiškai.

Stasys Yla

Jonas Biliūnas
džiaugėsi atgavęs
tikėjimą

5.

Biliūno gyvenimas buvo trumpas ir dramatiškas. Gyveno jis tik 28 metus ir ketvirtį savo amžiaus praleido kovoj su džiava. Kovoj ir dėl mokslo, kuris jam buvo nutraukiamas, ir dėl asmeninio savitumo, kuris buvo kliudomas. Pagaliau kovoj su sąžinės kova, nes susikryžiausi iš namų išneštas religingumas su mokykloje bei politikoje rastu ateizmu.

Gyvybinės kovos jis nelaimėjo, studijas tik įpusėjo, bet susirado savo talentų vagą ir atgavo pirmąją tikėjimą.

Idomus anykštėno charakteris

Biliūnas — įdomi asmenybė, verta geros dramos. Idomus pats charakteris, neabejotinai individualus, bet kartu ir anykštėniškas. Anykštėnai, manding, savotiškai augštaičių zanavykai: ramesni ir lėtesni, santūri ir kiek išdidūs. Iš seno jie nešė savo galvas augščiau už kitus, nes buvo karališkieji ūkininkai ir turtingesni savo žemėmis. Anykštėnai buvo žinomi ne tik savo "honoru", bet ir savo alumu, dainom ir graziom merginom (priežodis: "Anykščių mergos"). Daug jie nekalba, bet visad pasirušę kalbėt ir kalba skardžiai, sodriai, nuosirdžiai.

Ar Biliūnas buvo ne toks? Jį mums pristato jau vyresnių klasių gimnazistas kaimynas kurkietis Step. Kai ryš savo knygoj "Lietuva budo".

— Veriantis žvilgsnis, ugdele žėrinčios akys, trumpais ir reikalingais sakiniiais reiškiamos mintys ir atsargi pašaipos šypsena, kai pirmą kartą kalbina žmogų. Biliūno santūrumas greit išnyksta ir virsta jautriu nuosirdumu.

Sprendžiant iš jo laiško draugams, kurių susidaro beveik ištisas tomas, Biliūnas buvo realistas, kaip anykštėnai ūkininkai, ir kartu romantikas, santūrus, išlaikytas ir tik retkarčiais prasiveržias susižavėjimu, nusivylimu ar susierzinimu. Šiaip garbingas ir tiesus draugų atžvilgiu, sąžiningas ypač piniginiuose reikaluose.

Kadangi jo beletristiniai raštai buvo daugiausia autografinio pobūdžio, tai iš to vėl matyti, kad jis buvo jautrios sąžinės melancholikas, giliai išgyvenęs skriaudas, ne-teisybės, kaltės momentus.

Kelias į mokslą ir kūrybą

Būsimasis rašytojas gimė Niuronių Biliūnams šv. Kazimiero išvakarėse 1879 metais. Buvo paskutinis vaikas, tad labiau mylimas ir lepinamas. Dėlto kūdikystėje jam liko neužmirštamu kontrastu to kieto gyvenimo, kurį vėliau teko gyventi. Dar buvo laimingas ligi ketvirtosios klasės Mintaujoje, nes turėjo tėvus ir gyvą tikėjimą. Stigla abu tėvai mirė ir prasidėjo jo kryžių kryželiai. Giminių pastatė sąlygą: eisi į kunigus, padėsim; neisi — žinokis pats.

Jaunuolis nutarė "žinotis pats". Persikėlė į Liepoją, uždarbiavo privačiom pamokom ir toliau tęsė gimnaziją. Turėjo ją baigti 1898, bet dėl vieno nesusipratimo per baigiamuosius egzaminus negavo diplomo. Baigė po metų, bet dar negalėjo vykti į universitetą, nes trūko pinigų. Juos kalė, palikęs Liepojoje, sugaišdamas vėl metus. Tartu universitete pasirinko mediciną, bet mokslo metų būvyje įvyko studentų riaušės prieš carą, dėl kurių jis, kaip ir kiti, buvo atleistas. Kiek kartų bandė grįžti, pats važinėjo pas universiteto rektorių, net pas švietimo ministrį ir Petrapilį, bet leidimo negavo.

Tuos laukimo metus jis praleido Šiauliuose, paskui Panevėžyje. Mokė vaikus privačiai ir pelnėsi pragyvenimui. Pagaliau, pasinaudojęs kvietimu redaguoti "Ūkininką" Tilžėje, išvyko į Vakarų, pasiekė Leipcigą ir ten įsirašė į komercijos institutą. Greit įsitikino, kad jo kelias literatūroj, dėlto iš instituto perėjo į universitetą.

Džiava, kurios pradžia pasireiškė jau Tartu universitete, vertė jį po metų palikti industrinį, dulkėtą ir slogų Leipcigą. Kitiem metam išvyko Šveicarijos Ziurichan. Deja, ir čia turėjo vėl po metų nutraukti studijas, grįžti Lietuvon gydytis Rozalime ir Kačerginėj, o rudenio (1905) išvykti į garų džiovininkų kurortą Zakopanę, Galicijoj. Viltys grįžti prie mokslų kaskart mažėjo, bet jis daug skaitė ir rašė.

Kaitaliojės studijų sritis ir vietas, labai suvėlavęs, vis dėlto jis susitelkė tik į literatūros sritį. Skubotai ir visu aistringumu dirbo, šuoliais darė pažangą, bręstė brendo savo raštai. Į literatūros sritį ėjo nebe mėgėjiškai, kaip daugelis prieš jį, bet jau profesionališkai. Jį domino ne tik kūryba, bet ir literatūros kritika, o ypač literatūros istorija. Jis pradėjo spausdinti kritinį Zemaitei vertinimą, ruošė straipsnius apie Mik. Daukšą, J. Bretkūną, rinko medžiagą monografijai apie K. Donelaitį, rašė didesniąją darbą apie lietuviškos literatūros pradžią.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT

\$8.900 pilna kaina, 5 kamb. mūr. namas vandeniu alyva apšildomas, alumi. antri langai ir durys. Viena atvira skola 10 metų. Įmokėti tik \$1.100.

BLOOR — JANE — Bungalow

\$5.900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvažiavimas ir garažas. Vandens šildymas, didelis sklypas ant upės kranto. Moderniška virtuvė, gražūs kambariai, kilimai ir graži aplinka.

SWANSEA

\$4.900 įmokėti, atskiras, mūrinis graži plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražūs kiemas. Pradža kaina \$18.500, gal ir mažiau.

ST. CLAIR — OAKWOOD

\$4.700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 modernios virtuvės ir naujai įrengta vonia, vandeniu alyva šildomas. Graži aplinka ir arti susisiekimo.

BLOOR — JANE

\$4.900 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų, gražus mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderniška virtuvė, vandens alyvos šildymas. Visai arti Bloor.

SWANSEA — BLOOR

\$3.700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

BLOOR — QUEBEC

\$3.400 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, didelis kiemas. Viena skola balansui, už mėnesio galima užimti. Platus įvažiavimas ir garažas.

BLOOR — BERRY RD.

\$10.000 įmokėti, gražus rūpių plytų apartamentinis pastatas — fourplex, tik 8 metų senumo su 4 garažais ir privačiu įvažiavimu. Kiekvienas butas po 2 miegamuosius, dideli kambariai, patogus išnuomoti. 5% ilgalaikis morgičius. Geros nuomos. Visai arti susisiekimo ir krautuvų. Labai geras pirkiny.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mūsų pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Kas naujo Kanadoje?

Konservatorių partijos suvažiavimas Otavoje partijos vadu perrinko J. Diefenbakerį, prieš kurį sukilo lygiai prieš metus laiko jo paties kabineto kairieji nariai. Visus metus konservatorių partijos tarpe jautėsi nepasitenkinimas Diefenbakeriu. Opozicija betgi neišėjo priekiu savo vadu ir taip konferencija baigėsi be opozicijos pasireiškimo. Atsirado tik 30 atstovų grupė, kurie išdriso atsisoti ir balsuoti prieš vadą. Jų tarpe buvo ir buvęs gynybos min. Douglas Harkness. Balsavimas buvo viešas.

Kaikurių universitetų studentai priešins karalienės Elzabetos atvykimui Kanadon. Karalienė ir princas Pilypas ruošiasi atvykti spalio mėn. Ešą tas vizitas kainuosiąs kraštui \$1 mil., kurie geriau būtų sunaudoti įvairiomis stipendijom.

Valdžios tarnautojams ruošiami įvairūs prancūzų kalbos kursai ir visi, moką abi kalbas, greitai gauna paaugštintimus tarnyboje. Dažnai atsitinka, kad prancūzškai moką tarnautojai net ir be kvalifikacijų paskiriami augtėsnėm pareigom, aplenkiant senus tarnautojus.

Manitobos dantų gydytojai įvedė dantų gydymo apdraudą, panašią į įvairius gydymo planus. Tai pirmas visose Kanadoje vadinamas "denticare".

Policininkų trūkumas jaučiamas didesniuose Kanados miestuose. Niujorke vienas policininkas tenka 320 gyventojų, o Toronte 708 — vienas policininkas.

Vejai ir skersvejai Lietuvoje

(Atkelta iš 1 psl.)

dangi tiesioginė atsakomybė už žemės ūkį yra uždėta pirmajam sekretoriui, tai reiškia manyti, jog tai paties Sniečkaus favoritas.

Asmenų perstatinėjimai

Jeigu sekretoriatas padidėjo, tai LKP politbiuras savo skaičiui sumažėjo: vietoj buvusių 16 narių ir kandidatų išrinkti tik 11. Išrinkti iš ck biuro narių tarpo: F. Bieliauskas, K. Kairys, J. Novickas ir G. Zimanas, o kandidatai, išskyrus smarkiai kylančią A. Cesnavičių, visi: L. Diržinskaitė-Piliušinską, P. Kulvietis, V. Meščerinską ir A. Randakavičius. Užgesus politbiuro žvaigždės dar neiškrito iš naujo centro komiteto sudėties, todėl visiškai Kremliaus malonės neprarado. Į politbiurą įėjo tik du nauji nariai — abu "jaunimoi" atstovai: jau kandidatų buvęs ilgametis komjaunimo sekretorius A. Cesnavičius ir visiškai naujas asmuo jau minėtasis Songaila.

Iš centro komiteto sudėties iškritę apie 60 buvusių narių, iš kurių galima paminėti šiuos: K. Baršauskas, K. Gabdankas (Lietuvos "pasituntys") Maskvoje. A. Gailevičius (perreformuotos NKVD—viešosios tvarkos ministris), V. Galinaitis (ilūdnai išgarsėjęs parodomųjų bylų prokuroras), J. Macijauskas, S. Naujalis, V. Vazalinskis, J. Vildžiūnas, J. Žiburkas, J. Žiugžda.

Savo vietoje išsilakė revizijos komisijos pirm. senas čekistas K. Liaudis (nėlietuvius, nors sulietuvinata pavarde). Krinta į akis, kad beveik pusė partinės valstybinės kontrolės komiteto narių išrinkti grynai rusai: J. Strigaliovas (pirm. pavad.), J. Betevas, G.

Kanados karinės pajėgos greitai laiku bus pagrindinai pertvarkytos. Bus tampriau sujungti laivynas, aviacija ir sausumos kariuomenė. Kariai bus apmokomi panašiai, kaip šiuo metu Amerikos marinai.

Emigrantų skaičius į JAV iš Kanados vis didėja ir kelia rūpestį kanadiečiams. 1956 m. tuometinis imigracijos ministeris Pickersgill pareiškė: "Kol JAV yra turtingesnis kraštas, to emigrantų bangos nebus galima sulaukyti". Praėjusiais metais iš Kanados į JAV persikėlė 37.000 kanadiečių, kurių 25% buvo įvairūs profesionalai ir specialistai. Šiuo metu Amerikoje gyvena 1 mil. kanadiečių ir retas jų norėtų grįžti atgal Kanadon.

Sv. Lauryno jūrkėlis turi finansinių sunkumų: nepajėgia mokėti skolų, o nuošimčių mokėjime yra atsilikęs \$65 mil. Jūrų kelias buvo statomas kartu su JAV. Kanadai kainavo \$345 mil.

Ukrainiečiai, kurie sudaro 12% visų Manitobos gyventojų, pareiškė norį, kad ukrainiečių kalbai provincijoje būtų suteiktos lygios teisės kaip anglų ir prancūzų. Radijo ir televizijos stotys turėtų taip pat skirti vienodai laiko visom trim kalbom. Mokyklose, kur yra didesnis skaičius ukrainiečių, turėtų būti dėstoma ir jų kalba.

Kanados indėnų delegacija kreipėsi į Jungtines Tautas prašydama atsiusti atstovus jų padėties iširti. Ypač nusiskundė Br. Kolumbijos indėnai, kurie esą daug blogiau traktuojami, negu "Kvebeke bombas metę separatistai".

Sarziokas, F. Tichonovas (pastarieji du net nė ck nariai!).

Senieji ir jaunieji

Čia suminėtieji ir kiti pasikeitimai LKP vadovaujancijų organų sąstato aiškiai rodo, jog skersvejų netrukia, tačiau jie netokie, kad dėl jų Sniečkų kankintų kokios baisios slogos. Tai patvirtina ir jo kalba suvažiavime. Turėdamas gerą atramą pačiame Kremljuje (taipgi iki šiol itakos nepraradusio stalinisto ir didžiulio Sverniko asmenyje?), veteranas pirmasis sekretorius sąvair išsprendė jau ne nuo šiandien keliamą kadru atnaujinimo klausimą.

Sniečkų kalbėjo: "Reikia drąsiai iškelti jaunus, darbe išaugusius draugus, derinant senus prietvius darbuotojus su jaunais". Toji linija praversta ir per suvažiavimą nutarimus, kur reikalavama "teisingai derinti senus ir jaunus kadrus". Tačiau tokio "derinimo" noras savaime nekilo. Matyt, esama jėgų, kurios veikia ir spaudžia kita linkme, tik Sniečkui dar pavyko save ir senąją garniturą prieš Maskvą apginti. Cituojant nutarimo žodžius, Sniečkui rūpi "neleisti, kad į vadovaujančius postus prasiskverbėtų nesąžiningi žmonės, karjeristai ir moraliniu atžvilgiu nepastovūs asmenys". Pasakyta aiškiai. Lietuvos komunistų partijai ir toliau vadovauja "morališka pastovūs" asmenys, tai yra tie, kurie savo metu uoliai talkino dabar jau pasmerktam Stalino režimui ir jo nusikaltimams Lietuvoje.

Idomu tik, kad Maskvai vis dar neatrodo laikas pasukti laikrodį pirmyn...

A. + A.

MATILDAL MILERIENEI mirus Lietuvoje,

jos sūnui Kazimierui su šeima

reiškiamo gilią užuojautą —

Jadzė ir Antanas Gedrimai

Mieląjį KAZĮ MILERĮ ir šeimą,

jo mylimai mamytei Lietuvoje mirus,

nuosirdžiai užjaučiame —

S. ir P. Eismontai

E. ir B. Sopiai

Užsakyti siuntinius galite tiesiog iš savo namų...

tik paskambinkite ST. PRAKAPUI tel. RO 7-9088

18 Brookside Avenue Toronto 9, Ontario.

Danijos, Švedijos ir Anglijos firmų atstovai.

MAISTO SIUNTINIAI dabar 10% pigiau negu kitur; pvz. 40 svarų kiaul. taukų tik \$43.00; 40 sv. kviet. miltų tik \$22.50; 20 sv. cukraus tik \$17.00. Taip pat galite sudėti siuntinius ir pagal savo norą. Medžiagų, nailono, skarelų ir kt. pasiūciū išsirinkus iš turimų pavyzdžių. AKORDONAI 120 bosų nuo \$160.00.

PENSININKAMS IR SENELIAMS užsakau siuntinius visiškai be jokio pelno. IŠ JAV IR PROVINCIJŲ rašykite ir klauskite smulkesnį informaciją. Siunčiu taip pat vaistus ir kt. į Lenkiją. Visi užsakymai yra apdrausti. DIDELIS PASIRINKIMAS liet. ilgo grojimo ploktėlių pigiom kainom.

Ateitininkų žinios

VYR. MOKSLEIVIAI sekmdienį, vasario 16 d., dalyvauja organizuoti 10 val. pamaldose ir bendrame minėjime po pietų.

SI KETVIRTADIENI, vasario 13 d., 5 v. p.p. įvyks trumpa repetitija jaunėsem ateitininkėm mergaitėm, ruošiantis Tautos šventės paminėjimui. Repeticija Liet. Valkų Namuose.

SI SEKMADIENI, vasario 16 d., visi Toronto jaunėsi ir jaunučiai ateitininkai organizuoti su vėliava dalyvauja 10 val. Mišiose. Prisikėlimo par. salėn renkasi 9.30 punktu. Mergaitės uniformuotos — visi dėvi ženkliukus. Po 10 v. Mišių LV Namuose ruošiami bendri jaunėsiųjų ir jaunėčių ateitininkų pusryčiai. Po to trumpas susirinkimas — programa, minint Tautos šventę.

NORIME PRANEŠTI TEVELIAMS, kad visi jaunėsiųjų ir jaunučių ateitininkų mergaičių susirinkimai paskelbtai sekmdieniais trunka pusantros valandos.

Lietuvių studentų žinios

STUDIJŲ DIENOS Toronte gražiai pavyko. Mūsų akademinei jaunūmei yra samoningai ir veikliis lietuviai. Visi aktyviai ir gausiai lankė paskaitas, domėjosi iškeltais klausimais. Meno paroda irgi rodo, kad turime ne tik gerą muzikos talentų prieauglį, bet ir tapytojų menininkų. Mergaitės labai aktyviai visur dalyvavo, bet dailės vyrų kažkur buvo išvykę. Gaila. Tokius studentų parengimus turėtų lankyti visi. J. K.

STUDIJŲ DIENOMS praėjus, LSS Toronte skrybias valdyba nuosirdžiai dėkoja: Prisikėlimo par. klebonui T. Placidui už salę; prelegentams — dr. I. Gražytei ir A. Rinkūnui už vertingas paskaitas; LSS cv vicepirm. A. Ūdriui, specialiai atvykusiam iš Detroito, už pranešimą; remėjui būreliui už suroštus pusryčius; kolegoms, dalyvavusiems meno parodėlėje, "T. Žiburkams" ir visiems kitiems, vienai ar kitaip prisidėjusiems prie studijų dienų pasisekimo.

Taip pat nuosirdžiai dėkojame V. Sinkevičiui, paaugėjusiam studijų dienų proga \$25 ir dr. I. Gražytei, paaugėjusiai \$10. Ačiū! Valdyba

LIET. STUDENTAI gerai pasirodė tarptautiniame studentų festivalyje. Žiūr. bendrojo Toronte kronikoj.

NERIS KAROSAITE — ANKUDAVICIENE studijuoja psichologiją Kingstono unte ir ruošiasi magistro laipsnui.

Lietuvių skautų veikla

SI SEKMADIENI, vasario 16 d., Satrijos ir Rambynio tūntai dalyvauja 11 val. Mišiose Prisikėlimo bažnyčioje. Renkasi 10.30 v. salėje.

SV. JONO KR. BAŽNYČIOJE vasario 9 d. Rambynio ir Satrijos tūntai dalyvavo pamaldose, aukodami maldas už žuvusius kūrėjus savanorius, skautus-tes, jų tėvus ir artimuosius tėvynėje ir už jos ribų. Po pietų Prisikėlimo salėje įvyko iškilminga Vasario 16 sueiga-minėjimas, kuriame dalyvavo 124 Rambynio skautai, 108 Satrijos skautės, gausus tėvelių ir svečių būrys. Sueiga sveikino Kanados rajono sesių ir brolių vadeivus, buvo perskaitytas L.S.B.V.S. įsakymas nr. 3. Atleistas iš Rambynio tūnt. pareigų v. S. V. Skrinškas ir paskirtas rajono vadeivos pareigoms. Naujų Rambynio tūntininkų paskirtas s. K. Batūra dvejų metų kadencijai. Įžodį davė 8 paukštytės, 4 skautės, 10 ūdriųjų, 5 j. skautės, 6 vilkiukai, 5 bebrai ir 4 j. skautai. Kaklaraiščių užrišo draugininkai, o gerai mazgelį — jų tėveliai. Naujuosius sąjungos narius sveikino vadeiva v. S. V. Skrinškas, o vadeivė s. M. Vasiliauskienė iškėlė dovaną laimėjusiai "Skautų Aide" uždavinio konkursą j. skautei I. Baltadunytei.

Pati jautriausia sueigos dalis, tai Toronto kūrėjų savanorių skyr. dovanotos vėliavos šventinimas. Atstovai — A. Jakimavičius, St. Paciušas ir Straits inės Rambynio tūntui vėliava, šventino tūnto dv. vadas kleb. kun. P. Azubalis, kūmais buvo kūr. sav. maj. St. Asevičius ir O. Indrelienė. Pasventintą vėliavą skyr. pirm. J. Matulionis įteikė naujam tūntininkui s. K. Batūrai, tardamas: mūsų gretos retėja, bet ši vėliava tebūnie simboliu jaunajai kartai ir tęsinui iki Lietuvos išlaisvinimo. Kūrėjų-savanorių dovanota vėliava įpareigoja drąsiai žengti su šūkiu Dievui, Tėvynei ir artimui. Sueiga užbaigta Lietuvos himnu ir išneštos vėliavos. Antroji dalis pradėta k. sav. J. Matulionio pasakojimu apie ryžą ir kovas už nepriklausomybę atgavimą. Po to sudainuota, pažasta ir linksmas vėlaidis išsikirstyta.

STOVYKLAVIETES FONDO AKOTOJAI kuriems būta reikalingi pažymėjimai-kviti, prašomi kreiptis į ps. V. Sendžiką 277 Dure Ave., tel. RO 2-3583.

L.S.B. VYRIAUSIAS SKAUTININKAS apdovanojo Hamiltono skautų dv. vadą mons. dr. J. Tadarauką ordinu už nuopelnus su rėmėjo kaspiu. Už didelių nuopelnus skautų sąjungai ir lietuviškam jaunimui Vasario 16 proga sveiknam ordino kavalierių ir linkime sėkmingai globoti skautus-tes.

DEMESIO! Perku Kanados sidabrinus dolerius moka augstas kainas. Skambinti darbo dienomis tik vakarais tel. LE 4-8575

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

527 Bloor St. W. — Toronto 4, Ont. Telefonas LE. 2-4404

RONCESVALLES — BLOOR.

\$2.500 įmokėti, 8 kambarių, atskiras, mūr. namas, kvadratinis planas, vandens šildymas. Garažas su privačiu įvažiavimu. Pilna kaina tik \$16.200.

RUSHOLME RD. — COLLEGE.

\$4.000 įmokėti, 7 kambarių, šurkščių plytų atskiras namas, radiatoriais šildymas, recreation kambarys, garažas su plačiu įvažiavimu.

BERESFORD — BLOOR.

apie \$5.000 įmokėti, 12 kambarių per du aukštus, atskiras mūrinis namas, kaip duplexas, vandens šildymas, dvigubas garažas su dideliu kiemu, arti Bloor.

SWANSEA.

apie \$5.000 įmokėti, svarus, vienos šeimos atskiras mūrinis bungalas, recreation kambarys, garažas su privačiu įvažiavimu, didžiulis gražus kiemas.

GLENLAKE — BLOOR.

\$6.000 įmokėti, 10 kambarių, atskiras, mūrinis originalus duplexas, vandens alyvos šildymas, dvigubas garažas, viena atvira skola balansui.

JANE — BLOOR.

\$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras, mūr. namas, kvadratinis planas, dvi vonios, dvj virtuvės. Garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola balansui.

SWANSEA.

\$6.000 įmokėti, gali būti ir mažiau; gražus 7 kambarių atskiras mūrinis namas, didžiulė moderni virtuvė, vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor gatvės.

KINGSWAY.

\$23.500 pilna kaina, puikus apyvaizis 6 kambarių bungalas, didelė graži virtuvė, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu. Netoli susisiekimo bei krautuvų. Įmokėjimas neaugštas.

RUNNYMEDE — BLOOR.

apie \$6.000 įmokėti, 8 kambarių per du aukštus, atskiras mūrinis namas, 2 vonios, 2 virtuvės, recreation kambarys, dvigubas garažas, namas be skolų.

JANE — ANNETTE.

\$10.000 įmokėti, keletos metų senumo, atskiras mūrinis triplexas, galima virš \$2000 į mėn. nuomos plus butas šeimininkui.

Pr. KERBERIS

Darbo tel. LE. 2-4404

Namų tel. LE. 5-1584

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

J. RUKŠA

LE. 2-4404

Namų telefonas LE. 6-9165

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvo pagrindinis tikslas — patarnavimas savo nariams.

Už indėlius mokama 4½%; asmeninės paskolos — 7%; morgičių paskolos — 6½%. Nariam duodama nemokama gyvybės apdrauda iki \$2000. Asmeninės paskolos taip pat apdraustos. Pilnas čekių patarnavimas.

Visais finansiniais reikalais kreipkitės į Prisikėlimo paraprijos bankelį: 999 College St., Toronto 4, Ont. Tel. 532-3400. Darbo valandos: pirmadieniais 10-1 val.; penktadieniais 5-8 val.; šeštadieniais 9-12 val. ir sekmdieniais 9.30-1 val.

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

Res. tel. LE 6-5363

K. STRIAUPIS

Res. tel. RO 3-2032

P. JONIKAS

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

\$3.000 įmokėti, Eglinton—Dufferin.

bungalas, mūrinis, 4 dideli kambariai, vandens šildymas, privatus įvažiavimas, garažas, 1 skola balansui.

\$2.500 įmokėti, High Park, 6 kamb.

namas, alyviniais dažais dažytas, 2 modernios virtuvės, koridorinė sistema, šoninis įvažiavimas, garažas, 1 skola balansui.

\$4.000 įmokėti, Queen—Lansdowne.

mūrinis namas, 9 dideli kambariai, alyviniais dažais dažyti, 3 virtuvės, 2 pilnai įrengtos vonios, dvigubas garažas, gera nuomavimui vieta.

Turime krautuvų, farmų, vasarvietių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.

Taip pat parūpiname geresnėmis sąlygom paskolų morgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bludžius

\$16.900 pilna kaina, Swansea, 6

kamb. bungalas, šilto vandens šildymas, garažas, pirmą sykį parduodamas, savininkas našlys, tik keli žingsniai iki Bloor.

\$4.000 įmokėti, Bloor — Runnymede.

7 kamb. mūrinis namas, atskiras, 2-jų aukštų, šilto vandens šildymas, 2 modernios virtuvės, šoninis įvažiavimas, garažas, viena skola balansui.

\$6.000 įmokėti, 14 kamb. triplexas.

mūrinis, 3 gražūs apartamentai, pilnai išnuomotas, vandens šildymas, šoninis įvažiavimas, garažas, \$350 mėnesinių pajamų.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biškių. HIGH PARK AVE. — ANNETTE. \$10.000 įmokėti, mūr. atskiras, 3 aukštų, 12 didelių kambarių namas. Kiekviename aukšte vonia (lengvai be didelių išlaidų galima pakeisti į penkių butų apartamentą, tam yra gautas leidimas). Sklypas 50x150. Du mūr. garažai, privatus įvažiavimas. Dėl išvykimo iš Toronto skubiai parduodamas.

SWANSEA — NETOLI BLOOR. \$4.000 įmokėti, mūr. atskiras 5 kambarių bangaliukas. Naujas apšildymas. Garažas, platus šoninis įvažiavimas. Kaina \$15.000, tiks viena skola balansui geriausioms išimok. sąlygom.

COLLEGE — DOVERCOURT. \$6.000 įmokėti, mūr. atskiras po 5 kambarių tikras duplexas. 2 garažai, privatus šoninis įvažiavimas.

JANE — ANNETTE. \$8.000 įmokėti, mūr. 15 metų senumo, atskiras namas. Pirmame aukšte 4 kambariai, antrame — 3. Labai gerai išaiškytas. Vandenių alyva apšildomas. Garažas. Kaina \$18.000.

RUSHOLME RD. — COLLEGE. \$5.000 įmokėti, mūr. atskiras 8 kambarių 2 aukštų namas. Vandens alyva apšildomas. Garažas, privatus šoninis įvažiavimas. Kaina \$19.900.

Skubiai prašau skambinti man asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA

Namų telefonas RU. 3-2105

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

Ivairūs sudėties maisto siuntiniai iki 40 sv. (su įpakavimu 44 sv.) Taip pat galima siųsti ir vienos rūšies maisto iki 40 sv. Prašome reikalausti mūsų maisto katalogo.

BE MUITO DOVANOS: Automobilai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobilių padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima nealkoholiškų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarimais atleisti.

Lietuvių įstaiga

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE ST., TORONTO 4, Ont., CANADA. Tel. LE 1-3098
DARBO VALANDOS: pirmadieniai — penktadieniai nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniai — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

S K Y R I A I:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315. Ponia M. Venskvičienė.
Savininkai A. ir S. KALUZA

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

TORONTO

TEL. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Įteigti per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškų stereo, patefonus, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių techniku.
T.V. antenos statomos ir taisomos.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi

1736 Dundas St. W.

Parduodame varietas ir naujas T.V. ir Hi-Fi.

Sav. R. STASIULIS

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisome televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatus. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityrę specialistai su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA

Gyvybės • Automobilių • Namų • Hipotekų • Vasarviečių • Baldų • Nelaimingų atsitikimų • Vagysčių • Verslo • Ligos • Bondai • Gydytojų vizitai • Operacijos • Mėnesinės pajamos ir pan.

Balys Maskeliūnas, Member LUA

2493 LAKE SHORE BLVD. WEST, ROOM 101
Toronto 14, Ont. Telefonas 251-4864

AUGSTŲ KVALIFIKACIJŲ MECHANIKAI

Sav. Bill Bartha ir Frank Petit
Taiso visų modelių mašinas: automatinės transmisijos, ratų balansavimas, motorų remontas, tepimas ir kt. Syki pabandę, grįšite pas mus atgal.

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Telefonas 531-1305

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto Telefonas LE. 2-5191

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Savininkas STAN MURAS

418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už sutaupus mokoma nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas - morgičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustas. Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydį, bet ne daugiau \$2.000.00

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius; šeštadieniai nuo 9 val. iki 1 val., o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tik tai pirmadieniai ir penktadieniai.

Pirkdamas B/A produktus, perki geriausius!

PARKDALE Benzino stotis - Garažas

Parduodami augštos rūšies British American Oil Co. Ltd. produktai: filtruotas benzinas, alyva ir kt. Baterijos ir padangos garantuojamos 3 metams. Įvairūs mašinų pataisymai: tepimas, didelių ir mažų dalių pakeitimas. Darbas garantuotas ir atliekamas patyrusių, valdžios pripažintų mechanikų. Puiki progą pasinaudoti B/A Credit Card privilegijomis.

• Parduodama namų šildymo alyva • Mašinos paruošiamos žiemai • Darbu ikainavimai nemokami • Teikiama vad. "Road Service" 24 val., klausiti Adam RO 6-3503.

PARKDALE B/A SERVICE STATION

1181 Queen St. West (prie Gladstone)
Tel. 535-9468

VERSLAS VEDAMAS LIETUVIŲ

VASARIO 16-oji bus paminėta vasario 15 d., šeštadienį. Pradžią 7.30 v.v. Viena — Public Library, Fred London Branch, 167 Wortley Road. Smulkesnis vietos apibūdinimas tiems, kurie atvyksta iš toliau: salė yra pietų-vakarų Londone, prie pat Wortley ir Bruce gatvių kampo, visai greta Stratfordo Imperial Esso Station. Automobilams pastatyti patogiosios vietos — prie Loblaw krautuvių, kamos Wortley Rd. ir Elmwood Ave. E. Nuo salės reikia pavažiuoti penktą namų Canada Trust pastato kryptimi. Viskas vieno bloko ribose. Iš rytų atvykstantiems geriausia vykti York gatve ligi upės tilto ir Stanley St. ir tuoj už tilto pasukti į kairę — į Wortley Rd. Nuo Detroito pusės plentu Nr. 2 — Wharmcliffe Rd. vykstantiems — pervažiuoti pirmą klykiojantį ir pirmas pilnas šviesas (stop lights) ir viena bloką pavažiuoti pasukti į dešinę — į Bruce St. Abiem atvejais vykti ligi Wortley Rd. ir Bruce St. kampo, nuo kurio antras pastatas kaip tik ir yra minima salė. Įėjimas iš Wortley Rd. Minėjimas vyks žemutinėje salėje — rūsioje. Įsidėmėta, kad ši salė nėra ta pati Public Library, kurioje anksčiau vykdavo mūsų minėjimai. Anoji yra miesto centre, o ši — pietvakariame Londone. Didžiąją programos dalį išpildys mūsų megiamiausi "artistai" — šeštadienines mokyklos mokiniai. Padainuos kun. B. Pacevičius organizuojamas choras ir pašoks D. Chainauskienės taut. šokių grupė. Po programos toje pačioje salėje įvyks "suneštinė kavutė". Kviečiami dalyvauti ne tik visi londoniečiai, bet taip pat ir visi mūsų gerieji kaimynai: Rodney, Mt. Brydges, Aylmer, Ingersoll, Woodstock ir kt. apylinkių lietuvių. Dideliame būryje pasijusime stipresniais ir geriau prisiminsime vaizdus, kuriuos mums atkuria Vasario 16-oji Lauksime. D. E.

NAUJA LIET. PALMADU TVAR. KA sekmadieniai yra šis laikas — 9 val. 15 min. rytą, vieta — 401 Queen's Avenue, Cath. Central High School koplyčioje, kamos Queen's Colborne. Šia tvarka palmados pirmą sykį įvyks vasario 16 d. ir jų metu bus prisiminta ir mūsų Tautos šventė.

PASVARSIO SEZONAS bus atidarytas Londone apv. v-bos šokių balandžio 11 d. gražioje Administration Building salėje, Queen's parke. D. E.

Bendros nuotakos. Sausio 26 buvo tikrai labai savotiška. Kiekvienas ja domėjosi, jaudinosi, džiaugėsi. Pats kun. B. Pacevičius prisipažino, kad tris naktis nemiegojo, o sekmadienį poravimas duris neramiu žvilgsniu stengėsi patirti, ar renkasi bent kiek papiliję, nes oras tikrai nebuvo palankus. Kavutės metu jis su šypsena pasakė: "Dabar jau ir aš ramiai miegoju..." Dalyvių skaičius yra svarbus dalykas, tačiau jei reikėtų išrinkti svarbiausią dienos bruožą, tai neabejotinai būtų ne skaičius ir ne kas kitas, bet žmonių nuostabumas, ligi šiol Londone dar nematytas. Ponios net neprašomos rūpinosi, kad ši diena praeitų kuo gražiausiai. Po kavutės į indų nelabai malonų sutvarkymo darbą įjungė net tokios lietuviškos, kurios ligi šiol apie tai ne negalvodavo. Nuo seno ligi mažo kiekvienas stengėsi būti nau-

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA NEIMAN, BISSETT & SEGUIN Advokatai — Notarai

35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)

Telef. įstaigos: Telef. namų: WA. 4-9501. BE. 3-0978

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE. LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanikos automobilių pataisymus. Patepimas ir alyvos keitimas.

Prieš perkdamas varietas automobilių atvežkite patikrinti: nurodys visus trūkumus ir duosime patarimus.

Tose pačiose patalpose atliekami body ir dažymo darbai.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

LIQUIFLAME

OILS LTD. Atstovai

H. ROŽAITIS

Nemokamai taisome bei išvalome krosnis-degintuvus savo klientams. Telefonas LE. 3-4908

VALAU FOTELIUS IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis cheminis valymas. Sutaisau iširusius gaus ir pradedintus kilimus. P. KARALIŪNAS. Skambinkite LE. 3-4912.

International Driving School

WALDI

459 COLLEGE. Ten. 535-2441

Mokome su st. dartinėmis, automatinėmis transistijomis ir Volkswagenais.

1 val. važinėjimo ir 2 val. pamokos nemokamai

George BEN, B.A. ADVOKATAS-NOTARAS

praneša, kad persikėlė į naujas patalpas

1134 DUNDAS ST. W. Toronto 3, Ont. Telefonas LE. 4-8431

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS priima užsakymus vyriškų ir moter. palų ir kostiumų.

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.

1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAIŠOM TELEVIJIZIAS, RADIJAS

TAISO ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS

Tel. LE. 1-4165 • 672 Lansdowne Ave.

Gera žinia mažoms apylinkėms

St. Catharines įvykusiame krašto tarybos suvažiavime apylinkių pirmininkai išspasakoję savo bėdas, įsiekdami vaistų ar patarimų joms pagydyti. Delhi apylinkės didžiausios bėdos buvo dvi: nesugebėjimas išrinkti pirmininko bei valdybos ir balių "šiuvernių" rengimas, kurie dažnai bendruomenės parengimus ir ūkio ragą suvaro.

Kadangi apylinkės pirmininkas visą vežimą veža, kitų botagų užkerta, kad dar geriau vežti. Del šių priežasčių, rinkimams atėjus kandidatai į šią postą staiga apsigėdavo arba skubiai reikalais išvykdavo į Torontą ar Hamiltoną. Ir taip daina be galo per eilę metų. Nenorėdami pasiekti Fort William, Winniepego ir Oakvilės pavėžiū, kur pirmininkai karaliauja po keleto metų ir negavę suvažiavime iš profesionalių nei recepto, nei vaistų toms negerovėms pašalinti, įsiekiojam naminį "vaistų". Jie buvo svari.

Apylinkės su-me buvo paimta 10 pavėžiū asmenų, tinkančių arba galinčių būti pirmininkais ir kortelėse įmesta į kepurę. Loterijos būdu ištrauktos trys pavėžiū — kandidatai ir pirmininkus sekančioms trimis temoms. Kad nebūtų prasilenkta su demokratija ir su statutu, nr. 1 buvo pateiktas balsuoti. Na, žinoma, ir išrinktas. Tokiu būdu, dabartinis Delhi apylinkės pirmininkas, kad jo terminui pasibaigus bus balsuojamas nr. 2, kuris iš jo perims pareigas. Po to dar viena pavėžiū buvo ištraukta, kad du kandidatai ir pirmininkus būtų atsargoję. Jei vienas susirgtų ar išvyktų, liktų kitas. Nedalyvavimas susirinkime į jo skurtumo nesudaro. Apylinkėms susidėjus, ir dabartinis pirmininkas buvo nubalsuotas jam visai nedalyvaujant, tačiau neatsisakė. Nė vienas padoriam lietuviui nebūtų patogus atsisakyti padirbti lietuvišką darbą vienerius metus iš dešimties.

Kad valdybos sąstata būtų darnesnis, išrinktam pirmininkui buvo duota teisė pasiūlyti kandidatus ir valdybą. Tokiu būdu valdyba susidarė daugiau iš vienminčių. Tokių valdybų sąstatuose neatiranda jokių kivičių, be to, posėdžiai pagausėja ir veikla pagyėja.

Del pačios procedūros kilo susirinkime nedidelis užimas, maždaug toks, kaip "Anykščių šilelio". Už tą dešimtį pavėžiū, įmestų į kepurę, savininkai, teigdami, jog tai pusiau prievarta ir, be to, kam jie, o ne kiti. Už ir tie, kurie nepakliuvo į kepurę, tei-

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA NEIMAN, BISSETT & SEGUIN Advokatai — Notarai

35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)

Telef. įstaigos: Telef. namų: WA. 4-9501. BE. 3-0978

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE. LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanikos automobilių pataisymus. Patepimas ir alyvos keitimas.

Prieš perkdamas varietas automobilių atvežkite patikrinti: nurodys visus trūkumus ir duosime patarimus.

Tose pačiose patalpose atliekami body ir dažymo darbai.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

LIQUIFLAME

OILS LTD. Atstovai

H. ROŽAITIS

Nemokamai taisome bei išvalome krosnis-degintuvus savo klientams. Telefonas LE. 3-4908

VALAU FOTELIUS IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis cheminis valymas. Sutaisau iširusius gaus ir pradedintus kilimus. P. KARALIŪNAS. Skambinkite LE. 3-4912.

International Driving School

WALDI

459 COLLEGE. Ten. 535-2441

Mokome su st. dartinėmis, automatinėmis transistijomis ir Volkswagenais.

1 val. važinėjimo ir 2 val. pamokos nemokamai

George BEN, B.A. ADVOKATAS-NOTARAS

praneša, kad persikėlė į naujas patalpas

1134 DUNDAS ST. W. Toronto 3, Ont. Telefonas LE. 4-8431

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS priima užsakymus vyriškų ir moter. palų ir kostiumų.

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.

1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAIŠOM TELEVIJIZIAS, RADIJAS

TAISO ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS

Tel. LE. 1-4165 • 672 Lansdowne Ave.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINEJIMAS

— vasario 16 d., sekmadienį, tuojau po pamaldų, lietuvių Sv. Kazimiero parapijos salėje. Rengia KLB Winniepego apyl. valdyba. Programoje paskaita ir meninė dalis. Lietuviškoji visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Valdyba

A.A. VINCA DAUBARA PALYDEJUS

Skamba ir žvanga, gaudžia varpai, Lūdną ir skaudų skiešdami gaudą: Vėl paviliojo auką kapai...

Maironis

Augštas, liesas, bet sveikas ir stiprus atrodė Vincas. Malonus ir linksmas, visų buvo žinomas ir gerbiamas. Gimęs 1902 m. lapkričio 22 d. Šiaulių apskr. Radviliškio valsč., Šniurbių k.

1926 m. kovo m. palieka Vincas savo gimtąją žemę ir plaukia per jūras mares ir tolimąją Kanadą laimės jėkštoti. Deja, jis jos, belaukiančios, nerado. Gal net daugiau rado vargo nei paliko namie.

Apie porą metų Vincas dirba pas ūkininką. Vėliau atsikelia į Winnipegą ir gauna darbo "Canada Cement" fabrike. Mieste yra ir daugiau lietuvių, taigi su jais jis ir praleidžia savo laisvalaikius. Visų tie patys vargai, tie patys džiaugsmas.

— Visą gyvenimą sunkiai dirbau, — sako Vincas 1963 m. pradžioje, — bet dabar jau matau artėjantį malonų poilsį. Dar keturi metai ir išėsiu į pensiją. Ką gi — vaikai užaugę, savarankiški. Namuose nieko netruksta. Tada sau su žmonele meškeriosim, uogausim, grybaisim, na, ir anūkelius padyksim...

Tačiau su artėjančiu pavasariu ėmė reikštis krūtinėje skausmas. Nebepaėjo jokie vaistai. Pagaliau rugsėjo 4 d. Vincas nebevažiavo į darbą, bet ir ligoninė tyrimams.

Vėžys... Rugsėjo 12 d. operacija ir vėliau varginantis gydymas koboltu. Žino artimieji ir pats ligonis, kad artimiausiu metu bus išgydomas. Tačiau tik skausmui numalšinti. Pabuvęs kelių savaitių namuose, Kičių vakar Vincas vėl išvežamas į ligoninę.

Žiauriai kankino nenugalimas prieš Vincą kūna, o liūdesio pilnos akys rodė, kad jis nenorėtų dar šios žemės palikti, kad gyvos dar jo svajonės, kad dar daug troškimų. Pagaliau ligonis susitaiko su Augštausiojo sprendimu. Žemiškų vilčių žiburėliai jo akyse užgesę, tylus ir susikaukęs laukia jis savo kelionės galo.

Sausio 21 d., 3 v. p.p. Vincas sakė aplankiusiems jį žmonai ir marčiai, kad nieko nebeskanda, tik pavargęs ir labai, labai noris miego. Kol moterys parvažiuojo namo, jis ir užmigo, tik ne tam, kad netrukus vėl nubūstų. Jis ramiai užmigo amžinuoju miegu Viešpatyje.

Pripildė lietuvių koplyčia susirinkę rožiniai, o dar pilnesnis buvo Sv. Kazimierio lietuvių bažnyčia, kur kun. J. Bertušius atnaujo gedulingas Mišias už mirusįjį.

Didžiulė minia lietuvių ir svetimtautių palydėjo a.a. Vincą Daubarą į rotušę.

Pasitenkime VISI, tiek ankstyvesniosios tiek vėlyvesniosios ateivių tautiečiai, dalyvauti. Juk reikia pajusti šventą pareigą visiems drauge šią istorinę — tautinę šventę atšvęsti.

RADIO PROGRAMA. — Vasario 15 d., šeštadienį, iš CBE radio stoties, banga 1550, 8.40 iki 9 v. ryto ir 6.30 iki 7 v.v. galėsime girdėti lietuviškos muzikos ir informacijos apie Lietuvą anglų kalba. Koresp.

SUDBURY, Ont.

MEDŽIOTOJŲ IR ŽVEJŲ KLUBAS

"Geležinis vilkas" sausio 18-21 d. suorganizavo įdomią žiemos žvejybos iškylą. Br. Dūda, V. Bružas, Pr. Kraujalis, A. Barkauskas, P. Jutelis, Pr. Gabrenas, D. Nickus lektuvais nuskrido į tolimus šiaurės ežerus. Ten išbuvo visą savaitę, žuvis pagavo labai daug ir didelės. Pati didžiausia atiteko V. Bružiui. Žvejyba buvo labai įdomi.

Pajieškojimai

RAUDONASIS KRYŽIUS JIESKO

Engelmanienė Agota, gimusi 8. 5. 1904, įsiekio Engelman Karl, Germany. Janušauskas Jonas, gim. 1904, įsiekio Janušauskas Pranas Antanas.

Kazakevičius Jonas ir Adelė, gim. 1910, įsiekio Breniavičienė Petronella.

Liutkevičienė Jadvyga, g. Jankus 1929-30, įsiekio Jankus Alfonsas.

Mitchel ar Macienskas, Joseph Patrick, gim. 10. 11. 1912, įsiekio Mitchell Francis Kanadoje.

Mordokaitė Monika, gim. 1925, įsiekio Mordokaitė Aldona Ilovna.

Naokasa (Nayokasa ar Naujokas) Jonas, gim. 1905, įsiekio Naokasa (Nayokasa) Bronė.

Paulauskas Antanas, gim. 1910, įsiekio Vigiūnienė Zosė Kazisovna.

Pašilienė Elena, med. dr. (ar Paszylis-Pašilienė), gim. 24. 4. 1901, įsiekio Dobkowski Zigmund, USA.

Pilibaytes (Pilibabechus) Antanas, gim. 1924, įsiekio Ramonas Kazys.

Rimkus Jonas, gim. 1924, įsiekio brolis Sov. Sajungoj.

Salkauskas Jokimas, įsiekio Salkauskaitė-Smukaitienė Petronėlė.

Slakaitis ar Slakaitis Raimondas, g. 2. 4. 1934, įsiekio Schlakajitis Andreas.

Steponkavičienė Maria Marjona, g. 1918, įsiekio Valatienė Domicelė.

Videika Juozas, gim. 1906, įsiekio Luchinskas Jonas, Jokūbo.

Zelinsku (Gelinski) Pranas ir Isac Prano, g. 1920, Marie Prano, g. 1922, įsiekio Markauskienė Jonė, Prano.

Turintieji žinių apie šiuos asmenis prašomi pranešti artimiausia R. Kryžiaus įstaiga. Adresas Toronto: 95 Wellesley St. E., Toronto 5, Ont.

Cia Vincas sutinka jauną, gražią

uteniškę Marytę Mazirskaitę ir 1929 m. balandžio 27 d. sumainomi žiedai, sukuriama lietuviška šeima.

Daug sunkumų davė gyvenimas Daubarams, bet jiedu sutartinai juos nešė. Davė ir džiaugsmo valandų, kurias taip pat, stipriai susiėmę rankom, nulydėjo į praeitį.

SV. JONO KR. PAR. ŽINIOS

— Vilidamieji tėvynės Lietuvai laisvės kovą, šį savaitgalį švenčiamieji 46-ą kartą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną. Nuširdi malda ir šūniškos ištikimybės linkėjimai tiesiogiai šioje šventėje kiekvieno mūsų brangiąją tėvų žemei. Iškilmingai švenčiamieji 11 val. Lietuvos laisvės intencija. Jas laikys Toronto vysk. Francis V. Allen. Organizacijos su viešajam renka 20 min. prieš pamaldas parp. salėje. Tikintieji 11 val. pamaldoms kviečiami rinktis bažnyčioje keleto minučių susidrausdinti ir šventę pradėti susikimšimo priėmimu.

— Ši trečiadienį prasidės gėvenio. Pelenų dieną rytinės pamaldos įprastai tvarka, ir vakare — 7.30 val.

— Lankomi parapijiečiai: Runnymede, Beresford, Durie, Kennedy Av. ir Evelyn Cres.

— Pr. sekmadienį iškilmingai praėjo skautų pamaldos, kuriose dalyvavo abu Toronto skautų tautų viešajam. Girtinas yra kūrėjų savanorių gestas Toronto skautams — dovanojimas gražios vėliavos.

— Praėjusio antadienį trečiadienį klebonijoje viešėjo naujas Londono lietuvių klebonas kun. B. Pacevičius. Dėgu girdėti, kad Londono liet. parapija siekia įsigyti naują bažnyčią. Atžymint ir remiant naujosios parapijos įsikūrimą, kovo 15 d., sekmadienį, Sv. Jono Kr. par. salėje, sutarta kun. B. Pacevičiui suruošti iškilmes, kurių organizavimu rūpinasi parapijos komitetas, talkinėjama par. organizacijų.

— Parapijos aukotojas šį savaitę išsiuntėjamai pastu pakvitiavimui, kuriuos bus galima panaudoti pajamų mokesčių reikalmams.

— Sekmadienį išdalintas Toronto arkivyskupo laiškas tikintiesiems. Laiškas aptaria Sv. Augustino kunigų seminarijos statybos reikalus. Pastatų statyba eina prie galo. Gavėnios metu daroma speciali rinkliava.

— Gražiai pavyko KKL Moterų Drjos Sv. Jono Kr. par. skyriaus Užuėvėnių pobūvis. Gautas aukas draugija panaudos labdarai.

— Dėkojame agr. Vl. Bačnui už gėles ir rūpestingą papuošimą jomis bažnyčios altoriai.

VOKIETIJOS LIET. STUD. ATKAI yra paprasė siųsti jiems „T. Žibučius“. Jau atsirado 5 rėmėjai Toronto, kurie sutiko apmokėti prenumeras, būtime labai dėkingi, jei atsirastų daugiau rėmėjų. Dar reikia 7 rėmėjų. Geradarius prašome paskambinti administracijai.

NAUJA LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ KLUBO VALDY. BA: pirm. — Pranas Kudreikis, 1 vep. medžioklės reikalams — Zigmantas Zalcas, 2 vep. žūklės reikalams — Jurgis Juodikis, 3 vep. — Mykolas Regina, sek. — Jonas Lasy, informacijai ir parengimams — Jurgis Račys, ryšiai su federacija ir kt. reikalams — Vyt. Smukis.

Klubas yra užkėpęs apie 20 mylių į šiaurės rytus nuo Parry Sound 500 akrų sklypą su trobesiais, besiremiantį jį du ežerai ir, pavasariui išsaus, ruošiasi šią nuosavybę pritaikyti medžioklei ir žūklei. Reikia tikėtis, kad šis žingsnis padės ir daugiau neorganizuotų medžiotojų ir žūklautojų įsijungti į klubo eiles. Revuona

EUG. IR ADELE ABROMAČIAI susilaukė pirmojo kūdikio. Eugenijus yra 12 metų dirbęs „T2“ ekspedicijoje, o p. Adele talkina vaikų skyriui „Žibūriai“. Sveikiname laiminguosius tėvus.

TRADICINIS INŽINIERIŲ BALIUS vasario 8 d. Islingtono Golfo klubo patalpose praėjo su pakilia nuotaika. Šokių salėje nuotaiką ypatingai pagyvino mūsų jaunieji inžinieriai. Linkintina, kad ateities inžinierių valdyba rastų tinkamas baliui didesnes patalpas.

SOCIALINIS PAGALBOS INFORMACINIS BIURAS teikia profesinius patarimus lietuviams, gyvenantiems Toronto, reikalingiems šeimoms, šalpos, asmeninės ir socialinės pagalbos. Informacijos teikiamos nemokamai. Biuro adresas 997 College St. studentų būstinės patalpose. Darbo valandos kiekvieną ketvirtadienį nuo 7.30 iki 9.30 v.v. Tel. 534-5917.

P A D E K A Turiu nuosirdžiąsias ačiū visiems lankytojams: Sv. Jono Kr. parapijos kunigams ir KKL Moterų Drjos Sv. Jono Kr. parapijos skyriaus moterims. Labai ačiū už gėles ir atvirutes, kurių gavau labai daug. Jūsų nuosirdumams lengvina mano skausmą ligoje ir stiprina viltį pasveikti. Jūsų gili užuojauta pasiliks mano širdyje neužmirštama. Emilija Beinorienė ir šeima

PRISIKELIMO PAR. ŽINIOS

— Pr. sekmadienį parapijiečiams išdalintas Toronto arkivyskupo laiškas, kuriame nusakomos vietinės kunigų seminarijos išlaikymo problemos ir kuriame prašoma jos išlaikymui aukų.

— Ši trečiadienį. Pelenų dieną ir Gavėnios pradžią. Mišios — 7, 7.30 ir 8 v. ryto ir, be to, 8 v.v. Per visas Mišias klausomos išpažintys ir dalijama Komunija. Po kiekvienų Mišių, ryte ir vakare, tikintieji paženklinami pašventintais pelenais.

— Gavėnios pasninkai Toronto arkivyskupijoje ir šiais metais yra labai sušvelninti: tik Pelenų dieną ir Did. penktadienį susilaikoma ir nuo mėsinių valgių, ir pilnai privalgoma tik viešajam karm; paprastai penktadieniais už laikomas įprastos susilaikymas nuo mėsos; šiaip kitomis Gavėnios dienomis joks pasninkas ar susilaikymas nuo mėsos nėra privalomas.

— Gavėnios metu kviečiami visi, specialiai jaunimas, susilaikyti nuo šokių, pasilinksminimų ir triukšmingų sueigų. Populiari jaunimo šokiai, kurie Priskelimo salėje būdavo daromi kas sekmadienį, po Gavėnios vėl bus tęsiami toliau.

— Lietuvos nepriklausomybės šventę Priskelimo bažnyčioje bus prisimename kas sekmadienį. Maldoje visose Mišiose prisimenami kovoję ir krintę už Tėvynę. Pamokslai sakomi šventei pritaikytai tema. Per visas Mišias daroma antra specialiai rinkliava radijo transliacijoms į Lietuvą paremti. Kviečiama duosnial prisidėti. Tai rinkliava daroma vietoje seniau prie durų vykusių įvairių fondų rinkliavos. Mišiose 10 val. organizuotai ir su vėliavomis dalyvauja jaunesnieji ir jaunučiai moksleiviai ateitininkai ir jūrų skautai. Mišiose 11 val. organizuotai ir su vėliavomis dalyvauja kolonijos šauliai ir skautai. Po tų Mišių prie paminklės lentos padedamos gėlės. Po pietų visi kviečiami gausiai dalyvauti viešame šventės paminėjime.

— Ši antadienį ir ketvirtadienį, 7.30 v.v. muzikos studijoje bendros parapijos choro repetitija.

— Jaujinio choro repetitija — šį penktadienį, 6.30 v.v. muzikos studijoje.

— Ši sekmadienį, vasario 16 d., ryšium su tautos švente, nei pirmos Komunijos, nei katechetinių pamokų vaikams, nei religijos pamokų gimnazistams nebus.

— Pajamų mokesčių kvitai už 1963 m. aukas jau visiems išsiųsti. Kvitių negavę ar juose pastebėję kokių netikslumų, maloniai prašomi apie tai pranešti parapijos rašiniui.

— Kita savaitę parapijos kunigai lankys: Alpine Ave., Campbell Ave., Emerson Ave., Edwin Ave., Franklin Ave., Lansdowne Ave., Lumberville Ave., Perth Ave., St. Clarens Ave., St. Helens Ave., Sterling Road, Symington Ave.

— Moterystės ryšiams susijungusius Alfonsą Jonušą ir Benigą Kromerę tu nuosirdžiai sveikiname ir linkime laimingo gyvenimo.

— Pakrikštyta Aleksa ir Domicelės Keršis dukra Linda Sigita, Eugenijaus ir Adės Abromaičių dukra Bernadeta Ona.

Metinis KKL Kultūros Drjos susirinkimas šaukiamas vasario 29, šeštadienį, 3 v. p.p. virš „T2“.

JURŲ SKAUTIJOS ŽINIOS — Neringos tuntas vasario 16 d. dalyvauja 10 val. pamaldose Priskelimo bažnyčioje. Visi jūrų skautų čijų dalyvavimas būtinas.

— Tuntas džiaugsmingai sutiko žinią, kad tėvų komiteto pirm. dr. M. Anyšius už jo veiklą apie senprūsus buvo paskirta premija. Sveikiname.

— Tunto sueiga Vasario 16 paminėti — vasario 23 d. Vadijos sueiga — vasario 18 d., 7.30 v.v. M. Slapšo bute.

MOKYT. P. BALČIŪNAS, jau septinti metai dirbęs Sv. Vincento mokykloje, įsigijs BA laipsnį Toronto unte, paskirtas tos mokyklos vedėjo pavaduotoju — „vice-principal“. Sveikiname nuolatinių mūsų bendradarbių.

SUZEISTAS VYT. DUBICKAS eisimo nelaimėje, kuri įvyko sausio 6 d., prisings daug sniego. Jis su kitais keleiviais važiuojo į Oakville Volkswagen automobiliu ir, nepastebėjęs be šviesų stovinio sunkvežimio, trenkė į jį paljdamas apacion; iš paskos važiuojantis automobilis trenkė į Volkswagen, vnt. Dubickui suaužyta koja; gydosį Sv. Juozapo ligoninėje.

— „T2“ SPAUDOS BALIAUS METU pamestus karoliūs ir pirštines galima atsiimti pas p. Raškauską, Priskelimo par. sargą salėje. Taip pat rasti akiniai — skambinti LE 2-3768.

Iškilmingoji visų lietuvių šventė — Vasario 16, rengiama Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės valdybos, bus minima šį šeštadienį ir sekmadienį atitinkamomis iškilmėmis.

• **SESTADIENI**, vasario 15 d., 11.30 v. ryto, Lietuvos vėliavos pakėlimas prie miesto rotušės ir vainiko padėjimas prie žuvusių paminklo (gen. kons. dr. J. Zmuidzinas), dalyvaujant miesto atstovams bei kitiems svečiams, šeštadienį, 11.30 v. ryto, šioje iškilmėje kviečiami visi tautiečiai gausiai dalyvauti.

6 v.v. Royal York viešbutyje — priėmimas Lietuvos bičiuliams, rengiamas Lietuvos gen. konsulo dr. J. Zmuidzino ir ponios. Dalyvaujama su pakvietimais, gaunamais pas J. R. Simanavičių LE 4-1274.

• **SEKMADIENI**, vasario 16 d., iškilmingos pamaldos visose liet. parapijose bažnyčiose.

Centrinis minėjimas - akademija — 3.30 v. p.p. Central Technical mokyklos auditorijoje, 275 Lippincott Ave. (Harbord — Lippincott g. sankryžoj).

Pagrindiniai kalbėtojai: Aldona Augustinavičienė iš Clevelando — lietuviškai; Hon. Paul T. Hellyer, gynybos min. — angliškai.

Mėnė programą išpildys: aktorius Henrikas Kačinskas ir „Varpo“ choras.

Akademikų paskaita. — Toronto Akademikų Draugijos sekanti paskaita bus vasario 22 d., šeštadienį, 7.30 v.v. Priskelimo parapijos muzikos studijoje. Dail. T. Valius, grįžęs iš Paryžiaus po pusės metų meno kalbės tema „Šių dienų meno kryptys“. Kviečiame visus susipažinti su naujausiomis žiniomis meno srityje. Valdyba

Lietuvių Kredito Kooperatyvo „Parama“ visuotinis narių — šėrininkų susirinkimas šaukiamas 1964 m. vasario 23 d., 3 val. p.p. Ukrainian Cultural Centre salėje, 85 Christie St., arti Bloor St. W., ties Willowdale parku. Darbų tvarka:

1. Atidarymas
2. Praeitų susirinkimo protokolo skaitymas
3. Valdybos pranešimai: a. pirmininko, b. išdėtininko
4. Kredito komit. pranešimas
5. Priežiūros komit. pranešimas
6. 1963 m. pelno padalinimas
7. 1964 m. pajamų ir išlaidų sąmata
8. Rinkimai 2 narių ir valdybą, 1 nario ir kredito komitetą
9. 1 nario ir priežiūros komisiją
10. Uždarymas.

Dalyvaujančių narių registracija prasidės 2 v. p.p. Prašome atsiimti nario knygetes. Valdyba

Prisikėlimo parapijos bankelio metinis narių — šėrininkų susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 23 d., 2 val. p.p. Priskelimo par. salėje. Susirinkimas prasidės punktualiai. Registracija — nuo 1 val. p.p.

Toronto vyrų kvartetas, vad. muz. St. Gailevičiaus, šį sekmadienį, vasario 16 d., dalyvauja Vasario 16 minėjime St. Catharines. Ont. Minėjimą rengia KLB St. Catharines apylinkės valdyba. Kvartetas tai pat yra pakviestas Vasario 16 minėjimo programon į Delhi, Ont. vasario 22 d.

ISNUOMOJAMAS 2 kambarių ir virtuvės butas su visais patogumais High Park Ave. Skambinti LE 2-9547.

ISNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė su baldais Priskelimo parp. bažnyčios rajone. Skambinti LE 4-1045.

ISNUOMOJAMA I a. 2 kambariai ir virtuvė netoli Priskelimo parapijos bažnyčios. Tel. LE 2-0390.

ISNUOMOJAMAS ELEKTRINIS GARINTUVAS. Lengvai nuima senus sienų popierius — užtenka tik įjungti. Nepalieka nei garų nei dūmų. Skambinti — A. Morkis LE 4-8459

BALTIC MOVERS Baldų pervedimas Toronto ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas turas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur. 30 DEWSON ST. TORONTO Telefonas LE 4-1403

Lietuviška baldų dirbtuvė Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. L. Luby. Tel. WA. 2-7981. Namu AM 1-0537.

Paul T. Hellyer, Kanados gynybos ministeris.

Prie įėjimo — laisva auka. Minėjimo pertraukos metu renkamos aukos vokais Lietuvos laisvinimo reikalmams.

Kviečiame Toronto ir apylinkės lietuvius visose Lietuvos nepriklausomybės iškilmėse gausiai dalyvauti.

Primename, kad vasario 16 d., sekmadienį, 1.30 v. p.p. per CBL radiją 740 banga bus lietuviškų dainų koncertas, kuriame dalyvauja sol. V. Verikaitis.

KLK Toronto apyl. valdyba **TEVŲ DĖMESIUI.** — Ši šeštadienį, vasario 15 d., 11.30 val. dalis šeštad. mokyklos mokinių — X, IX, VIII, VIIA, VIIB ir VIB skiriami dalyvauja prie miesto ro-

tušės Lietuvos vėliavos pakėlimo ir vainiko padėjimo iškilmėse prie žuvusių paminklo. Turintieji automobilius tėvai, kurių vaikai dalyvaus vėliavos pakėlime, maloniai prašomi atvykti į mokyklą 10 val. 40 min. Lygiai 11 val. nuo mokyklos bus vykstama prie miesto rotušės. Tikimasi nuosirdaus tėvų bendradarbiavimo. Vedėjas

AUKOS TAUTOS FONDUI VASARIO 16 D.

Aukos Tautos Fondui Toronto bus renkamos Vasario 16 d. nepriklausomybės šventės minėjimo metu. Taip pat bus galima įsigyti Tautos Fondo pasų ir ženklų. Tautiečiai prašomi duosnial aukomis paremti Lietuvos laisvinimo kovą. Parama šiemet ypač reikalinga, nes amerikiečių teikiama pagalba nutraukta. Ypač aukos laukiamos iš tų tautiečių, kurie vėjauis metu nebuvo aplankyti ar nepaaukojo.

Šiuo kritišku metu labiau negu betkada parama turi ateiti iš lietuvių. Tik aukodami ir aukodami Tautos Fondui stiprinsime ir pagirtinsime Lietuvai laisvės atgavimą. Toronto TF v-ba

Pūtvio šaulių kuopa dalyvauja iškilmingose nepriklausomybės šventės pamaldose vasario 16 d., 11 val. Priskelimo par. bažnyčioje. Šauliai prašomi rinktis į kavinę 10.30 v.r. Kuopos valdyba

ESTIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS — vasario 23 d., sekmadienį, 3 v. p.p. Massey Hall. Priėmimas kvietiniams svečiams rengiamas vasario 21 d. Estų Namuose.

DR. JUDITA MATULIONYTĖ, KLB Toronto apyl. v-bos pirm., susidėjo su inž. Eug. Čuplinskiu, buvusiu PLB valdybos nariu. Sveikiname.

DAIL. TEL. VALIUS padarė vinjetes „T2“ skyrių antrastėms. Jos jau pradėtos naudoti nuo šio nr. Pagrindinė pirmojo puslapio antrastė taip pat dail. T. Valiaus. Leidėjai nuosirdžiai dėkoja jam už paslaugą.

MAGDALENA REKAITE iš Suvalkų trikampio atvyko į Toronto, iš kviesta St. Knukštos. Ruošiasi atvykti ir daugiau.

TARPTAUTINIS STUDENTŲ FESTIVALIS. — Toronto unte visą perait savaitę vyko tarpt. stud. festivalis, kuri suruošė studentų taryba — International Students' Council.

Savaitė buvo pradėta tautybų paroda, kurią I. 3. pagrindinėje universiteto bibliotekoje atidarė unto prez. C. Bissel. Parodoje, užtrukusioje visą savaitę, tautinius eksponatus buvo išstate: vengrai, nigeriečiai, lietuviai, graikai, estai, latviai, kiniečiai, indiečiai, arabai ir ispanai. Lietuvių skyrių siemet skoningai iroušė stud. ateitininkai, vad. stud. V. Tamulaitės. Mūsų eksponatų tarpe vyravo gintarai su vykiusiu paaškinimu, kad Lietuva yra „šiaurės aukso“ — gintaro šalis.

Seštadienį įvyko tautinių šokių ir dainų koncertas, kuriame dalyvavo kiniečiai, ispanai, vengrai, vokiečiai, filipiniečiai, pakistaniečiai, indiečiai, afrikiečiai, ukrainiečiai, graikai, lietuviai ir latviai. Lietuviams atstovavo Toronto taut. šokių grupė „Gintaras“. Vienas geriausių pasirodymų buvo vengrų, kurie šoko tautinius šokus, pritariant chorui ir orkestrui. Nesėkmė lydoje ukrainiečius. Lietuviai imponavo savo gausiu šokių būriu.

Kitomis savaitės dienomis vyko specialios paskaitos — seminarai. Didžioji anglų spauda šiam festivaliui skyrė daug dėmesio. Toronto dienraštis „Telegram“ šeštadienio laidos pirmame puslapyje idėjo spalvotą penkių studentų, apsiėngusių tarp. draubūnais, fotografiją. Šalia ukrainiečių, pakistaniečių, vengrų ir kiniečių buvo ir lietuvaitė — G. Rinkinaite.

Paminėtina, kad Rotary klubo iniciatyva Toronto statomi tarptautiniai studentų namai, kuriuose atskiros tautybės turės savo kambarius. Tam reikali tautybės duoda stambokų aukų. Lietuviai, atrodo, tuo reikalu dar visai nesirūpina; yra pavojaus, kad mums kambarys gali būti ir neduotas. Butų labai gaila visais atžvilgiais. A.

IS „DAINOS“ VEIKLOS Metiniame susirinkime pas narses E. Ališauskienę ir E. Aleksiene narių dalyvavo apsiėję. Peržvelgta 1963 m. veikla, pasidžiaugta Toronto ir tolimųjų vietovių liet. visuomenės įtaurimu „Dainos“ šalpos darbams.

Prieškalėdines rinkliavas prie bažnyčių aukų gauta: Priskelimo — \$152,70 ir Sv. Jono Kr. — \$131,91. Dar kartą nuosirdžiai ačiū visiems. Vokietijon — seneliams, neturtingoms šeimoms bei pavieniams — Kalėdų progą pasiūsta \$304. Iš pavienių asmenų kalėdinį aukų gauta: Nijolės ir Vyt. Kavėkų Čikagoje \$10; U. Yau-niškišienės Winnipeg \$10; Z. Šėpanavičienės \$5 ir E. Paulionienės \$2. Vi-siems nuosirdus ačiū. Buvo prisiminti N. Kaveckienės ir jos vyro Vytauto veiklumas „Dainoje“. Išvykus į Čikagą jų satai nuolat stiprinami stambiomis aukomis švenčių, sukakčių ir kitomis progomis. Nutarta Nijolės ir Vytautą įrašyti „Dainos“ garbės nariams. Sveikiname ir džiaugiamės.

Valdyba sutiko eiti pareigas ir 1964 m., išskyrus ižd. J. Kulikauskienę, kuriai „Daina“ yra daug skolinga už jos atsidavimą savo pareigoms per daugelį metų. Ji sutiko įeiti revizijos kom. o E. Ališauskienė perėmė ižd. pareigas. Valdybos sąstatas yra toks: K. Butienė — pirm., Br. Žiobienė ir P. Jankaitienė — viceprim., L. Novogrodskienė — sek. ir E. Ališauskienė — ižd. Revizijos kom. perskaiciusi pranešimą iš 1963 m., irgi sutiko pasilikti pareigose: L. Kybartienė, M. Karkienė ir J. Kulikauskienė. Man, senutei narei, berašant šiuos žodžius, džiaugsmo asaros rieda, kad turime tokių pasiūtenusių lietuvių, kurios artimo meilės dėlei palaiko „Dainą“ gyva.

Ačiū mielosms šeiminiškėms už tokį šiltą susirinkimo priėmimą ir jaukią nuotaiką. Sekantis susirinkimas įvyks kovo 1 d., 3 val. p.p., pas narę St. Matulevičienę, 235 Pacific Ave. Visos narės ir viešnios kviečiamos atsilankyti. M. F. Yokubynienė

C.P.L. DRAUDIMO INDUSTRIJOS SUTRUMPINTAI VADINAMAS DRAUDIMAS, BŪTINAS KIEKVIENAM NUOSAVYBĖS SAVININKUI. Comprehensive Personal Liability.

Prano BARAUSKO agentūra 49 CAMEO CRES., TORONTO 9 RO 6-0811 arba RO 6-0832 Commissioner for Taking Affidavits.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE 5-1944 kampas Howard Park

Margis Drug Store JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas visų rūšių — 200 stukų — už \$3.09

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsikeitė į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškių mišinių, kaip trejos devynerios, ramūnėlis, zubarolė, „C“ termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE 5-1944.

MARGIS DRUG STORE Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — specialiai nuolaida — 2 poros už \$1.00

Lankydami Toronto nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuven „The Times“ 1212 Dundas St. W. Tel. LE 2-9547 J. BERZINSKAS Užsakymai priimami ir paštu

ROYAL - LONDON & LANCASHIRE APDRAUDOS BENDROVĖS yra atstovaujamos: **Adamonis Insurance Agency Inc.** Quebec Insurance Brokers Association nariai 3907 Rosemont Blvd. Tel.: 722-2472

GAISRAS - AUTOMOBILIAI — NELAIMINGI ATSTITIKIMAI — Tikslus ir greitas patarimavimas Saskaits „Lite“ Nr. D-752

MONTREALQUE

Vasario 16 d., 3 val. p.p., Plateau Hall, 3710 Calixa-La-Vallee Ave. įvyks

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

PROGRAMOJ:

• Paskaita — Tėv. J. Vaišnys, SJ., Lietuvos operos solistė E. Kardelienė, Pianistas K. Smilgevičius, Aušros Vartų parapijos choras, ved. muz. A. Ambrozaičio, Dr. J. Basanavičiaus skautų vyčių tautinių šokių grupė, vad. H. Celteriaus.

MINĖJIMAS PRADEDAMAS PUNKTUALIAI. VISUS Montrealio tautiečius maloniai kviečiame minėjime dalyvauti. KLB Montrealio seimelio prezidiumas

AUSROS VARTŲ PAR. ŽINIOS

— Ši sekmadienį minime Vasario 16, 11 val. iškilmingos pamaldos, kuriose organizacijos dalyvauja su vėliavomis. 3 v. p.p. minėjimas Plateau salėje.

— Gavėnios sekmadieniais, pradėdant ateinančių sekmadieniu ir baigiant Velykomis, mūsų bažnyčioje bus vakarinės Mišios 5 val. vak. Kviečiame šiomis Mišiomis pasinaudoti, kuriems yra sunku išklausyti Mišias iš ryto.

— J.E. kardinolas paskelbė, kad šiais metais mūsų vyskupijoje Sutvirtinimo sakramentas nebus teikiamas dėl liturginių pakitimų. Tad mūsų parapijoje šiais metais organizuojama tik pirmoji Komunija, kuriai vaikus prašome registruoti pas seules arba klebonijoje.

— Trečtininkų susirinkimas — šį sekmadienį bažnyčioje po 11 val. Mišiu.

— Jau artėja kovo 14 ir 15 d. — parapijos bazaras. Visi prisidėkime prie bazaro pasisekimo.

Atidaryta lietuvių įsteigta slidinėjimo vieta Valee Bleue, prie Val David.

— Užpraėjusios savaitės rinkliava — \$293.

— Jau susiorganizavo mergaitės krepsininkės prie „Taur“ sporto klubo. Jas jau pradėjo treniruoti V. Sipelis. Norinčios priklausyti klubui tesiregistruoja „Taur“ valdyboje arba parapijoje.

nesirūpina; yra pavojaus, kad mums kambarys gali būti ir neduotas. Butų labai gaila visais atžvilgiais. A.

IS „DAINOS“ VEIKLOS Metiniame susirinkime pas narses E. Ališauskienę ir E. Aleksiene narių dalyvavo apsiėję. Peržvelgta 1963 m. veikla, pasidžiaugta Toronto ir tolimųjų vietovių liet. visuomenės įtaurimu „Dainos“ šalpos darbams.

Prieškalėdines rinkliavas prie bažnyčių aukų gauta: Priskelimo — \$152,70 ir Sv